

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any X N.º 490

Setmana del 12 al 18
de febrer del 1989

Director:
Joan E. Jarque i Juglar

Preu: 90 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"La misericòrdia és la imatge de Déu, i l'home misericordiós és, en veritat, un Déu que viu a la terra. Així com Déu és misericordiós amb tothom sense cap mena de discriminació, també l'home misericordiós és bo amb tothom."

Yussef Busnaya

El Papa invita en el seu missatge de Quaresma, "Fam en el món", que es tradueixi en una realitat quotidiana gràcies als esforços dels cristians, una part substancial de l'oració que ens va ensenyar Jesús:

"El nostre pa de cada dia doneu-nos, Senyor"

Estem orgullosos en el nostre segle, i amb justa raó, dels progressos de la ciència i de la tecnologia. Però cal que avancem també en el camp de l'humanisme; nosaltres, doncs, no podem romandre passius ni indiferents enfront del drama tràgic de tants pobles que no poden nodrir-se suficientment, i es veuen constrets a viure en un règim de simple subsistència, i troben obstacles insuperables pel seu just progrés.

"El nostre pa de cada dia doneu-nos, Senyor, el dia d'avui" (Mt. 6:11). És amb aquesta petició que s'obre la segona part de la pregària que el mateix Jesús va ensenyar als seus deixebles i que tots nosaltres, cristians, repetim cada dia amb fervor.

Des dels llavis de tots els homes i de totes les dones, de les diverses races humanes que formen la gran comunitat cristiana, s'eleva harmoniosament aquesta súplica al Pare que és en el cel, però amb diferents accents; nombrosos són els pobles que llancen, no pas una súplica serena i confiada, sinó un crit d'angoixa i de dolor perquè ells no poden satisfer la seva fam física per manca d'una alimentació suficient.

Estimats fills i estimades filles, és des del fons del cor i amb una gran esperança que us plantejo aquest problema de la "fam en el món" com a tema de reflexió i objectiu d'acció apostòlica, caritativa i solidària, durant la Quaresma 1989. Vosaltres que sempre teniu de què menjar, el vostre dejuni generós i voluntari us permetrà de compartir la privació de tants d'altres que tenen fam. Els vostres dejunis de Quaresma, que formen part de la rica tradició cristiana, us obriran encara més l'esperit i el cor per compartir els vostres béns amb els qui no en tenen.

La fam en el món colpeja milions d'éssers humans pertanyents a nombrosos pobles; la fam atempta tanmateix més durament en certs continents i en certes nacions on delma la població i compromet el seu desenvolupament. La manca d'aliments retorna cíclicament en algunes regions per causes molt complexes que cal extirpar amb l'ajut solidari de tots els pobles.

Estem orgullosos en el nostre segle, i amb justa raó, dels progressos de la ciència i de la tecnologia. Però cal que avancem també en el camp de l'humanisme; nosaltres, doncs, no podem romandre passius ni indiferents enfront del drama tràgic de tants pobles que no

poden nodrir-se suficientment, es veuen constrets a viure en un règim de simple subsistència, i troben obstacles insuperables pel seu just progrés.

Uneixo la meua veu suplicant a la de tots els creients per implorar el nostre Pare comú: "El nostre pa de cada dia, doneu-nos, Senyor". Cert que "l'home no viu solament de pa" (Mt. 4:4); però el pa material és una necessitat apressant i el mateix nostre Senyor Jesucrist actuà eficaçment per donar menjar a les multituds famolenques.

La fe ha d'anar acompanyada d'obres concretes. Jo us invito a tots a prendre consciència del greu flagell de la fam en el món, per emprendre noves accions i consolidar les ja existents a favor dels qui pateixen fam, perquè es comparteixin els béns amb els que no en tenen, per desenvolupar els programes encaminats a l'autosuficiència alimentària.

Jo vull encoratjar totes les Organitzacions catòliques que lluiten contra la fam, i els organismes governamentals i no governamentals que s'esmercen cercant solucions per continuar sense treva l'ajut als necessitats.

"Pare nostre que esteu en el cel... El nostre pa de cada dia doneu-nos, Senyor". Feu que cap dels vostres fills no es vegi privat dels fruits de la terra; que ningú no pateixi l'angoixa de no tenir el pa de cada dia per ell i pels seus; que tots, solidàriament, plens de l'immens amor que ens teniu, sapiguem distribuir el pa que ens doneu tan generosament; que sapiguem allargar la taula per fer-hi lloc als més petits i els més febles, i que així, un dia, meresquem participar del vostre banquet celestial.

Joannes Paulus II

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Del dia 15 al 22 de març

*Visitant tots els llocs bíblics,
de la Judea fins a la Galilea*

A la Judea - Jerusalem: Getsemaní,
Sant Sepulcre, Calvari, Cenacle, etc.
Betlem: Camp dels Pastors,
Gruta del Naixement, etc.
Ain-Karem: Jericó. Mar Morta.
Qumran. etc.

Basílica Sant Sepulcre

Grup de l'últim pelegrinatge.

A la Galilea -

Natzaret: Gruta de l'Encarnació,
casa de la Mare de Déu, etc.
Mont Tabor. Canà. Cafarnaüm.
Llac de Tiberíades. etc...

"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX
ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER
CATALUNYA CRISTIANA

PER A INFORMACIÓ:
Plaça Urquinaona, 11 - 3^a A
08010 BARCELONA - Telf.: 301 37 18

**FES-TE AMIC...
T'esperem!**

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana?**

L'INFORMAREM AL
TELÈFON 301 37 18

EDITORIAL

Per a la majoria d'adolescents (cristians batejats tanmateix), parlar-los de la Quaresma és parlar-los de l'inconegut. O pitjor encara, és fer ballar en el seu magí la imatge caricaturesca de la Quaresma fornida per un carnaval malentès. A part que, dissortadament, cada dia va essent més freqüent "l'analfabet de la fe", de l'esdeveniment Crist i del fet cristià. I és que, encara que hi hagi hagut uns fonaments, una introducció, si després no hi ha hagut una continuïtat, sense un coneixement i vivència progressius de la fe, es perd el sentit i el ritme de l'asceti cristiana oberta a la joia pasqual. I no hi ha res més enganyós i decebedor que l'intent de viure un ideal des de la ignorància o des de la mediocritat.

Tampoc no és exagerar dir que a bon nombre de cristians adults, parlar-los de Quaresma els sona a antigalla, i potser fins i tot els desvetlla certa al·lèrgia d'allò que podriem anomenar, en termes clàssics, "pràctica cristiana". I, tanmateix, la voluntat de l'Església, expressada al llarg de la reforma litúrgica i conciliar, és potenciar aquests temps com a temps "forts" del viure cristià. Quan de debò es busca l'adultesa i maduresa en qualsevol camp del viure cristià el reciclatge és imprescindible.

La Quaresma és una invitació a trencar la closca de la superficialitat i de la rutina de la vida. La Quaresma o ens interpel·la a fons o no és res. Es tracta de reconèixer sincerament

Quaresma, avui

quines són les opcions radicals de la nostra vida, i si hi tenen cabuda o no les aspiracions transcendents. Veure la necessitat de desplegar la vida d'una manera formalment humana, i conscienciar-nos del sentit o del sense-sentit, de les finalitats o de l'absurd que ens mou en el pensar i en el fer. I veure les respostes que trobem a l'evangeli i en la tradició viva de la nostra fe.

La Quaresma és un temps d'ecologia espiritual. Perquè fins i tot allò més íntim i entrançable, allò assumit com a valor essencial i irrenunciable, es veu afectat per la contaminació del pecat personal i social. Com diu Georges Bernanos "els nostres pecats emmetzinen l'aire". Cal no defallir en la tasca de crear en nosaltres i en el nostre entorn familiar, professional i social un clima sa, net i transparent.

La Quaresma és una invitació, gairebé diríem una provocació, a tenir la gosadia d'encarar-se tossudament al mal, encara que ens costi. Quaresma-Pasqua planteja un nou humanisme, en el qual la creu no admet cap mena de subterfugi, i en el qual també, tot és gràcia i lliber-

tat. Això ens permet d'assumir evangèlicament la paradoxa humana, i creure que sofriment i felicitat, debilitat i força, mort i resurrecció s'uneixen en un misteriós maridatge obert a la Pasqua.

La Quaresma ens empeny a replantejar-nos seriosament les utopies evangèliques: justícia perfecta, amor en plenitud, veritat nua. Com a ideals absoluts, ara i aquí, són irrealitzables, però ens marquen el camí a seguir i són una crida a assolir, malgrat tot, el més i millor d'allò que l'Evangeli ens proposa. Per això la Quaresma és temps de conversió, mai del tot acabada, temps d'escoltament silenciós i atent de la Paraula, temps de posar en joc totes les virtualitats latents del nostre "ésser" cristià. Vivim a "l'ombra del pecat i de la mort", però no cal tenir por; la misericòrdia de Déu és més gran i poderosa que el judici de la nostra pròpia consciència. I l'àngel del perdó de Déu ens portarà el coratge, la pau i l'esperança.

La Quaresma és també temps de solidaritat. És impossible progressar en l'amor al Crist, si no es progressa en l'amor als germans. El lema d'enguany "la fam en el món" ens ofereix una bona ocasió de reflexió i acció cristianes. Els "pobles de la fam" no són sempre pobles llunyans: en el nostre país, en la nostra ciutat, en el nostre poble, en el nostre veïnat, hi ha també un "quart món" que té fam i set de justícia, de pau i d'estimació. Quina és la nostra resposta?

El títol exacte de la present crònica és en realitat: **Ser cristià en la societat occidental** (especialment Europa Occidental i Amèrica del Nord). És a dir, en una societat situada en el conjunt ric (encara que s'hi accepta massa fàcilment per part dels qui tenen una col·locació, la tragèdia dels aturats) i que coneix l'inapreciable do de la llibertat en una societat democràtica (encara que sovint la llibertat és viscuda de manera irresponsable i s'expressa oligàrquicament). Els cristians que viuen en règims autoritaris i en el Tercer Món coneixen altres problemes. Moltes vegades m'he preguntat si els cristians occidentals tindrien tant coratge per viure i manifestar la seva fe com els germans que viuen en règims on la llibertat religiosa no és respectada.

1. Retrobar el sentit de la pregària. No dubto a posar aquesta orientació en primer lloc, encara que es faci molt poc sovint. A Occident, la majoria dels cristians pregunten molt menys que ho feien els seus avantpassats: és igual que siguin catòlics que protestants. En les famílies cristianes hi havia en altre temps, un ambient de pregària que és molt rar de trobar en el nostre temps. No es pot oblidar la baixa catastròfica de la pràctica dominical en el conjunt

de la societat occidental: a les Esglésies protestants encara més que en l'Església catòlica. Sortosament, no és sempre tan important com en un país com França (que té el trist privilegi de ser el gran país on la pràctica dominical és més feble). Sé molt bé que molts pregunten personalment. Però, quan a més no hi ha la pregària comunitària del culte dominical, manca una dimensió essencial. Cal dir-ho clarament: el cristianisme occidental retrobarà el seu dinamisme, la coherència d'una vida a la llum de l'Evangeli i el seu impacte sobre la societat —igualment les vocacions necessàries per la vida pastoral i religiosa— quan haurà retrobat el sentit de la pregària. Es pot captar un cert progrés actualment en aquest sentit. Però això no és més que el cas d'una minoria. Cal que el redescobriments del sentit de la pregària torni a ser una prioritat pastoral. Cal, doncs, que els animadors pastorals (preveres, religiosos, laics) li trobin un lloc central en la seva vida, i que així en siguin exemple.

2. Retrobar el coratge de la

Ser cristià avui

RENÉ COSTE
Professor de l'Institut Catòlic de
Toulouse

fe. Moltes vegades m'he preguntat si no calia més coratge per viure i manifestar la seva fe en la societat occidental que en règims perseguidors. Certament, que es tracta d'un coratge molt menys heroic. Però cal el mateix coratge. Coratge per creure en Déu, en Jesucrist, en una societat on la majoria de la població, encara que sigui teòricament cristiana, viu de fet en una profunda indiferència religiosa. Coratge per viure contra-corrent en una societat extraordinàriament permissiva en tot el que es refereix a la sexualitat: coratge per no practicar la cohabitació juvenil, coratge per viure la fidelitat conjugal, coratge per renunciar a l'avortament (quan l'ambient hi pot empenyer), coratge per renunciar als mitjans contraceptius (com demana insistentment l'Església catòlica). Malgrat tot, la nostra fe en Jesucrist ha de marcar la nostra manera d'assumir la

nostra sexualitat. Coratge encara per compartir amb els altres, per servir, quan es viu en un món d'egoisme individual i col·lectiu. Coratge per donar testimoni de la nostra fe i ajudar els nostres germans humans a descobrir Jesucrist, respectant plenament la seva llibertat. Un cristianisme que no és missioner no és cristianisme autèntic. Cal que els cristians occidentals redescobreixin el sentit de la missió d'evangelització que ens correspon a tots.

3. Retrobar el sentit de la Comunitat cristiana. El cristianisme tot i ésser eminentment personal és per essència comunitari. Si no hi ha una pràctica dominical regular, ¿com es pot viure cristianament en comunitat? Cal que les parròquies tornin a ser arreu allò que eren en el seu origen: comunitats cristianes o, eventualment, si són grans, un conjunt de comunitats (com en nombroses parròquies de certs països de l'Àfrica Negra). Molts cristians de ciutats viuen pràcticament sense comunitat cristiana, quan, tots els caps de setmana se'n van a la seva segona residència, encara que

participin en un culte dominical. Massa sovint, de fet, no estan inserits ni en la seva parròquia urbana ni en la seva parròquia rural. Si comprenguessin veritablement la urgència, trobarien la solució.

4. Esdevenir els actors de la promoció de la justícia, dels drets de l'home, de la pau de la integritat de la creació. S'han fet grans progressos en aquest sentit. Es comprèn millor que la fe en Jesucrist ens demana obrar activament per fer un món més just i més fraternal. Però això és només en una minoria de cristians. És significatiu constatar el poc impacte que té la promoció de la pau entre els cristians francesos. L'assemblea europea de Bâle per la propera Setmana de Pentecosta hauria d'afavorir aquesta presa de consciència. Però a diferència d'Alemanya, Holanda o Suïssa, gairebé no se'n parla. I el magnífic ensenyament social de l'Església catòlica és lluny de tenir l'impacte que mereixeria.

5. Retrobar el coratge i el dinamisme missioner de l'Església dels primers segles. Jo voldria que la Carta a Diognet (al voltant dels 200) esdevingués, al costat de la Bíblia, el llibre de capçalera dels animadors pastoral i nombrosos cristians.

(de "la Croix")

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutjar
Sots-directors: Francesc Malgosa i Riera, Joan Carrera i Planas
Edita: Fundació Catalunya Cristiana
Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós
Diseny: Josep Samper i Aledo
Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/. València, 244, 2on. Tels.: 215 / 27 39 - 28 05 - 27 84 08007 Barcelona
Impressora: Publiograf, S.A.L. Pte. Valeri Serra, 30 Tels.: 254 / 16 30 - 17 77 Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.680 Ptes.

Europa: 8.580 Ptes. □ Amèrica: 10.530 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.280 Ptes. □ Filipines: 11.280 Ptes. □ Àsia: (més oriental) 14.080 Ptes. □

RESPIR

SI NO ELS ENTENS, RAI!

Marc Twain era especialista a dir coses sorprenents; com aquesta: "Els passatges de la Bíblia que em posen nerviós no són els que no entenc, sinó els que entenc bé". Molt ben dit! També a mi, em posen nerviós, o em fan sentir incòmode, els passatges de la Bíblia que més bé entenc. Els que no entenc, no els entenc; i prou! És tan fàcil d'acatar reverentment allò que em sobrepassa, allò que m'és misteri; el fet mateix de no entendre-ho sembla que m'excusi d'haver-m'hi de complicar la vida. En allò que entenc, no hi ha escapatori; en allò, en canvi, que no entenc, no cal que n'hi busqui. Sempre és possible, però, de fer allò que diem **sortir per la tangent**. És tanmateix ben trist pretendre de sortir per la tangent, o de fugir d'estudi, o d'esquitllar-te, quan la cosa no s'ho mereix! I certament que la Bíblia no es mereix que hi passem de llarg!

MIGUEL ESTRADÉ

La Declaració de Colònia tracta de múltiples i difícils qüestions. No és fàcil emetre'n una opinió, ja que cada un dels temes enumerats és d'un ordre i exigiria una anàlisi específica.

Entre els problemes al·ludits n'hi ha dos d'essencials: un la **forma com el Papa exerceix la seva autoritat** i l'altre els límits d'aquesta autoritat. Cada persona assumeix el càrrec que la societat, l'Església i Déu mateix li encomanen, conformant-lo a allò que són les seves conviccions i preocupacions fonamentals. El Papa, com tots els humans, conforma el càrrec d'alguna manera segons la seva personalitat. Això és inevitable i la confiança en l'acció de l'Esperit Sant ens conforta als catòlics per esperar que ho farà conforme l'Evangeli de Jesús i l'Esperit de Jesús. Això no exclou possibles extralimitacions. Per això el diàleg, la crítica generosa i objectiva tenen el seu dret i el seu lloc en l'Església.

Un altre problema és el dels **límits d'aquesta autoritat**. Des del punt de vista dogmàtic qui té l'última responsabilitat en l'Església té l'última autoritat. Per això, en funció del seu servei a la veritat i a la unitat, el Papa posseeix l'autoritat suprema i no hi ha instància humana que pugui limitar-la. El relator bisbe Zinelli deia en el Vaticà II: **"A partir de les fonts de la revelació és clar que en l'Església el poder ple i suprem fou conferit a Pere i els seus successors. Ple en el sentit que no pot ser limitat per cap poder humà, sinó solament per la llei natural i divina"** (Mansi 52,1108 D).

El Vaticà II ha tractat novament la qüestió, reasumint les afirmacions del Vaticà I. Tanmateix ha tingut interès a mostrar que aquesta autoritat suprema no significa arbitrarietat, exercici privat o violent, apropiació d'un dret al marge de totes les realitats de l'Església i de la vida humana. El Papa ha d'exercir la

Teòlegs alemanys i Joan Pau II

OLEGARIO GONZALEZ DE CARDEDAL

seva autoritat en diàleg, en comunicació, en atenció al sentit de la fe dels creients, al col·legi episcopal, a les autoritats de les Esglésies locals. La seva sol·licitud per totes les Esglésies no s'exerceix sense aquestes Esglésies.

Per això la Comissió Teològica, que preparà el text de la "Lumen gentium", responia en els següents termes a Pau VI, quan aquest demanava que s'integrés una esmena en la qual el **Papa estava obligat exclusivament davant Déu** ("Uni Domino devinctus"). Les raons que donà la Comissió per no integrar l'esmena són les següents: **"Aquesta és una fórmula excessivament simplificadora. El romà Pontífex està lligat a la revelació, a l'estructura fonamental de l'Església, als sagraments, a les definicions dels antics concilis, i altres deures que seria molt llarg de mencionar. Ja que l'esmentada fórmula requeriria llargues explicacions, la Comissió ha decidit que és millor no integrar-la"** (Acta Synodalia III, Part 1,247).

L'autoritat en l'Església no és, per tant, arbitrària, sinó servei a la revelació, a les Esglésies, als homes. A aquests ordres cal mirar per exercir-la. Així ho fa el Papa, quan en les seves decisions quelcom ens estranya, cal ajudar-lo amb la nostra cooperació, oració i treball a integrar totes les dades. Aquesta coo-

peració és necessària, i cal fer-la amb aquell amor de família que ha de caracteritzar tota acció i relació en l'Església. Ha de ser cristià el contingut i la forma.

Aquestes situacions ens inviten a una major fidelitat i unitat, a un diàleg més sincer i profund, a una integració de tots els elements en qüestió. La teologia és un ministeri sagrat, que ha d'ajudar a cada generació a penetrar en el misteri de l'Evangeli. La seva paraula és necessària però no és l'última. Els qui reberen l'última confiança i autoritat de Crist són els apòstols i aquells als quals aquests lliuraren les Esglésies (**"Episcopi, quibus apostoli tradiderunt Ecclesias"**, Sant Ireneu, Adv Haer V, 20,1). La teologia col·labora en l'Església per tal que la fe no es degradi en màgia i perquè l'autoritat no s'exerceixi arbitràriament.

Seria una ferida oberta en l'Església i un escàndol si no assolíssim que aquell clima i amor de família que han d'orientar sempre les relacions entre pastors i teòlegs regnés també avui. Perquè ambdós ministeris són sagrats. Totes les paraules en la vida humana són necessàries: les primeres, les del mig, les penúltimes i les últimes. Cadascú ha de trobar la seva paraula pròpia i dir-la amb llibertat, humilitat i amor. I alhora acollir la del proïsme.

El Papa té en l'Església l'última paraula. Ella no anul·la ni inutilitza totes les altres. Les ha d'integrar, després d'oïr-les i discernir-les. I en aquest sentit sempre és necessari purificar les vies de comunicació, els instruments de treball, els òrgans d'informació i de consulta, per tal que no li tanquin els ulls ni l'encenguin en la seva percepció dels problemes reals de l'Església real. Per tal que ell compleixi de la millor manera aquesta tasca tots hem d'ajudar-lo, complint la nostra en el degut lloc.

(de "YA")

El pelegrinatge a Roma impulsat per les diòcesis catalanes amb motiu del mil·lenari de Catalunya tingué també, com és sabut, l'objectiu de sol·licitar al Sant Pare la beatificació del bisbe Torras i Bages. Crec que s'escau recordar aquí que ara fa un segle que —quan era només un simple sacerdot— en Josep Torras i Bages començà a desenvolupar "el seu" pensament catalanista.

Efectivament, el 1887 publicà la primera sèrie d'articles sota el títol genèric de "L'Església i el Regionalisme" i el 1888 la segona, amb el nom de "Influència moralitzadora del Regionalisme". Totes dues, s'incorporaren el 1892 al seu gran llibre, "La Tradició Catalana" i foren publicats en el seu

El pensament catalanista de Josep Torras i Bages

JOAN LL.

PÉREZ-FRANCESCH

Professor de Dret Constitucional

moment originari a la revista "La Veu del Montserrat" de Vic. L'argumentació de Torras s'estructura al voltant de la recepció de dues línies de pensament, que constitueixen els eixos del seu "regionalisme": el iusnaturalisme teològic de caire tomista i la sintonització amb el pensament neotradicionalista. El seu objectiu era foragitar les influències laiques i liberals en el pensament catalanista, fins aleshores força dirigit per les tesis de Valentí Almirall.

El 1888, Torras escriu també l'obra "El clero en la vi-

da social moderna", que cal posar en relació amb l'altra ja citada del mateix any. Per a ell, el regionalisme és una ètica de les relacions socials: en moralitzar la vida social serà el context imprescindible per solucionar la llavors anomenada "qüestió social", això és, el conflicte de classes a la nova societat industrial i urbana, que es va implantant a Cata-

lunya. De fet, Torras vol mitjançar en les lluites entre els catòlics, especialment entre els anomenats "íntegres" i "mestissos" en funció de l'acceptació d'alguns plantejaments del liberalisme. La regió és l'àmbit on es podrà solucionar tot conflicte social, reproduint els esquemes del reformisme de Lleó XIII. El regionalisme torrasista apareix, així, com una perspectiva global de la societat superadora de la qüestió social.

De fet, entre 1887 i 1892, Torras elabora el gruix de la seva aportació a un catalanisme

catòlic. Amb "La Tradició Catalana" Torras tanca l'etapa de formulació d'una estratègia de reconducció del catalanisme vers el catolicisme i de desqualificació del carlisme com a vehicle d'operativitat política dels catòlics catalans. Un catalanisme antiliberal però no intransigent, és a dir, un tradicionalisme dialogant amb el nou ordre que s'implanta a tot Espanya. Un regionalisme que desconfia de l'Estat com a instrument per solucionar els conflictes socials i que comença més aviat amb una concepció agrària i rural, integradora, de la societat. Un pensament al servei de la convicció que Catalunya té un "esperit nacional" en el qual el cristianisme ha estat l'element definidor.

ARA MATEIX

Quines són les perspectives de futur de la democràcia cristiana? Assajar una resposta a aquest interrogant és difícil i requereix moltes matisacions: no és el mateix, per exemple, parlar d'Itàlia on, precisament, d'aquí a pocs dies començarà el divuitè congrés d'aquest partit, que fer-ho pensant en Espanya. Ni, encara, la situació és la mateixa a Catalunya, que a Euskadi i que a Madrid... Tot amb tot, hi ha en curs un debat sobre la legitimitat i la viabilitat de la democràcia cristiana, des de l'òptica del Vaticà II, més o menys somort o més o menys viu, segons les temporades, que interessa tothom.

Els especialistes distingeixen en la democràcia cristiana italiana tres grans períodes que és útil de considerar perquè, bàsicament, responen a concepcions eclesiològiques i polítiques no limitades a Itàlia: l'època leoniana (de Lleó XIII), que és la del partit confessional; l'època "sturziana" (de don Sturzo), que és la del partit aconfessional; i l'època degasperiana (de De Gasperi), que és la del partit demòcrata-cristià. La primera és, evidentment, la més discutible, amb criteris d'avui, malgrat els valors històrics ja indicats en el primer d'aquests comentaris. La segona és la més clarificada: el "Partito popolare" de don Sturzo no es proposava de fer una acció religiosa, sinó una acció política i social, amb plena independència de l'Església i amb llibertat total respecte de la seva disciplina, tot acceptant-ne el magisteri "espiritual" com a font inspiradora. Sturzo pensava, sobretot, en una renovació de l'Estat. Aspirava a recuperar la seva base individualista i burgesa donant protagonisme als organismes intermedis entre l'individu i l'Estat. La mateixa defensa de la llibertat de l'Església era per a ell conseqüència, més que no pas motivació, de la seva concepció política.

Sobre la democràcia cristiana (i 3)

J. CARRERA PLANAS

Però don Luigi Sturzo i el seu partit van acabar perdent la confiança de la Santa Seu i això significà el seu fracàs... En iniciar la tercera època, De Gasperi —que havia estat l'últim secretari del "Partito popolare"— volia mantenir-ne l'orientació, d'acord amb les seves conviccions: partit laic, aconfessional, capaç de promoure la justícia segons la doctrina social de l'Església, però lliure de tota dependència de la jerarquia. La realitat no va ser ben bé aquesta. Ja de bon començament, es va veure obligat a acceptar el nom de democràcia cristiana —ell hauria preferit el del vell partit d'Sturzo— a fi d'aconseguir la unitat de grups diversos. Després, va haver de guanyar-se el suport de la jerarquia, per tal d'assegurar l'acceptació pel món catòlic de la democràcia, i evitar temptacions regressives... Així es passà del concepte sturzian de "un partit de catòlics" al de "el partit dels catòlics", cridat a defensar els valors cristians amenaçats pel laïcisme i el comunisme, amb el "vot unit", estimulat per la jerarquia.

La doctrina conciliar deixa fora de joc el partit confessional a l'estil "leonian" i les seves reviviscències ulteriors. Superat el règim de "cristiandat", que comporta la referència a un ordre polític-social cristià, no tindria sentit "el partit cristià" destinat a restaurar-lo o instaurar-lo... Ara bé, ai-

xò no treu que hi pugui haver catòlics que fan propostes polítiques d'inspiració cristiana. Ho faran, això sí, com a partit aconfessional, en nom propi i sota la seva responsabilitat, sense pretendre d'esdevenir "el partit dels catòlics", sinó respectant el pluralisme dels creients. Bàsicament, es tracta de la línia intuïda per Luigi Sturzo.

Aquesta ja va essent l'evolució dels grans partits demòcrata-cristians que segueixen un procés de laïcització en el qual no sempre, per cert, resulta fàcil de trobar un punt dolç... A Itàlia, per exemple, alguns aspectes d'aquest procés han estat objecte de polèmica, viva i interessant, per part dels militants provinents de "Comunione e liberazione"...

Aquesta evolució es fa encara més fàcil en partits demòcrata-cristians que, com el francès o el català, a més de no portar-ne explícitament el nom, formen part de coalicions més amples.

Tal vegada l'última fase d'aquest procés serà mantenir el missatge del fet demòcrata-cristià, que és important per molts conceptes que per raons d'espai només he pogut insinuar, però d'una altra manera. Si fins avui el pensament demòcrata-cristià s'ha manifestat mitjançant un instrumental estrictament polític, un partit propi potser en el futur ho farà a través d'iniciatives d'acció cultural més àmplies al si de partits o coalicions afins. No es tractarà, lògicament, d'abandonar la política, sinó de revitalitzar-la amb un debat cultural centrat en l'home real, en tots els homes i dones, dels quals ja gairebé no es parla als parlaments. I es tractarà d'inspirar aquest debat en el cristianisme, en el gran espai —desolat per a una gran majoria de creients senzills— que resta entre les celebracions, les homilies o les revisions de vida, i la política a l'ús.

CATALUNYA

Legalitzada la cessió de Santa Mònica a la Generalitat

L'arquebisbat de Barcelona ha cedit formalment a la Generalitat el dret d'ús de l'antic convent de Santa Mònica, situat a la Rambla del mateix nom i destinat ja actualment a centre cultural i d'exposicions. La cessió, amb efectes retroactius des del 30 d'octubre del 1985, es va firmar per a una durada de trenta anys. Passat aquest termini, l'arquebisbat podrà prorrogar la cessió durant vint anys més en règim d'arrendament al preu simbòlic d'una pesseta anual. La Generalitat s'ha fet càrrec de les obres de remodelació de la façana, l'edifici i la rectoria de l'església de Santa Mònica.

Segons Gómez Navarro "Maragall ha assumit massa compromisos"

Javier Gómez Navarro secretari d'Estat per l'Esport, afirmà que "l'ajuntament de Barcelona

ha assumit compromisos econòmics per sobre de les seves possibilitats i ara el seu alcalde, Pasqual Maragall, quan va a Madrid demana més diners i més implicació de l'Estat en els Jocs Olímpics", durant un col·loqui que va tenir amb l'agència Efe.

Gómez Navarro, que és un dels tres vice-presidents del Comitè Organitzador del JJ.OO. de Barcelona (COOB'92), en representació de l'Administració central, assenyalà que les relacions entre els diferents organismes que integren aquest comitè "són bones" i negà que hi hagi participat en una conspiració, l'objectiu de la qual era el nomenament d'un vice-president executiu, per sobre del conseller delegat del COOB, Josep Miquel Abad.

El retard de la justícia pot fer que s'arxivin els delictes menors antics

El fiscal de l'Hospitalet José Pérez de Gregorio ha dirigit al jutjat d'instrucció número 1 d'aquesta localitat un escrit de diligències preparatòries en què sol·licita l'arxivament de tots aquells casos que jutgin delictes menors amb una antiguitat de més de cinc anys. Segons el fiscal Pérez de Gregorio, "és ridícul jutjar una persona per

un delictes menor que va cometre quan tenia 16 o 18 anys després que hagin passat més de cinc anys dels fets".

José Pérez ha recordat que aquest tipus de delictes són castigats amb multes o penes de presó menor, que en el seu moment haurien tingut algun efecte sobre l'acusat però "que han perdut el seu objectiu social quan s'apliquen amb tants anys de retard, quan normalment l'acusat ja ha refet la seva vida i la gent s'ha oblidat de l'incident".

El fiscal de l'Hospitalet de Llobregat recorda també en el seu escrit que ha estat la mateixa administració de justícia la responsable de l'endarreriment del judici i manifesta que "no s'ha de fer pagar a l'individu per aquesta malaltia endèmica que pateix l'administració de justícia espanyola".

L'escrit de diligències preparatòries cita com a fonts legals per reforçar la proposta del fiscal de l'Hospitalet la llei d'enjudiciament criminal i la constitució espanyola, que reconeix en el seu article 24 el dret de tots els ciutadans al judici just i dins d'un termini raonable de temps. També s'esmenta el conveni europeu de drets humans i altres acords internacionals que estableixen que una vegada salvats els interessos dels que van sortir perjudicats en el delictes, l'acusat que pateix aquests retards té dret a reclamar una indemnització de l'Estat.

ESPANYA

El Governador militar de Cartagena sancionat per un escrit

El capità general de Llevant, Andrés Freire Conde, ha amonestat verbalment el governador militar de Cartagena, Manuel Fernández Monzón, per un article que aquest publicà el passat dia 9 en el diari ABC referint-se a un suposat "ambient de macrocorrupció generalitzada".

Fugida de pilots militars cap a línies civils

Al voltant de noranta pilots experimentats de l'Exèrcit de l'Aire Espanyol, segons avaluacions de cercles propers a l'esmentat Exèrcit, han sol·licitat la baixa en els últims sis mesos per ingressar a les línies aèries civils. Els motius per a aquesta sortida en massa, que ha motivat la creació recent dels pilots de complement, es trobaria en la mala situació professional en què es troben y en els baixos sous que reben que, en la majoria dels casos, és inferior en un 50 per cent al que se'ls ofereix en la vida civil.

Pel que fa a les condicions professionals, un pilot assenyalava que "no es pot pretendre tenir-los volant en màquines supersofisticades i pagar-nos per això només 160.000 pessetes i unes dietes que per a 24 hores de servei sense interrupció, suposen 250 pessetes".

Contestant a les crítiques que des del Ministeri de Defensa s'ha fet dels pilots que després de rebre un curs caríssim als Estats Units, han demanat la baixa en l'Exèrcit de l'Aire, s'assegura que "tampoc no és just que quan se sol·liciten voluntaris per a aquests cursos se'ls faci firmar un compromís de set anys en servei actiu, sense pos-

sibilitat de baixa perquè després de tot, qui aprofita el curs és el mateix exèrcit de l'Aire. ¿O algu es creu que allò que s'aprèn en aquests cursos militars ens serveix per quelcom si ingresseu en una línia civil?

Aquesta sangria de baixes —a les quals s'afegeixen les 150 produïdes entre 1986 i 1988— representa un percentatge que podria assolir més del 25 per cent sobre els pilots existents en el primer any esmentat. Aquesta xifra podria créixer encara més, a causa de l'alt grau de desconfiança en la recent Llei de la Funció Militar que segons opinen els pilots consultats, institucionalitza els destins "a dit", amb la càrrega política que pot entrar-hi.

MÓN

L'exèrcit sud-africà es retira de Namíbia

Les forces armades sud-africanes van començar el procés de retirada de Namíbia, en compliment de la resolució 435 de l'ONU sobre la independència d'aquest territori. Les informacions oficials diuen que l'exèrcit sud-africà no augmentarà els seus efectius del port Walvis Bay, enclavament sud-africà a Namíbia, que equival a dir que les tropes seran repatriades.

Finlàndia, 23è. membre del Consell d'Europa

L'Assemblea Parlamentària dels Vint-i-dos ha aprovat per unanimitat l'adhesió de Finlàndia com a 23è. membre del Consell d'Europa per ser una nació de gran tradició parlamentària, respectuosa del principi de la preeminència del dret, dels drets de l'home i de les llibertats fonamentals.

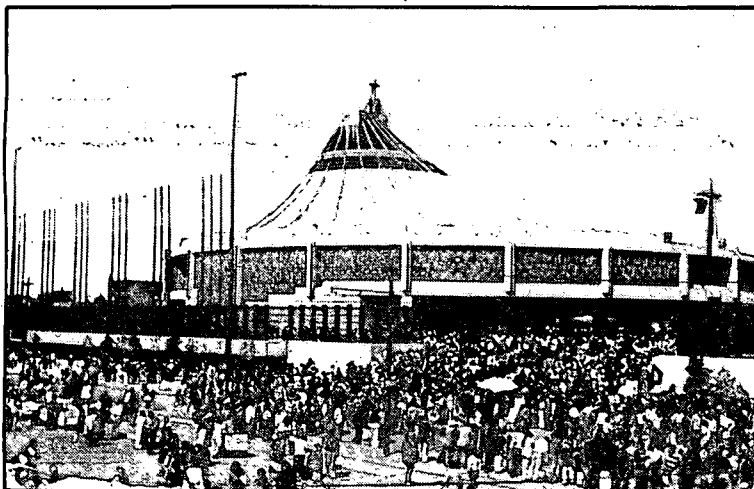
C A R T E S

Des de Mèxic

Sóc un dels "més de 400 missioners i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que 'apadrinen' la seva subscripció". El meu "padri" fou el senyor Francesc Serra de la Casa Oliveres de Lliça de Vall i, havent passat a la casa del Pare, avui ho és la seva família, a la qual tot aprofitant l'avinentosa, reto testimoniatge d'afecte i agraïment.

I perquè sóc un dels que llegeixo el nostre "setmanari popular d'informació i de cultura religioses", avui, a lectura feta del seu n.º 478, se m'acudeix d'escriure-us per tal de comentar dues coses: a) la vostra traducció, a les planes de "Mare i Mestra", del discurs del papa Joan Pau II als bisbes mexicans en llur visita "ad limina Apostolorum" del 26/9/88 i b) la publicació a Mèxic del llibre d'homilies per als tres cicles de l'any litúrgic. ASI HABLO EL SEÑOR, del qual és autor un prevere de Vilanova i la Geltrú, mossèn Arcadi Llagostera i Illa.

a) El discurs del Papa als bisbes mexicans en català. M'ha fet gràcia i us en felicito, car no és molt sovint que hom pugui llegir coses de la nostra Església mexicana en llengua catalana. El Sant Pare felicita els nostres bisbes pel ressorgiment de vocacions sacerdotals entre la joventut de Mèxic. Tanmateix la crisi continua i ens cal afrontar-la amb fermesa i valentia. Només la ciutat de Mèxic o Districte Federal compta amb una població de gairebé vint milions de persones. La parròquia, intituada de la Mare de Déu del Sagrat Cor i Sant Gaietà, que he guiat pastoralment més de sis anys, té entre 70 i 80 mil fidels, essent-hi només dos preveres per a llur servei. Casos com aquests, tots els que volgueu. I això, només això, explica la presència de missioners catalans a eixa terra de Santa Maria de Guadalupe. A propòsit, ens presenteu una gràfica del santuari de la Mare de Déu de Guadalupe, "centre de la màxima fe i pietat

El nou santuari-basilica de la Mare de Déu de Guadalupe (MÈXIC).

d'aquest país", que, malauradament, mostra la façana del que fou el santuari fins el propassat 1975. El 12 d'octubre del que també fou "any sant", tot el país vibrà com una ànima sola beneït i consagrat, pel ministeri dels nostres bisbes, el novell i més ampli santuari que, ultra la seva línia arquitectònica moderna i agosarada, permet la presència davant de la miraculosa imatge de la Verge de Guadalupe de gairebé 10.000 persones alhora. L'interior del nou santuari ha estat dissenyat per tal de permetre una celebració de la litúrgia veritablement participada, és a dir: com acció comuna del Crist i de l'Església sencera.

b) "Así habló el Señor" de Mossèn Arcadi Llagostera i Illa, pvre. Coincidint amb el primer diumenge de l'Advent del Senyor (27 de novembre de 1987), Ediciones Paulinas, S.A., de Mèxic ha publicat un esplèndid volum d'homilies per a tots els diumenges i fetes del calendari de l'Església, amb particular referència a les festes i diades típicament mexicanes, del qual es autor mossèn Arcadi Llagostera i Illa, de l'arxidiòcesi de Barcelona.

Un esdeveniment que, crec, val la pena de remarcar, car, tot i ser un dels signes de la veritable comunió que és

l'Església del Crist, posa en evidència la voluntat de la nostra Església catalana de col·laborar en el V centenari de la primera predicació de l'Evangeli a terres americanes, mitjançant un text molt reeixit i complet del qual un altre català, Isidre Gomà i Civit, de Roma estant, escriu al pròleg: homilies "nutrides de Sagrada Escriptura, tal com aconsella el Concili Vaticà II i és tradició antiga de l'Església. Intenses i transparents. Exactes i concises. Substancioses: gra sense palla."

La primera edició del llibre consta de tres mil exemplars, però estic segur que ben aviat caldrà fer-ne la segona i la tercera edició, cosa que contribuirà de manera molt eficaç a la necessària reevangelització d'un país i d'un continent on han treballat i treballen encara tants de catalans.

Senyor Director celebri la traducció al català i publicació a les planes de Catalunya Cristiana d'un text, pronunciat en mexicà pel Sant Pare, que coincideix amb la publicació, en idioma oficial de Mèxic, d'un valuósíssim text escrit per un capellà de Catalunya, que avui ocupa llocs d'alta responsabilitat a la Cúria Arxidiocesana de Barcelona.

GAIETA ROSSELL i CLIVILLERS, teati

EN EL NÚMERO VINENT,
TEXT ÍNTEGRE
DE L'EXHORTACIÓ
APOSTÒLICA del PAPA
JOAN PAU II,
CHRISTIFIDELES LAICI
(Els fidels laics)

La Passió
del CASAL CLARET

Representaciones a las 17.30 los días:
5, 12 y 19 de marzo y 2 y 9 de abril

CASAL CLARET
Nàpols, 350 de Barcelona
Información y reservas:
Telf.: 257 94 91 (contestador aut.)

La "Christifideles laici", una síntesi per relançar la missió dels laics en l'Església

"Aneu també vosaltres a la meva vinya"

"És un vademècum, un compendi ric i complet de la doctrina del Concili Vaticà II sobre la identitat, la vocació i la missió dels seglars dins d'una eclesiologia de comunió. Una síntesi doctrinal que val la pena aprofundir per relançar la participació activa dels seglars en la vida i la missió de l'Església". El cardenal Eduardo Pironio, president del Pontifici Consell per als Seglars, resumeix així la importància de l'exhortació apostòlica postsinodal "Christifideles laici" de Joan Pau II, que fou presentada el dilluns, 31 de gener, oficialment a l'opinió pública.

Es tracta del quart document d'aquest tipus en el qual el Papa condensa la riquesa d'un sínode de bisbes. En aquest cas es tracta de la VII assemblea general, que va tenir lloc l'octubre del 1987 sobre Vocació i missió dels laics en l'Església i en el món als vint anys del Concili Vaticà II. Ha estat publicat al mateix temps en nou llengües. El nostre setmanari editarà d'aquí a poc temps la versió catalana en un opuscle.

En el Sínodo del 1987 (la seva celebració es va retardar un any a causa de l'assemblea extraordinària del 1985) hi participaren, entre d'altres, el cardenal Suquía, arquebisbe de Madrid; monsenyor Gabino Díaz Merchán, arquebisbe d'Oviedo i llavors president de la Conferència Episcopal Espanyola; el secretari en aquells moments, monsenyor Fernando Sebastián, actual arquebisbe coadjutor de Granada i monsenyor Felipe Fernández, bisbe d'Àvila i president de la Comissió Episcopal d'Apostolat Seglar. El Sínodo va finalitzar amb un missatge al poble de Déu, fet públic i una llista de proposicions destinades al Papa.

Monsenyor Schotte: "Un veritable vademècum"

El secretari general del Sínodo, monsenyor Schotte, que va estar present a la presidència de la conferència de premsa que va donar a conèixer el document va manifestar: "No es tracta d'un text que podrà ser fàcilment condensat, un "digest" en el sentit americà. És un vademècum que pot i ha de

convertir-se en el fidel company diari per a tots els seglars, homes i dones, joves i ancians, individualment o en grup, desitjosos de respondre a la crida de Crist: "Aneu també vosaltres a la meva vinya".

Al mateix temps va declarar que no es podia considerar llarg el període transcorregut entre el final del Sínodo com a tal, gener del 1989, quinze mesos en total.

Malgrat tot pot atribuir-se el retard al mètode col·legial escollit. Aquest preveia la intervenció directa del consell permanent de la Secretaria del Sínodo, compost per quinze cardenals i arquebisbes d'arreu del món.

Monsenyor Schotte, per la seva part, va insistir en la fidelitat del document al Sínodo. "Al final de l'assemblea sinodal —va dir l'arquebisbe secretari— aconseguint aquest desig, el Sant Pare es va comprometre a preparar un text que donés veu al mateix Sínodo, respectant "els drets d'autor". Tot el text demostra que el Sant Pare ha estat fidel a aquesta promesa: s'ha inclòs en el document el contingut de les "proposicions", salvades algunes exigències estilístiques i de desenvolupament ideològic.

El cardenal Pironio: "Els laics en una Església de comunió"

El cardenal Pironio que fou president delegat del Sínodo, reconeix que l'exhortació apostòlica Christifideles laici no conté aspectes nous o inesperats. "Qui busqui —va dir en la seva presentació a la premsa—

"Els joves s'han de considerar subjectes actius, protagonistes de l'evangelització i artífexs de la renovació social. Ells perceben els valors de la justícia, de la no violència i de la pau" ("Christifideles laici", 76).

coses noves o solucions concretes potser se sentirà defraudat. Fins i tot en els temes que foren candents durant el Sínodo, el Papa amb prudència i saviesa els reenvia a un estudi ulterior, com la Comissió Especial per a l'Estudi dels ministeris i l'aprofundiment antropològic i teològic sobre la dona.

Però l'autèntica novetat és aquesta: l'emmarcament del tema dels seglars en una autèntica eclesiologia de comunió. Els fidels seglars no són considerats "en si", aïllats o separats, sinó en el context global d'una Església que és essencialment "comunió en Crist" i al mateix temps "sa-

grament universal de salvació".

El cardenal Pironio va afirmar per últim que si el document havia resultat finalment tan extens era pel desig de donar als fidels l'antologia dels millors textos conciliaris sobre la identitat, la vocació i la missió dels seglars.

FILTRANT LA NOTÍCIA

El Papa diu no a un grup de cardenals

Darrerament la premsa s'ha fet ressò de la resposta negativa del papa Joan Pau II a una carta que li fou adreçada abans de Nadal per un grup de cardenals —es diu d'una dotzena— en què li demanaven que revisés la norma decretada per Pau VI l'any 1970 en la qual es prohibia la participació en els cónclaves dels purpurats de més de 80 anys.

La notícia, revelada per l'agència italiana Adnkronos, ha estat oficialment confirmada per fonts vaticanes, tot i que alguns noms que figuraven en la llista dels signants, han estat negats pels mateixos protagonistes.

La norma introduïda per Pau VI fou ja comentada negativament pels cardenals Eugène Tisserant i Alfredo Ottaviani. Aquest últim, responsable del desaparegut "Sant Ofici", denuncià "la manera apressada" amb què s'havia adoptat una mesura tan important que a més "menyspreava la tradició plurisecular".

Pau VI volia evitar que les reformes que havia adoptat en aplicació del concili Vaticà II, poguessin restar bloquejades pel seu successor si hagués prevalgut en el cónclave una orientació contrària a les innovacions conciliaris. Cal tenir en compte que en aquella època, els cardenals eren 125 i els que superaven els 80 anys, eren 25. La majoria dels cardenals octogenaris d'aquell temps eren contraris a les reformes.

Ara les raons dels cardenals "contestataris" són similars a les dels inconformistes del temps de Pau VI. Així el cardenal Silvio Oddi ha manifestat: "No veig perquè se'ls ha d'impedir als cardenals la possibilitat de votar al Papa quan traspassen el llindar dels vuitanta. És una prohibició injusta que no té justificació; excessivament discriminatòria; atès que cap legislació priva a una persona del dret al vot per motius d'edat."

Joan Pau II no comparteix l'argumentació d'aquests membres del Col·legi cardenalici, entre altres raons, pel desig de no desautoritzar el seu antecessor en una qüestió tan polèmica. En conseqüència, el Secretari d'Estat del Vaticà, cardenal Casaroli, per ordre del Papa, ha adreçat una carta al degà del Col·legi, cardenal Agnello Rossi, manifestant que la legislació de Pau VI es mantenia intacta. Per tant, només podran prendre part en el cónclave per l'elecció del futur Papa, els cardenals que no hagin complert en el seu dia 80 anys.

Per la seva part, Casaroli confirmava a un grup de periodistes la decisió de Joan Pau II de no rectificar la norma. "Tot és modificable mentre no sigui un dogma —els deia— però no és probable un canvi en aquesta mesura, que fou presa pel papa Montini després d'haver-la madurat i consultat".

FRANCESC GAMISSANS

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concert entrevista.

VALENTINE

La pintura ideal

VATICÀ DIA A DIA

Del nostre corresponent
JOSEP APEL-LES SANTOLARIA

La Santa Seu comptarà, a partir de l'1 de març, d'un "Ministeri de Treball". La creació de l'ULSA (Oficina de Treball de la Seu Apostòlica) és conseqüència de la reforma de la cúria romana que fou promulgada per Joan Pau II el 28 de juny del 1988.

Aquesta era una de les reivindicacions històriques de l'Associació de Treballadors Laics del Vaticà, el sindicat que reagrupa més de mil seglars que treballen per a la Santa Seu. El seu president, Mariano Cerullo, ha donat per descomptat que la seva acció serà "certament positiva". La constitució de l'ULSA fou anunciada en donar-se a conèixer un motu proprio de Joan Pau II que els institueix per cinc anys ad experimentum. En el proemi a l'estatut s'afirma que "la competència d'aquesta oficina es refereix al treball, en totes les seves formes i aplicacions, prestat a les dependències de la cúria romana, de l'Estat de la Ciutat del Vaticà, de la Ràdio Vaticana, dels organismes i ens, existents o futurs, encara que no tinguin la seva seu a l'Estat de la Ciutat del Vaticà. La seva gestió administrativa és a càrrec directe de la seu apostòlica.

En d'altres paraules el nou organisme garanteix els drets dels més de tres mil empleats, sacerdots, religiosos i seglars que constitueixen la que el Papa va definir "comunitat particular de treball al servei de l'Església universal".

Els criteris fixats per a les seves activitats són aquests: que es respecti de fet la dignitat de tots i cada un dels col·laboradors; que es reconeguin, tutel·lin, harmonitzin i promoguin els drets econòmics i socials de cada membre; que es compleixin amb fidelitat els deures respectius; que s'estimuli un autèntic sentit de responsabilitat i que es presti sempre el millor servei possible.

La Vicaria de la Solidaritat de Xile acusada

La Vicaria de la Solidaritat, organisme humanitari de l'Església catòlica xilena, ha assenyalat que "continuarà en la seva missió de defensar i promoure els drets humans". La Vicaria respon així a les denúncies del règim del general Augusto Pinochet, que l'havia acusat de revifar querelles contra els membres de les Forces Armades "per presumptes violacions dels drets humans" a l'objecte de causar divisions internes en el si dels militars.

L'organisme eclesial ha comentat que qualificar de "maniobra política" la petició als tribunals d'investigar fets delictius i sancionar els culpables, "és un despropòsit que contradiu els principis més elementals d'un Estat de dret".

Per al 1989 quatre viatges papals internacionals

Joan Pau II realitzarà un total de quatre viatges fora d'Itàlia. La pròxima primavera, probablement per l'abril, el Pontífex tornarà de nou a Àfrica, el continent en el qual l'Església catòlica té dipositada més confiança, a part, naturalment de Llatinoamèrica. L'esmentat viatge inclourà visites a Zàmbia, Tanzània, Malawi i Madagascar.

Pel juny, el Papa es desplaçarà als països nòrdics: Suècia, Noruega, Finlàndia, Dinamarca i Islàndia. Per l'agost, els dies 19 i 20, el Pontífex viatjarà per tercera vegada a Espanya, aquesta vegada amb l'objectiu concret de presidir, a Santiago de Compostela, la Jornada Mundial de la Joventut.

Finalment, pel setembre, el Papa conclourà els seus viatges programats per al 1989 amb el desplaçament més llarg: Indonèsia, Corea i retorn amb parada a Maurici, a l'oceà Índic.

Encara que una visita a Cuba es dona per segura després de les últimes converses diplomàtiques, no sembla probable que sigui aquest any.

Un espanyol, subsecretari de la Congregació per als Religiosos

Juan José Dorronsoro, sacerdot basc de 57 anys ha estat nomenat pel Papa subsecretari de la Congregació per als Religiosos i Instituts Seculars, que presideix el cardenal belga, Jean Jerome Hamer.

Monsenyó Dorronsoro, que durant anys fou secretari personal del cardenal navarrès Arcadio Larraona, prefecte de la Congregació de Ritus (avui del Culte Diví), va néixer a la localitat guipuscoana de Zumàrraga el 16 de novembre del 1931. Després d'haver cursat estudis d'advocat-economista a la Universitat bilbaïna de Deusto, va ingressar al seminari de Vitoria i fou ordenat sacerdot el dia de Sant Pere de l'any 1957. A la Universi-

tat del Laterà de Roma va obtenir el doctorat in utroque iure (és a dir, en Dret Civil i Canònic) i a començaments de la dècada dels setanta es va incorporar a la cúria romana, a la mateixa Congregació de la qual ha estat nomenat subsecretari.

La Congregació s'ocupa, en dues seccions diferents, dels religiosos, en les seves dues branques femenina i masculina i dels instituts seculars. Un altre espanyol, el claretí Jesús Torres, ocupa una altra de les tres subsecretaries del dicasteri.

François Lefort, Premi Internacional dels Drets Humans

François Lefort, sacerdot i metge, ha rebut a París el Premi Internacional dels Drets del Home 1988. L'esmentat premi se li ha concedit, especialment, per la tasca que realitza a favor dels "joves del carrer" a la localitat mauritana de Nouakchott. L'equip que ha organitzat a aquesta ciutat permet trobar el caliu humà i ambient estudiantil a joves entre 8 i 16 anys abandonats pels seus familiars, enganxats per la droga, el pillatge, la prostitució. Per realitzar aquesta tasca ha comptat amb el consentiment de les autoritats mauritanes. François Lefort, encara adolescent, va descobrir la seva vocació missionera en observar la misèria dels treballadors immigrants nord-africans en els suburbis de Nanterre.

Tornen els templers

Els cavallers del Temple (Templers) han demanat al Papa el reconeixement de l'organització durant el congrés que va reunir, a finals de gener a Ancona (Itàlia) —per primera vegada des de la supressió de l'orde l'any 1312— 120 Cavallers actuals que tracten de viure els ideals de la Cavalleria al servei dels malalts i dels febles de la societat actual.

El gran preceptor de l'Orde dels Templers, Rocco Zingaro di San Ferdinando, va declarar a Ancona que havia estat lliurat ja a Joan Pau II un document demanant el reconeixement de l'orde que compta actualment amb més de 10.000 adhesions.

"Els nous templers es comprometen a una vida de servei als febles i de exemple de vida i defensors dels eterns

El teòleg Haering demana al Papa que revisi la posició sobre els anticonceptius

El teòleg alemany Bernard Haering va proposar que el Papa promogui una "investigació mundial" sobre l'aplicació de l'encíclica "Humanae Vitae", per la qual Pau VI va prohibir l'ús d'anticonceptius entre els catòlics.

El "pare" de la moderna teologia moral va criticar, en unes declaracions a la revista "Il Regno", el rigor dels moralistes i el "catastròfic terratrèmol" que ha provocat en l'església la polèmica sobre els anticonceptius. D'aquí la seva petició al Papa.

Haering va justificar la seva demanda en l'exigència de "restablir en l'Església una indispensable relació de confiança".

El Papa "hauria d'encomanar a una comissió específica una investigació entre els bisbes, les facultats de teologia i les més significatives estructures associatives de laics, demanant quin és el model que consideren millor (per a una paternitat responsable), o si estan indecisos" indicà l'ancià moralista.

Haering, emèrit de la Pontifícia Acadèmia Alfonsiana de Roma i expert sobre el Vaticà II, va denunciar que sobre la moral conjugal en l'Església s'hagin format "dos models de pensaments fonamentals diversos".

La contraposició és tal —assenyalà Haering— que "des que va tenir lloc el congrés de moralistes guiat per monsenyor Cafarra (un membre dur de la Cúria) és molt difícil entaular un diàleg caracteritzat pel mutu respecte".

El que és desagradable actualment "és el fet que els exponents de la línia intransigent i rigorosa es considerin com els únics fiables", afegí Haering. El teòleg alemany va criticar per acabar l'actitud de l'ala intransigent dels moralistes de recórrer "a denúncies anònimes".

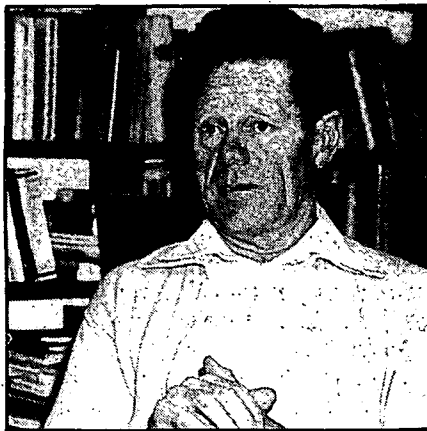
valors del missatge de Crist. Som conservadors —va dir el gran preceptor— si amb això s'indica que conservem els ideals més alts del passat".

L'Orde dels Templers que havia

viscut dos segles d'esplendor i potència fou dissolt l'any 1312 pel papa Climent V que els va acusar d'heretgia per pressions del rei de França, Felip el Bell.

E. Schillebeeckx.

H. Küng.

J.B. Metz.

L. Karrer.

Quatre dels 170 teòlegs que firmaren la "Declaració de Colònia".

Teòlegs centreuropeus critiquen la "conducta autoritària" del Papa

Gairebé dos-cents teòlegs de la RFA, Suïssa, Àustria i Holanda critiquen en una declaració pública la forma en què el Papa nomena els bisbes sense escoltar les esglésies locals, la utilització de la missió canònica per ensenyar com a mesura per imposar la disciplina papal i la manera que Joan Pau II exerceix el seu magisteri, que no dubten a qualificar "d'abús de poder" i "conducta autoritària".

El teòleg, Greinacher, un dels firmants ha declarat que en realitat l'adhesió intel·lectual entre els teòlegs era molt gran, però que molts no s'han atrevit a signar la Declaració de Colònia.

La Conferència Episcopal alemanya ha estat la primera autoritat eclesial a sortir al

pas de la Declaració, en la qual 163 teòlegs catòlics critiquen duríssimament l'actuació del papa Joan Pau II. En una nota publicada, el president de la Conferència —monsenyor Karl Lehmann— es va doldre de la duresa del to de la nota i de la seva formulació indiferenciada. Lehmann reconeix que la declaració aborda "molts temes difícils", però refusa els atacs de la nota dels teòlegs contra el Papa.

Al mateix temps, en el Vaticà el portaveu —Joaquim Navarro— comunicava que diversos signataris de la declaració havien comunicat la retirada de la seva firma de l'esmentat document. El portaveu Vaticà no va voler donar els noms dels signataris peneditos.

BARCELONA

Centre d'Estudis Pastoral.- Curset sobre "Els joves com a mirall de la societat". Tindrà lloc durant quatre dies consecutius, els dies 23 de febrer, 2, 9 i 16 de març, de dos quarts de cinc a tres quarts de set de la tarda (4'30-6'45). Serà a càrrec del P. Carles Mascaró, escolapi. Per a més informació, matricules i inscripcions: Secretariat del Centre, tel. 317 48 58 (Rivadeneira, 6, 3er. 08002 Barcelona).

CONFIRMACIONS A LA CATEDRAL.- El dia 28 de març, dimarts de la setmana de Pasqua, i el dia 16 de maig, dimarts, a les 5 de la tarda, se celebrarà a la Catedral de Barcelona el Sagrament de la Confirmació. Els cristians que no hagin rebut aquest sagrament, especialment si són adults, i vulguin rebre'l en aquesta ocasió, poden inscriure's al despatx de Domènia, al claustre, cada matí dels dies feiners, presentant, en el moment de la inscripció, el certificat del baptisme rebut. També han d'acreditar que han tingut la catequesi adient a aquest sagrament. En el moment de la inscripció se'ls indicaran els dies de trobada per a la instrucció que ha de precedir a la celebració del sagrament.

TEOLOGIA I HUMANISME.- (PP. Dominics). Schola Catechética Bíblica. Les classes d'aquest mes de febrer tindran lloc els dies 21-22-23, a les 19 h. Les donarà el P. Fabián Puerto o.p. sobre el tema: "L'Aliança i la Pasqua en l'Antic Testament. Lectura de textos."

CURS DE TEOLOGIA. Mes de febrer, dia 20 a les 20 h. Tema: "El projecte de Déu i la seva realització". Ponents: Professors do-

minics. Informació i inscripció: Sala Penyaforat - Bailén 10 - tel. 246 33 00. Barcelona 08010.

Conferències Quaresmals.- Del 20 al 24 de febrer, a les 6'30 de la tarda, pel Rvd. P. Lluís Delsors s.j. Seguidament, Rosari i Eucaristia. Hi haurà confessor. c/. Passatge dels Camps Elisis, 8. Missioners del Sm. Sagrament. Tel. 215 24 41.

Recés per a religiosos.- Casa d'Espiritualitat MARIA REPARADORA, c/. Emancipació, 33. Tel. 212 69 00. Diumenge, 19 de febrer. Dirigeix el P. Maria Ibar s.j. Començarà a les 10'30 del matí. S'agrairà que les religioses que vulguin quedar-se a dinar avisin amb la deguda antelació.

Centre Cristià d'Universitaris (CCU).- TEMA D'APROFUNDIMENT TEOLÒGIC. "¿Quan la relació interpersonal és autèntica?" A càrrec de Josep M. Coll, Doctor en Filosofia, Llicenciat en Teologia i Degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya. Divendres, dia 17, a les 20 h.

TERTÚLIA DE CAFE. "L'objecte de consciència: una opció possible". A càrrec de Jaume Sayrol, membre de la Coordinadora de l'Associació d'Objectors de Consciència. Dissabte, dia 18, a les 6 de la tarda.

Grups d'Oració i d'Amistat.- El dia 18 de febrer, a les 11 del matí, tindrà lloc a la Basílica de la Mare de Déu de la Mercè, l'acte de preparació per a la Quaresma, amb la celebració comunitària de la Penitència, que cada any celebren els Grups d'Oració i d'Amistat.

Centre d'Estudis CRISTIANISME I JUSTÍCIA.- Curs Ra-

diografia de la Societat Post Industrial. Dijous, dia 16 de febrer, "Les alternatives ocupacionals, un treball diferent", a càrrec de Daniel Jover. De 7'30 a 9. c/. Llúria, 13. Tel. 317 23 38.

Celebració en Cant Gregorià.- Diumenge, dia 19, II de Quaresma. A les 10'30 del matí, a l'església de l'Oratori de Sant Felip Neri (Plaça St. Felip Neri, 5). Cada dijous de 7'30 a 8'30 h. de la tarda, al mateix lloc. Assaig i aula de Cant Gregorià oberts a tothom.

Unió Espiritual de Mares.- Dia 15 de febrer, A la Riera de Sant Miquel, 1 bis, a 2/4 de 5, Eucaristia. A 2/4 de 6, Conferència: "Ciència i Fe", a càrrec de Josep Alanya.

Predicació Quaresmal a la S.E. Catedral de Barcelona.- Tema: "Jesús, Déu i Home, Salvador i el seu missatge". Dimecres: dies 15 i 22 de febrer; 1 i 15 de març. Divendres: dies 10, 17 i 24 de febrer; 3 i 17 de març. A les 6'30 de la tarda. Per a tots els fidels.

Fraternitats de Betània de Carles de Foucauld.- Proper dia de Desert (Recés), el dia 19 de febrer, c/. Trafalgar 70, 1er. 1.ª. Tel. 302 71 79. Tema: "L'Eucaristia i la vida de Jesús en mi". Dirigeix: P. Agustí Muñoz (salesià), de les 10 del matí a les 7 de la tarda. Els que vulguin quedar-se a dinar, deuen avisar amb antelació.

Recés de Quaresma organitzat per ANFE.- El dissabte 18 de febrer. Se celebrarà a l'església del Sm. Sagrament, c/. Aragó, 268. El recés tindrà caràcter de tarda d'oració dintre del temps quaresmal. Començarà a les 5'30 de la tarda i finalitzarà prop de les

nou després de la celebració de l'Eucaristia. Serà dirigit per Mn. Josep M. Jubany. Hi poden participar les persones que ho desitgin. Per a més informació: CEDAIR, tel. 216 02 13, de dilluns a divendres, de 6 a 8 de la tarda.

Coordinadora d'Associacions Catòliques Femenines de Barcelona.- Adherida a l'U-MOFC, organitza una conferència a càrrec de Jordi Escudé, sota el tema: "La crisi de valors de la nova societat marcada per la tecnologia", a les 6 de la tarda, del dia 22 de febrer, als locals de l'Acció Catòlica, c/. Llúria, 7.

RECÉS PER A RELIGIOSES. CASA D'ESPIRITUALITAT MARIA ANTÒNIA PARÍS.- c/. Major de Sarrià, 169. Tel. 203 72 12. Diumenge, 19 de febrer a les 10'30. Dirigeix P. Jordi Maymó Sch. P. Les Religioses que vulguin quedar-se a menjar agrairan que ho comuniquin com més aviat millor.

VII JORNADA DE CATEQUISTES DE JOVES I D'ADOLESCENTS.- Tindrà lloc a Lloret de Mar (Girona) al Col·legi de la Immaculada C. Des de el dissabte, dia 25 de febrer a les 11 del matí, fins el diumenge, 26 a les sis de la tarda.

Amb el tema: **PER UNA CATEQUESI, AVUI, VIVA I EXPRESSIVA!**

Ponents: Sebastià Taltavull, de Menorca.

Anton M.ª Villarrubies, de Barcelona.

Destinatari: Catequistes i animadors de grups amb joves i adolescents.

Organitza: Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes.

Informació: S.I.C. (93) 302 10 41.

Júlia. (972) 36 47 40.

VIC

Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes. MANRESA (Bages).- Celebrarà la FESTA DE LA MARE DE DÉU DE LOURDES, a l'església de la Clínica de Sant Josep - MANRESA. Diumenge, dia 12 de febrer, a les 5 de la tarda: SOLEMNE MISSA CONCELEBRADA, presidida per Mn. Josep Farrés, Delegat Episcopal de la Pastoral Sanitària. La part musical anirà a càrrec de la Capella de Música de Santa Maria de la Seu, sota la direcció del mestre Ignasi Torras. Seguidament, a la Sala d'Actes "piscobis" i concert amenitzat per la "Coral Harmonia" del Casal d'avis de la Generalitat de Catalunya, de Manresa. Mestre director Àngel Noguera.

GIRONA

ULTREIA Comarcal del Maresme.- Se celebrarà el divendres dia 24 de febrer a l'Església Parroquial de Sant Pol de Mar, a les 10 del vespre. Tothom i és convidat!

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

SRA. s'ofereix per a neteja de la llar, despatx o tenir cura d'infants, dos matins a la setmana. Tel. 336 61 98 de 8 a 10 nit.

FAN falta persones que coneguin indústries de confecció per a vendre fil de cosir a comissió. Tel. 725 15 48.

TINC estones lliures per fer petits treballs a casa. Tel. 253 04 62 de 6 a 8 de la tarda.

PILAR Viñals Borràs - Quiromassagista. Tractament contra el dolor. Artrosis, Dorsàlgies, Lumbàlgies, Circulació. Varices. Obesitat, etc. Servei a domicili. Tel. 242 37 89 dilluns, dimecres i dijous de 21 a 23 hores.

SR. vidu amb fill de 18 anys necessita Sra. de confiança per tenir cura de la casa, a tot estar. Tel. 560 05 46 de 3 a 4 i de 9 a 10. Demanen que aporteu informes.

S'OFEREIX Sra. cuidadora o interina, tardes. Tel. 417 62 50 o 217 10 11.

Empresa dedicada a la fabricació de neules i derivats, necessita distribuïdor amb mitjans propis de transport, per cobrir la zona del Barcelonès i Baix Llobregat, molt introduït en el sector alimentari. Interessats dirigir-se enviant àmplies referències comercials i bancàries a: Ref. nº 444 "Catalunya Cristiana". València, 244. 08007-Barcelona.

ES NECESSITA empleada de la llar fixa de 20 a 45 anys. Tel. 212 47 87.

SOLTER desitja relacionar-se amb Sra. 40-45 anys, catòlica practicant. Fins matrimonials. Tel. 977/23 64 61 de 9 a 10 nit.

JOVE de 45 anys desitjaria conèixer Sra. fins matrimonials. Fernando Vermtallat, 32 baixos. 08024-Barcelona.

SR. 33 anys vol refer vida fí matrimonial. Apartat 7088. 08080 Barcelona.

UNIVERSITARI cerca habitació a Barcelona en pis d'estudiants o en casa particular. Combinació metro L-3. Tel. 815 45 43.

UN molt bon agent comercial de 32 anys amb feina estable, vehicle, tel. i bones referències busca feina remunerada per els caps de setmana o tardes de 19 a 22 hores. Escriu a J.Mª Carbó - Gran de Gràcia, 239, 1er. 1a. - 08012 Barcelona.

SÓC una professional d'un conegut centre mèdic i aquest és el mitjà de poder arribar a tu —la preocupació pels problemes de l'ésser humà, fa que escrigui aquest anunci—. Pots escriure'm o en tot cas dóna'm el teu número de telèfon i jo et trucaré. Abigail. Apt. de Correus 1784 08080 Barcelona.

VENDES

VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. **FINQUES GUANTER (A.P.I.)** Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

API - PLANAS

— Gestió i documentació de vendes de farmàcies i laboratoris.
— Compra-venda i lloguer de finques, pisos, solars i terrenys.
— Hipoteques.
C. BALMES 124, 2n. 2a.
Tel. 215 77 72
08008 BARCELONA

CANÇONS I CASSETTES

Cançons per als diumenges de Quaresma, Setmana Santa, diumenges de Pasqua, Ascensió i Pentacosta (Confirmació).

Com més les escoltareu o cantareu més us agradaran. Portada: "Pas del Mar Roig".

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIAI

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sinode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil-pell - P.V.P. (amb IVA) 5545 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.ª. 08007 - Barcelona

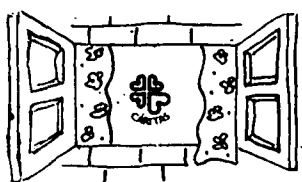
NOM
ADREÇA
POBLACIÓ Tel.
PREU LÍNIA SETMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.ª. 08007 - Barcelona

BARCELONA

FINESTRAL DE LA CARITAT

Problemes derivats de la salut, atur, deutes...

El començament del nou any suposa per a moltes famílies obrir una porta a l'esperança de solució als greus problemes que tenen. Que millori la salut, que trobin una feina, que puguin pagar deutes... I tantes coses necessàries que no han pogut aconseguir l'any anterior.

1.- Cap de família malalt crònic, amb 17.200 ptes. de pensió. Té cinc fills. Els dos grans ajuden la mare en la venda ambulant. Han de fer reparacions urgents en la casa on viuen. Els falten 65.000 ptes.

2.- Matrimoni jove només ingressa de feines eventuais. L'esposa espera un fill. Demanen ajuda per a aliments. Són 20.000 ptes.

3.- Senyor de 60 anys sol, fa alguns anys que està a l'atur. Espera que li concedeixin la jubilació anticipada. Té pendents alguns mesos d'habitació. Són 29.000 ptes.

4.- Peó de la construcció amb pocs ingressos. Té tres fills petits. Ha de fer front a un desnonament. Li falten 27.500 ptes.

5.- Matrimoni amb dos fills de 5 i 3 anys. No tenen ingressos estables. L'esposa està malalta. Tenen deutes d'aliments que pugen 50.000 ptes.

6.- Viuda amb una pensió mòdica ha de fer front a despeses mèdiques per un fill atropellat, mentre no se celebra el judici per accident. Urgeixen 30.000 ptes.

7.- Mare soltera, amb dos fills, un d'ells disminuït. No té ingressos. Només té l'ajuda de la parròquia i de veïns. Per evitar el desnonament, 62.919 ptes.

8.- Matrimoni jove amb dos fills. Subsisteixen de la venda ambulant. S'han endarrerit en el pagament del lloguer. Els falten 25.000 ptes.

9.- Senyora sola i malalta. Té deutes de l'habitació de la casa d'hòsties i d'aliments que pugen 28.000 ptes.

10.- Estudiant demana ajuda para seguir els seus estudis. Fa feines ocasionals però li falten mitjans per al pagament de l'habitació i compra de llibres. Són 39.411 ptes.

11.- Pare de família en atur. Ha esgotat el subsidi d'atur. Subsisteix de la recollida de cartrons. Per evitar el desnonament, 44.193 ptes.

12.- Senyor solter sense feina. Ha de fer front a despeses urgents d'aliments i de lloguers pendents. Són 24.000 ptes.

13.- Viuda de fa poc, sense dret a pensió per falta de cotització. Té dos fills petits. Per ajuda deutes de lloguer, 90.000 ptes.

14.- Anciana amb pocs recursos econòmics no pot pagar els rebuts de llum endarrerits. Pugen 19.780 ptes.

Un moment de les sessions de treball.

Celebrat a Montserrat el I Congrés de Col·laboradors Laics de Sant Joan de Déu

"Junts per avançar"

BARCELONA.— Sota el lema "Junts per avançar" s'ha celebrat a Montserrat, durant els dies 20, 21 i 22 de gener, el I Congrés de Col·laboradors laics de Sant Joan de Déu, al qual han assistit 350 persones, treballadors dels centres que l'esmentada Congregació té escampats per les comunitats d'Aragó, Balears, Catalunya, Madrid, Navarra i València.

La sessió inaugural fou presidida per l'Honorable Sr. Xavier Trias i Vidal-Llobatera, Conseller de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya; monsenyor Lluís Martínez Sistach, Bisbe auxiliar de Barcelona; Dom Cassià

M. Just, Abat de Montserrat; Germà Brian O'Donnell, Superior General de l'Orde Hospitalari; Germà José Luis Fonseca, Vicari Provincial de l'Orde; i el Dr. Joan Minguella, President del Secretariat de Laics de la Província.

En el Congrés s'oferiren quatre ponències entorn a la història, al moment present i a les línies de futur de l'Orde que amb quatre segles de camí es disposa a afrontar el futur. Al mateix temps hi va haver un bon nombre de Comunicacions que presentaren els assistents a cada una de les esmentades ponències.

L'últim dia es va treballar en grups, d'acord a la procedència, per intentar aconseguir propostes concretes que fessin viable l'objectiu, no so-

lament del Congrés, sinó de l'esperit de l'Orde, d'aconseguir una aliança "religiosos-laics" per a una assistència veritablement integral al malalt.

El P. General, Fr. Brian O'Donnell que va clausurar el Congrés, va afirmar en el seu discurs: "L'Orde accepta amb realisme que no pot esperar coincidir amb tots els seus col·laboradors en el pla d'una fe o una filosofia institucional compartida. Malgrat tot, espera trobar sempre una raó comuna fonamental en el compromís professional compartit davant el malalt, el minusvàlid i al necessitat. Si no hi és o no es pot trobar aquesta raó essencial comuna, no es compleixen els requisits propis de cada una de les nostres professions".

FETS I CRITERIS

El drama de la fam

La situació de la fam en el món és un drama que afecta molts països i milions de persones. L'egoisme dels països rics i els mecanismes de l'economia internacional en són els principals responsables.

L'encíclica de Joan Pau II, "La preocupació social", és una crida a la solidaritat humana i una denúncia dels egoismes col·lectius que creen unes "estructures de pecat". El Papa, fa poc, ha dit: Els béns de què disposa el món són immensos i la seva distribució és cruelment desigual (21 nov. 1988).

És veritat que avui existeix una consciència creixent de la interdependència entre els homes i entre les nacions. És també una nova realitat el fet que els homes i les dones senten com a pròpies les injustícies que afecten a països llunyans, la qual cosa significa que s'ha adquirit una nova consciència entre els pobles.

Aquesta nova consciència, que tots els pobles són interdependents, ha de comportar una major solidaritat. L'any 1972 vaig participar en la Conferència mundial sobre el comerç i el desenvolupament, organitzada per les Nacions Unides. Un suggeriment fet perquè en una frase s'hi introduís la paraula "solidaritat internacional" va ser refusat per una comissió de treball de divuit països. S'ha avançat, però el camí que cal recórrer encara és llarg.

Com diu el Papa, aquestes actituds i estructures de pecat només es vencen lluitant contra els

egoismes i amb una ferma determinació de treballar pel bé comú. A la interdependència reconeguda li correspon l'actitud moral i social de la solidaritat (n. 38).

Cal una sensibilització que porti a una conversió dels cors. L'organització Mans Unides, quan cada any convoca la Campanya contra la fam, estimula una ajuda material i promou un canvi de mentalitat.

Enguany Mans Unides posa el dit a la nafra quan ens recorda que "la solució és compartir". Això demana sentir-nos responsables i reaccionar amb la nostra col·laboració.

L'actitud decidida de compartir vol dir escoltar el crit de justícia i l'exigència d'amor de tants milions de persones que interpel·len la nostra consciència humana i cristiana.

Es gasten tants diners en els jocs d'atzar. Espanya està situada en el tercer lloc entre els països que més juguen de tot el món. Tantes despeses en alcohol i en tantes coses supèrflues... No serem capaços d'una aportació més generosa a la Campanya de Mans Unides?

¿Per ventura som un país pobre?... Potser sí. Un país "pobre d'amor" i "sord a la justícia". Reaccionem! Tot allò que tenim, d'alguna manera ho hem de compartir.

RAMON TORRELLA I CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

M.ª CARMEN CARREIRAS

ANTIGUITATS

Afiliada al gremi d'Antiquaris de Catalunya

COMPRO:

- MOBLES ANTICS
- CADIRATGE
- PISOS SENCERS PER HERÈNCIES O PARTICIONS
- PORCELLANES
- VENTALLS
- JOIES
- JOGUINES
- NINES DE PORCELLANA, ETC.
- ROBA BLANCA I MANTONS DE MANILA
- PINTURES I DIBUIXOS
- BIBLIOTEQUES SENCERES
- LLIBRES ANTICS
- GRAVATS
- MAPES I CARTELLS

c/. de la Palla, 5. Tel. 318 94 26 - 230 19 71. 08002 Barcelona

URGELL

El delegat permanent de la mitra n'explica el procés

Els drets humans, llei a Andorra

ANDORRA LA VELLA.— Els Serveis dels dos Co-Prínceps, l'episcopal i el francès, en una reunió celebrada a París el 19 de gener han arribat a un acord que garantirà el reconeixement efectiu i la regulació per llei dels drets humans a Andorra. El Codi d'Administració, aprovat pel Consell General de les Valls el 1987, recollia un text sobre els drets humans, però havia estat posat al preàmbul del document. El fet que el text no tingués força vinculant determinà que la Mitra no donés la seva aprovació al Codi d'Administració i el projecte constitucional restés aparcat en via morta des de l'estiu del 1987. Per sortir d'aquesta situació la Mitra havia proposat tres fórmules: retornar el text referent als drets humans a l'articulat del Codi, donar força vinculant al preàmbul o bé redactar un document paral·lel amb el reconeixement explícit dels drets humans. La darrera fórmula ha estat l'escollida per la determinació consensuada entre la Mitra i els Serveis del Co-Príncep francès. "L'acord significa adoptar la Declaració Universal dels Drets de l'Home, de 1948, tal com és i declarar-la reconeguda a Andorra", ha manifestat a CATALUNYA CRISTIANA Nemesi Marquès, Delegat Permanent de la Mitra. Conseqüentment tots els articles de la Declaració tindran força legal a Andorra.

La llei, però, no significarà canvis substancials, ni molt menys sensacionalistes, per a Andorra, país que té una llarga tradició humanitària i de respecte a les llibertats. "El text, comenta Nemesi Marquès, representarà una novetat en el sentit que Andorra s'insereix a la filosofia moderna de la proclamació dels drets humans, vinculats inseparablement, a la dignitat de l'home. ...D'algunes llibertats, reconegudes clàssicament en els usos i costums, es passa a una situació

moderna de la TOTALITAT dels drets reconeguts".

Andorra protagonitza singularitats en algunes dades, fenomen que si fins ara ha frenat la publicació d'una constitució moderna i progressista, ara encara pot ajornar l'aprovació i condicionar la posterior regulació de l'acord de París. La presència de 34.000 estrangers, d'aquests 17.500 treballadors, en un país de 47.000 habitants, ha esdevingut una dada a considerar amb prudència i fins i tot amb temor. Per això tant el Codi d'Administració com la regulació dels drets humans, respectant els trets essencials de la Declaració del 1948, s'han d'adaptar a les necessitats del país. La redacció del document acordat, però, "no hauria de ser, segons el Delegat Permanent de la Mitra, un treball difícil de fer". Opina que "els propers mesos hauria de sortir aquesta proclamació dels drets humans juntament amb el Codi d'Administració". A part de la singular demografia andorrana hi ha entremig molts interessos i ningú encara no pot dir blat fins que sigui al sac i ben lligat.

Visita pastoral als grups eclesials de Balaguer

BALAGUER.— Els contactes vius i el diàleg han presidit la visita pastoral que el bisbe Joan ha dut a terme recentment a la parròquia de Balaguer. Tots els grups apostòlics i associacions han rebut la visita del Sr. Bisbe, l'han informat dels seus programes i inquietuds i ell els ha encoratjats en la seva tasca. El diàleg pastoral i la informació directa dels laics responsables ha suplantat la fredor oficialista de les canòniques visites pastorals d'altres èpoques. El 15 de desembre el Sr. Bisbe visità els catequistes, els alumnes de

l'Escola diocesana de Teologia, les associacions històriques, el Tercer Orde Franciscà, Adoració Nocturna, Carmel Parroquial, Cors de la Sagrada Família, Grups d'Oració, Escola de Pares dels col·legis de l'Església, Equip de preparació al matrimoni i Encontre matrimonial. L'endemà el bisbe Joan es reuní amb les tres comunitats religioses de la parròquia i visità l'Associació de viudes, els moviments d'atenció caritativa i social i, al vespre, va compartir la vetllada amb els joves. El dia 17 dedicà el matí a la convivència i el recés amb els preveres i religiosos de la parròquia, al vespre va presidir una sessió extraordinària del Con-

El reconeixement i la regulació dels Drets de l'Home a Andorra seran realitat segons un acord entre els Serveis d'ambdós Co-Prínceps. Així s'ha desbloquejat el procés del Codi d'Administració.

sell Pastoral que informà àmpliament de les seves activitats i projectes. Finalment una concelebració eucarística va aplegar tots els grups apostòlics de la parròquia amb el Bisbe i el presbiteri local.

Al febrer el bisbe Joan retornarà a Balaguer per completar la seva visita pastoral i tenir un contacte especial amb el sector agrícola de la ciutat. La capital de la Noguera sempre s'ha distingit per la seva importància en el món de l'agricultura, no solament per la varietat dels seus productes, sinó també per la seva industrialització.

ANTONI MIRABET

Notícies en televisió

L'actual Conseller de Cultura de la Generalitat, Sr. Joan Guitart, ha fet, recentment, unes importants declaracions a la premsa, anunciant que un dels objectius prioritaris del seu Departament, és fer un gran esforç per convertir el català, en una llengua d'ús, i potenciar el paper cultural de la televisió.

Aplaudim, plenament, el doble ideal del senyor Guitart, i desitgem que pugui superar els costeruts obstacles que trobarà per aconseguir el segon punt dels seus projectes.

A la TV3, si bé per un cantó es donen uns programes culturals magnífics, per l'altra notem criteris molt poc concordants de com s'ha d'entendre el "paper cultural" d'un mitjà informatiu, no comercial.

Especialment els programes d'àmplia ressonància familiar, guionistes i presentadors haurien de tenir molta cura a no ofendre sensibilitats de gent gran, amb criteris profunds sobre la moral, i a gent jove que necessiten, de la vida, bons exemples, i no fullaraca insana. I deixar a un racó els acudits i les accions de doble intenció, barroera, i tantes vegades morbosa.

Creiem, també, que caldria seleccionar les notícies, i desestimar aquelles que molts periòdics publiquen a primera plana, perquè són el seu "plat fort" per vendre paper imprès.

Caldria, així mateix, reduir dels telediari, els fets repugnants, com són els atemptats terroristes, els atracaments, les notícies relacionades amb la droga i altres plagues socials, o si de cas, donar-les molt breument, sense recrear-se en el mal, sense mastegar-hi la morbositat que baveja, i menys encara, rebuscar-hi justificacions i ètiques.

Una notícia donada fa unes setmanes per dues vegades, per TV3, em mou al present comentari.

A la Jonquera, la nit de la vetlla d'any nou, una família s'intoxicà amb algunes de les menges del sopar. L'endemà moria un nen d'onze anys.

La TV3 recollí les imatges més sensibles i entrevistà una familiar que residia a Montcada i que manifestà, en castellà i de forma brutal contra els metges que atengueren la família "SOLAMENTE LES RECETARON ASPIRINAS" —afirmà.

Era una notícia malsana. Una falsedat completa. Una acusació pública que desacreditava la professionalitat i la dignitat humana d'uns doctors.

TV3, amb ètica periodística, no podia emetre mai, aquestes declaracions que d'una hora lluny es veia que eren falses.

Tot Catalunya recollí la notícia i és propi que la gent la comentés, privadament. Per això creiem que és un deure sortir en defensa del doctor que estava de guàrdia, aquell dia, i de la doctora, cap de serveis de sanitat de la vila.

El doctor, persona molt conscient i atenta, visità la família, i més d'un cop, el mateix dia. No és veritat que receptà "aspirines". El dependent farmacèutic va servir tots els medicaments, sota recepta, i amb tota puntualitat. Hi ha fotocòpies acreditatives.

El doctor Jordi Isart no vol entrar en polèmiques ni rèpliques. Però jo, aprofito un periòdic d'abast nacional, com és el nostre, per sortir en defensa del seu bon crèdit.

El nen, pobre nen, eixerit i simpàtic, cada dia anava a col·legi darrera de la moto del seu pare. I de tota la família, fou el que menys l'atacà la intoxicació, donat que a la tarda del diumenge ja jugava pel carrer.

Amb termes col·loquials, se'm diu que finà a causa d'una imprevista asfíxia pulmonar.

La veritat dels fets i la bona fama d'un metge, no són renyides, en aquest cas, amb el dolor que tots sentim per la família Ferron, gent senzilla i bona, que la recerca de treball els va dur, des d'Andalusia a la Jonquera, fa temps.

Mal record tindran, tota la vida, del comiat del 1988.

FRANCESC A. PICAS

MISSATGE

A TOTS ELS LECTORS DE CATALUNYA CRISTIANA

LA PREMSA ÉS UN DELS GRANS MITJANS D'APOSTOLAT. FEU APOSTOLAT A TRAVÉS DE LA PREMSA! COL·LABOREU A L'APOSTOLAT DE CATALUNYA CRISTIANA

Que cap llar cristiana del país no estigui mancada de la seva lectura, és el repte que tenim tots els lectors de CATALUNYA CRISTIANA

MOSTREU CATALUNYA CRISTIANA ALS VOSTRES FAMILIARS I AMICS. DONEU-LOS A EMPLENAR LA SEGÜENT BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ.

Catalunya Cristiana

Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom

Domicili

D.P.

Se suscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 4.680.- Aquest import el faré efectiu de la forma següent:

☐ Pagament domiciliat ☐ Xec nominatiu que s'adjunta

Signatura

Lloc

Data

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc/Caixa

Agència

Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avis, amb càrrec al meu compte/lílibreta n.º se serveixen pagar els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

Signatura

Lloc

Data

TORTOSA

Interessant cicle de conferències

"Les nostres arrels cristianes", recordatori de la presència de l'Església al nostre país

TORTOSA.— Durant els dies 16 al 20 del passat gener, s'han celebrat al Patronat Escolar-Obrer de Tortosa un Cicle de conferències sobre "Les nostres arrels cristianes". Han estat organitzades per la Comissió Eclesiàstica del Mil·lenari de Catalunya i la Fundació Manyà.

Els temes i els conferenciants han estat els següents: "Els cims principals de la història diocesana", per Mn. Joaquim Blanch; "L'Església de Tortosa i la cultura catalana", per Jesús Massip; "La llengua catalana a la Diòcesi de Tortosa: realitats i esperances", per Gerard Vergés; "La tasca cultural i científica dels Jesuïtes a Tortosa", per Josep M.ª Cardús, S.J.; y "Les arrels cristianes del Mil·lenari", per Josep M. Ainaud de Lasarte.

Aquestes conferències han volgut ser un recordatori d'allò que ha representat la presència de l'Església en la configuració històrica i cultural del nostre poble. A aquest propòsit recordem el que van dir els Bisbes de Catalunya: "El naixement, la història i la cultura de Catalunya estan profundament amarades de cristianisme. I la nostra fe continua viva en sectors molt amplis de la nostra societat... Amb tot, tots ens adonem d'un cert decaïment dels valors cristians en el nostre poble; però més que lliurar-nos a lamentacions i a l'acusació, caldria analitzar si som prou generosos i creatius per assolir una presència activa i comunicativa de la nostra fe en tot el teixit social, cultural i institucional de la nostra societat catalana". ("Arrels cristianes de Catalunya").

La assistència a aquestes conferències ha estat cada dia ascendent i el públic les ha seguides amb molta atenció.

J.M. RIBES

VIC

El Secretariat Diocesà de Catequesi cerca camins per aquests anys juvenils

La confirmació, el començament d'una nova etapa de la vida cristiana

VIC.— En les XII Jornades de Delegats Diocesans i Consiliaris de Joventut de Catalunya i les Illes, celebrades fa poc a Sant Cugat del Vallès, es va constatar que la joventut és un dels sectors més dinàmics de l'Església en terres catalanes. Vet ací una bona notícia que anima i reconforta i que, sobretot per als catequistes de confirmació, és una alenada d'aire fresc que ens ajuda a tirar endavant, assenyala el Secretariat Diocesà de Catequesi.

Aquesta vitalitat dels grups i moviments juvenils cristians ve com l'anell al dit per a fer-nos una colla de preguntes relacionades amb les diverses realitats de la pastoral juvenil: Què en sabem del MIJAC, l'ESCOLTISME, l'HORA-3, la JARC, la JOC, el MUEC, els CURSETS DE CRISTIANDAT per a joves...? Tota aquesta riquesa de grups juvenils nascuts a redós de l'Església, la tenim present? Intentem de connectar-hi? Sabriem donar raó, en els nostres grups de confirmació, del treball que aquests diversos grups i moviments apostòlics juvenils van duent a terme en medis a vegades ben difícils d'evangelitzar?

No es tracta pas d'encomanar cap complex de culpabilitat. Les preguntes les fem —i ens les fem— perquè els catequistes de confirmació ens equivocariem si pretenguéssim de viure d'esquena a aquestes realitats de la pastoral juvenil. L'etapa de confirmació és un moment molt idoni per a donar a conèixer, als adolescents i joves, tot el ventall de possibilitats que tenen al davant si es decideixen a continuar, a l'interior de grups organitzats, el seu procés de creixement en la fe, d'integració a la realitat eclesial i de testimoniatge evangèlic enmig del món.

Tal com hem recordat més d'una vegada, la confirmació no és —encara que massa sovint, sí que ho és— un punt final, sinó el començament d'una nova etapa de la vida cristiana. Per tant, els adolescents i joves que tenim a la catequesi de confirmació no sols els hem de dir que seria una bona cosa que continuessin la catequesi després de rebre la confirmació o que es preparessin per a esdevenir catequistes. Podem anar i hem d'anar més enllà: els catequistes hem de pensar en el "després" de la catequesi de confirmació, hem de buscar ocasions

perquè els adolescents i joves de confirmació puguin conèixer en profunditat aquests altres grups i moviments juvenils suara esmentats (llurs mètodes de treball, accions, mitjans de formació, estils de pregària...) i, si hi ha possibilitats, realitzar alguna acció conjunta a nivell de poble o d'arxiprestat. Promoure aquesta intercomunicació esdevindria, sens dubte, un dels millors serveis que podem fer als adolescents i joves que es preparen per a rebre la confirmació i, alhora, una excel·lent sessió pràctica de catequesi.

IMPROMPTU

La solidaritat

Ens plau lluir amb la paraula "solidaritat". Sobretot quan es tracta de coses grans, importants. Com els drets humans, la llibertat, la lluita per la independència, les reivindicacions del que sigui, la fam, la tortura, els terratrèmols, les inundacions, etc. etc.

Però, generalment, aquestes menes de solidaritat s'acaben amb un rascament de butxaca, quatre visques en una manifestació, molt correntment amb una firma, i, després, tan contents. Aquestes són les solidaritats fàcils, les que deixen satisfet després del gest. Potser perquè no ens han fet pensar gaire...

Però hi ha altres menes de solidaritat, més profundes, menys vistes, que no fan soroll. Però que afecten el nostre entorn, que van de persona a persona, de cor a cor. Són les solidaritats que calladament, pas a pas, han anat fent les persones, les famílies, els pobles, les ciutats.

La llàstima és que també hauríem de parlar d'insolidaritats. Com la brutícia a les ciutats (les defecacions canines, o les deixalles abandonades de qualsevol manera, o els paperots que ignoren les papereres municipals). I aquestes insolidaritats cal que siguin eradicades, i per això no hi ha altre camí que una educació sistemàtica.

Penso també que no cal que ens vanem de la nostra solidaritat amb les grans causes, si no practiquem, si no sentim les petites solidaritats de cada dia. Aquelles que no es veuen. Aquella B.O. (bona obra) de cada dia que practiquen els minyons de mossèn Batlle.

ORIOI CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

Un cristianisme moralitzant?

Hom ha dit que avui existeix a l'Església el perill de caure en un pur "moralisme". És cert que el cristianisme, a més d'exposar un conjunt de veritats per creure, proposa uns valors que han de caracteritzar el capteniment dels fidels. Són els valors ensenyats per Jesucrist a l'Evangeli, que són llum i norma, i que es tradueixen en això que anomenem "virtuts morals". És l'ètica cristiana.

Però és cert que hi ha el perill de caure en un moralisme, sense cap referència a la vida de l'Esperit. ¿No és veritat que és possible d'equivocar-se, quan parlem de la necessària coherència entre la fe i la vida? Cal insistir en que la moral cristiana és essencialment "teològica", és a dir, té una referència essencial a Déu. D'Ell ens ve la llei i d'Ell procedeix la fortaleza per complir-la; oimés, l'autèntica vida moral del cristià és realitzada gràcies a l'Esperit. En aquest sentit podem parlar de "la lògica de la fe", que vol dir una coherència entre la fe i la vida, que va més enllà d'una pura ideologia humanista.

És ben cert que les virtuts humanes han de caracteritzar tota la vida cristiana: hem de ser aïmants de la justícia i de la solidaritat, i portar-nos amb sobrietat i pietat. Jesucrist, que es donà a si mateix per tal de fer-se un poble "possessió seva", és "zelós de bones obres": unes accions però que han de sorgir de la caritat, que és la llei fonamental de tota existència cristiana.

En realitat, la vida moral del cristià neix del pla de salvació de Déu. Les virtuts cristianes —fins i tot les "humanes"— són irradiació de la vida divina infusa per l'Esperit en l'ànima dels batejats; són un do del Senyor ressuscitat als seus deixebles.

Sant Pau parla dels fruits de l'Esperit Sant, que són "amor, joia, pau, paciència, benignitat, bondat, fidelitat, dolcesa, templança". I afegeix encara: "contra aquestes coses no hi ha llei". Perquè l'única llei és Jesucrist. No hauríem de separar les virtuts humanes de l'espiritualitat cristiana. La moral neix de l'espiritualitat, com de la seva font més pura. Potser sovint caiem en un moralisme exclusivament humanista, pensant que així farem "més fàcil" el coneixement de Crist. Però si aquest "moralisme" no està profundament arrelat en l'amor a Déu i als germans —síntesi de la llei cristiana— deixarà d'ésser manifestació vivent de la "imatge viva" de Jesucrist. La vida cristiana en aquest món és essencialment una consagració, un "culte espiritual". Sant Pau es cansà de predicar que tot cristià ha d'ofrir-se "com una víctima vivent, santa, agradable a Déu".

L'Església no és un col·lectiu més que parla de la pau i de la justícia; o bé un grup que ofereix una ideologia potser més humanitzadora que les altres. L'Església sap que tot el que fa per la humanitat —per tots els homes i dones— té la seva arrel profunda en Jesucrist, ja que "el misteri de l'home només s'aclareix en el misteri de Jesucrist". Urs von Balthasar ens ha advertit que una Església que no posi fortament l'accent sobre Jesucrist "no interessa gens al món, ni té credibilitat". Per això és necessari predicar als homes el Crist d'una manera íntegra, clara i directa. Perquè Ell és "l'esdeveniment únic" en la història de la humanitat.

NARCÍS JUBANY

Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

GIRONA

Josep de Delàs va deixar l'exèrcit per raons de consciència

Un ex-coronel, nou president de Justícia i Pau

GIRONA.— L'última assemblea general del Secretariat de Justícia i Pau de Girona va elegir per unanimitat Josep de Delàs i Ugarte com a nou president de l'associació, càrrec que posteriorment serà confirmat pel senyor Bisbe. Josep de Delàs té 46 anys i és un coronel retirat voluntàriament de l'exèrcit per raons de consciència.

Segons ell, va arribar un moment que "les contradiccions personals són massa flagrants i et veus en la necessitat de buscar postures més radicals". Concretament, Josep de Delàs ha dit que "per ofici havia d'aprendre i ensenyar a exercir una violència institucionalitzada mentre que en el meu tarannà intern em sentia no violent i pacifista".

Campanya contra el comerç de les armes

Entre els seus projectes més immediats hi ha el de la presentació d'un llibre de Vicenç Fisas sobre "Les armes de la democràcia 1980-87" que servirà de començament per una campanya contra el comerç de les armes. Després es crearà a Girona una Comissió per La Infància, coincidint amb l'Any de la Declaració dels Drets del Nens, i la creació d'un Comitè de Solidaritat "Oscar Romero"—bisbe màrtir d'El Salvador— per buscar ajuda en favor dels països centramericans.

Per altra banda, el dia 2 de febrer visità Girona Luis Aguirre el company de viatges per centramèrica del bisbe Pere Casaldàliga. I l'assemblea també va decidir finalment realitzar alguns canvis orgànics en el funcionament del Secretariat de Justícia i Pau, organitzant-se en diferents comissions per temes concrets i posant una persona de servei permanent a la seva seu del número 27 del carrer del Portal Nou.

M.C.

Va ser regalada pel rei de França, Carles V

La catedral gironina guarda una Bíblia manuscrita del S. XIV

GIRONA.— L'Arxiver Capítular de la Catedral de Girona, mossèn Gabriel Roura, ha publicat un article en un fulletó editat pel Capítol de Canonges de la Seu, en el qual descriu la troballa d'una Bíblia manuscrita que havia pertangut al rei Carles V de França a principis del segle XIV. Aquesta Bíblia consta de 335 folis de pergamí delicadament treballat i de tacte suau. El text és escrit a dues columnes amb una excel·lent cal·ligrafia de l'escola Bolonyesa que és molt còmode del llegir. Al final del text, hi figura el nom del copista, el mestre Bernardí de Mòdena.

Segons mossèn Gabriel Roura es tracta d'un dels exemplars més remarcables de l'escola de Bolonya per la seva profusa decoració. Per altra banda, és interessant de seguir el camí que ha seguit el còdex des de l'escriptori del mestre Bernardí de Mòdena fins a la catedral de Girona.

Així el primer possessor conegut fou l'abadia de Saint Lucien de Beauvais, abadia fundada l'any 582 pel rei merovingi Clotaire I. El rei Carles V de França (1338-1380) la va adquirir, tal com consta en una nota autògrafa.

Aquest rei era un bibliòfil apassionat, més donat a la reflexió que no pas a les proeses cavalleresques, que admirà els seus contemporanis. Això explica el gran creixement que experimentà la biblioteca reial durant el seu regnat amb més de 900 volums. Quan el rei Carles V morí el setembre del 1380, el bibliotecari féu inventari de la biblioteca, fent-hi constar la Bíblia manuscrita que es troba ara a Girona, i en una nota marginal assenyalava que tres anys després va ser donada al germà del rei difunt, el duc Jean de Berry.

El Papa Lluna

Com va venir des de França a Girona? Segons l'arxiver capítular de la catedral, fins no fa gaire temps es creia que la Bíblia havia estat adquirida pel bisbe gironí, Dalmau de Mur, gran amant de les arts, durant les estades que féu a París com adjunt de les ambaixades que trameté el rei Alfons el Magnànim. Posteriorment el bisbe Dalmau fou traslladat a Tarragona i a Saragossa on morí l'any 1456, però recordant-se de la seva antiga procedència li hauria llegat el manuscrit sagrat.

Però investigacions més recents fetes per l'historiador doctor Josep Perarnau han permès de rectificar aquesta opinió i restablir el veritable camí seguit per la Bíblia francesa. Així, segons el doctor Perarnau, el llibre fou donat al papa Benet XIII a Avinyó, probablement oferta per la casa ducal de Berry. Llavors, quan el Papa Lluna es retirà al castell de Peníscola s'hi emportà la seva biblioteca que era riquíssima i amb ella també hi havia la Bíblia en qüestió.

Un any després de la mort de Benet XIII es féu un inventari de la seva biblioteca i s'hi descriu la Bíblia gironina amb aquestes paraules "Item altra Bíblia, escrita en pergamí i historiada en cada llibre, amb tapes cobertes de setí morat, folrat de treçanell (seda) vermell, amb quatre tancadures d'or...". Aquesta descripció va permetre localitzar i identificar el manuscrit i seguir-li els seus passos.

Així se sap que fou enviada a València per ser venuda i va ser llavors quan l'adquirí el bisbe de Girona, Dalmau Mur, que la llegà a la catedral a la seva mort.

M. CABALLE

PERE ROVIRA

Vinyes, Cellers i Destil·leries.

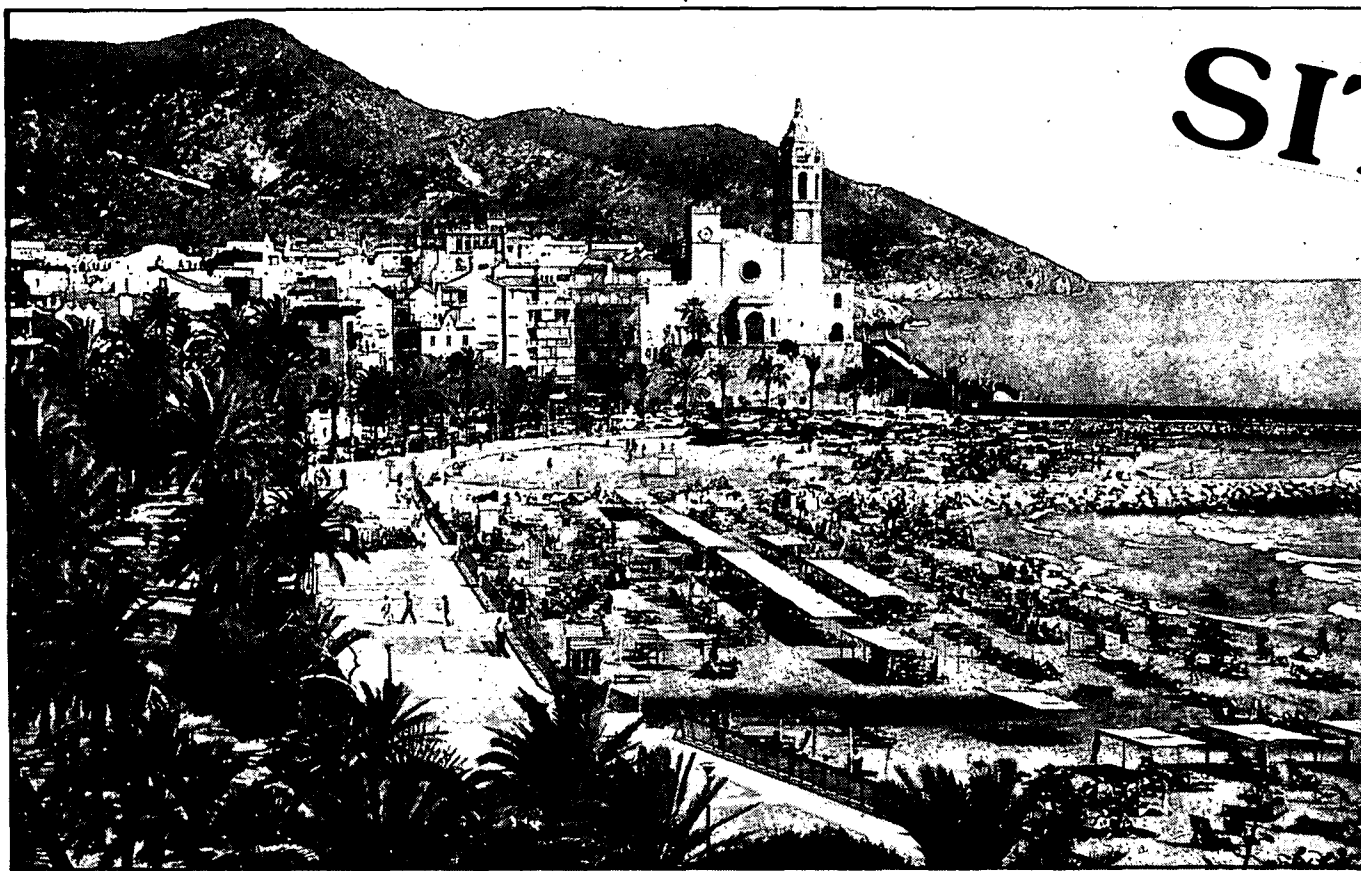
Blanc de Belart • Alta Mar • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Ranci • Vinum Misae • Mas dels Frares • CALISAY.

Tel. (93) 337 18 12

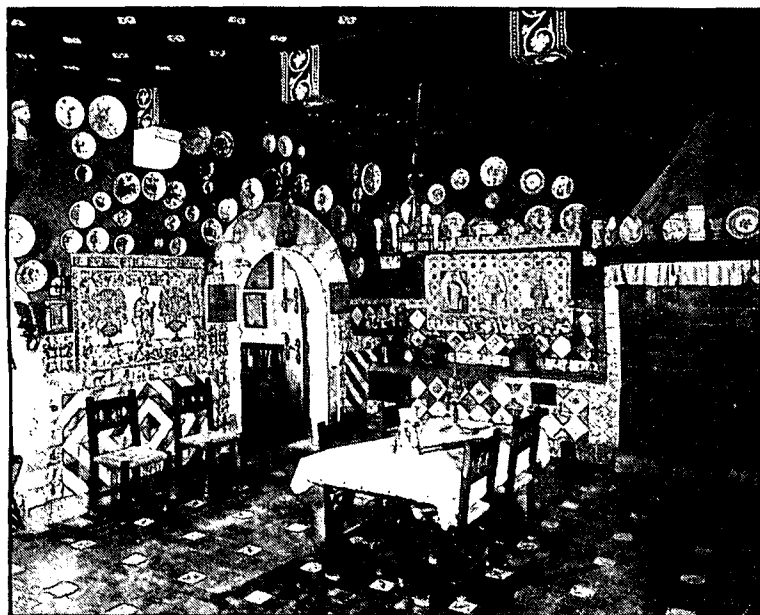
LVII VIATGE CULTURAL

19 de febrer

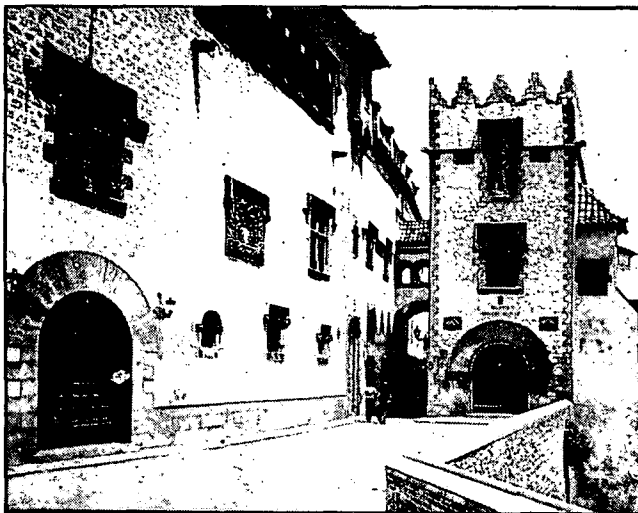

SITGES

Visita als museus del Cau Ferrat, Maricel i Romàntic Provincial. Dinar a Vilanova i la Geltrú i a la tarda visita a la ciutat.

Sala de les rajoles. Cau Ferrat.

Museu Maricel.

Museu Romàntic Provincial.

DINAREM

RESTAURANT LYS

Saló especial per
a banquets
Rambla Ventosa, 1.
Tel. 815 42 92
815 54 96

VILANOVA I LA GELTRÚ

Preu: 2.800 ptes., comprenent viatge, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant i entrada al Teatre. Per reserves de places truqueu al Tel.: 215 28 05 Sra. Montserrat. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada, en hora hàbil per complir el precepte dominical.

AVIS

La Direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

BARCELONA

VI Curset de Teologia a l'Acadèmia Catòlica de Sabadell

SABADELL.— L'Acadèmia Catòlica ha organitzat aquest Curset Bíblic, primer del curs d'enguany que es donarà durant cinc dijous consecutius a partir del 26 de gener fins el 23 de febrer, de 2/4 de 10 a les 11 de la nit, a l'Aula Lluís Carreras.

El tema genèric d'aquest curs serà sobre "La Bíblia paraula de Déu". El donarà el P. Jordi Latorre, salesià, professor de Sgda. Escripura al Seminari salesià "Martí Codolar", de Barcelona. La temàtica del curs es concentra en: 1) La Bíblia, paraula de Déu i paraula dels homes. 2) Una antologia de textos. 3) Al cor de l'home (Gen. 1, 11). 4) Dels Evangelis, ¿Una biografia de Jesús? 5) ¿Com llegim un text bíblic?

El curs és pensat per a catequistes, educadors i monitors d'infants i per a religiosos i religioses que vulguin afermar els seus coneixements i per a tothom que tingui ganes de donar testimoni del seu saber com un element més de cultura en els nostres temps.

Els interessats poden adreçar-se al carrer de Sant Joan, 20, teléf. 725 75 29.

D.V.

VIC

Serveix per a l'obtenció de la declaració eclesiàstica d'idoneïtat

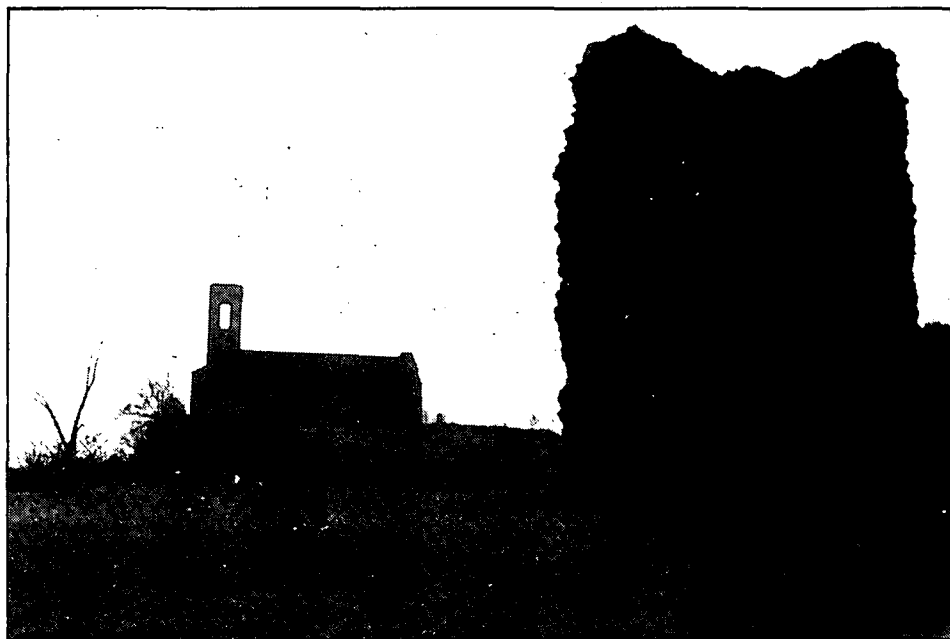
Curset de pedagogia especialitzada per als professors de religió

VIC.— El 4 de febrer ha començat la segona part del curset de pedagogia religiosa adreçat als professors de religió del bisbat de Vic, que organitza la Delegació Diocesana d'Ensenyament de Vic, en coordinació amb el Centre de Pensament Cristià de Manresa i l'Escola Universitària de Formació de Professorat de Religió.

Les classes d'aquest curset es fan a Vic i a Igualada, tot i que assistint a un dels dos llocs ja es poden acumular les hores per a l'obtenció de la declaració eclesiàstica d'idoneïtat. Les classes de Vic es fan al seminari diocesà i les d'Igualada al col·legi Sant Josep, de 9 del matí a 1 del migdia.

La primera classe del 4 de febrer, a Vic, ha anat a càrrec d'Ignasi Salat i ha tractat sobre les actituds dels adults que ajuden a créixer la persona dels infants i adolescents. El 18 de febrer es farà la segona classe de Vic i la primera d'Igualada. A Vic, Josep Massana parlarà sobre la psicologia religiosa evolutiva, i a Igualada, Corona Garcia, tractarà sobre les propostes didàctiques per a explicar l'AT.

L'ensenyament de la religió ha de tenir en compte les especials circumstàncies de cada lloc i dels alumnes que l'han de rebre

Aquest mateix tema serà tractat a Vic el 4 de març. Els altres temes que es tractaran en sessions successives a les dues seus del curset, seran les tècniques aplicables a la

classe de religió, a càrrec de Miquel Xancó, aproximació als materials didàctics i orientacions pràctiques per a les classes de religió, a càrrec de M.ª Isabel Espinosa, i

una visió dels corrents actuals de l'educació a càrrec de Ramon Ferrés.

J.C.

Telespectadors Associats de Catalunya
Plató, 14, Entr. 2^a - 08021 Barcelona

SOL·LICITUD D'AFILIACIÓ

- 1.- Nom i cognoms:.....
- 2.- Adreça:.....
- 3.- C.P. i població:.....
- 4.- Província:.....
- 5.- Telèfon:.....
- 6.- D.N.I.:.....

Sr. President de "T.A.C.":

Per la present sol·licito ser membre d'aquesta Associació, amb les finalitats de la qual em solidaritzo.

Barcelona

Firma:

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

- 1.- Banc o Caixa:.....
- 2.- Sucursal o Agència:.....
- 3.- Adreça:.....
- 4.- C.P. i Població:.....
- 5.- Província:.....
- 6.- C./C. o Llib. Estalvi: N°.....

Sr. Director:

Per la present autoritzo, fins a nou avís, el pagament del rebut corresponent a la quota anual d'associat presentat per "TELESPECTADORS ASSOCIATS DE CATALUNYA"

Barcelona

Firma:

Associa't!

**Quota anual
4.000 Ptes.**

Telespectadors Associats de Catalunya

Plató, 14, Entr. 2a - Tel.: 200 13 39 - 08021 Barcelona

¿QUÈ ÉS T.A.C.?

T.A.C. és una Associació de telespectadors per aconseguir que la T.V., com a mitjà de comunicació social, de gran influència, compleixi amb la missió de:

"INFORMAR, EDUCAR I DISTREURE, respectant la dignitat de la persona, amb tots els seus valors, drets i llibertats"

¿QUÈ FA T.A.C.?

T.A.C., informa mensualment, als seus associats sobre la qualificació tècnica i moral de les pel·lícules programades a T.V.

T.A.C. Edita una revista informativa sobre les activitats de l'Associació i notícies d'interès per als telespectadors.

T.A.C. Acull i estudia les iniciatives, opinions, protestes o suggeriments dels seus associats, transmetent-les als organismes públics o entitats privades, que en cada cas correspongui.

Desistiment de drets

Sovint ens queixem com està de malament la TV, i és que l'error, la confusió i la ignorància (però també la comoditat i la inhibició de molts) constitueixen un poderós enemic al qual cal combatre.

Malgrat tot una immensa majoria de ciutadans continuen conservant criteris correctes dels mínims de dignitat, qualitat i bon gust que una TV pública ha de respectar i garantir.

Si les coses estan com estan, ¿no serà que la nostra inhibició i silenci també tenen part de responsabilitat en tot allò? No oblidem que: **"SE SENT MÉS UN QUE PARLA, QUE 100 QUE CALLEN"**

ADRECES I TELÈFONS DELS CENTRES D'EMISSIÓ DE PROGRAMES DE TVE I TV3

- TV1: Estudios de TVE:.....(91) 218 31 43 (Director Luis Solana)
Prado del Rey,
28023 - MADRID
- TV1: Estudios de Torrespaña:.....(91) 409 18 44 (Director Luis Solana)
General O'Donnell, 77,
28007 - MADRID
- TV2: Estudios TVE a Catalunya:.....(93) 674 81 11 (Director: Enric Llovera)
Apartat de Correus, 300,
08190 - SANT CUGAT DEL VALLÈS
- TV3: Estudios de Sant Joan Despí:.....(93) 372 62 62 (Director: Enric Canals)
Jacint Verdaguer, s/n,
08970 - SANT JOAN-DESPÍ

ADREÇA I TELÈFON DE "TELESPECTADORS ASSOCIATS DE CATALUNYA" (T.A.C.)

- TAC: Seu Social:.....(93) 200 13 39 (President: Jose Mª de Bofarull)
Plató, 14, Entresol 2^a
08021 - BARCELONA

Jornada Mundial sobre "La religió en els mitjans informatius"

La tendència va cap a una ampliació de la informació religiosa

ROMA.— Si bé que el desenvolupament de les tècniques i mitjans de comunicació en el món industrialitzat ha coincidit amb un "secularisme que entranya la desaparició del sentit religiós en l'home modern, la tendència va a una ampliació de la informació religiosa en els mitjans de comunicació", ha constatat Joan Pau II en el seu missatge per la propera Jornada mundial dels mitjans de comunicació en un text publicat el passat 24 de gener al Vaticà.

La celebració d'aquesta jornada, que ha estat la 23ena edició, aquest any coincideix amb el 25è aniversari de la creació de la Comissió pontificia per als mitjans de comunicació socials. La qual se celebrarà en diverses esglésies locals el proper 7 de maig, sobre el tema: "La religió en els mitjans de comunicació".

"La qüestió que es posa avui a l'Església, diu Joan Pau II, no és pas tant de saber si l'home del carrer és encara capaç de rebre un missatge religiós, com de trobar el llenguatge de comunicació més apropiat per donar al missatge evangèlic tot el seu impacte".

Una petició específica del públic

L'atenció dels mitjans de comunicació a la informació religiosa es atribueix pel Papa a un més gran interès portat a la dimensió religiosa de les rea-

litats humanes, individuals i socials". Aquest fenomen és també la resultant "d'una petició específica per part del públic".

"La qüestió que interessa

actualment a l'Església, segons Joan Pau II, és saber si l'home del carrer encara és capaç de rebre un missatge religiós, i trobar el llenguatge de comunicació més apropiat per

donar al missatge evangèlic tot el seu impacte". Tot observant "que ens sembla que es podria millorar la presència cristiana en els debats públics", el Papa ha invitat els comunicadors a "mostrar-se" per la seva deontologia, professionalment dignes de les ocasions que li són ofertes, de presentar el missatge d'esperança i de reconciliació amb Déu". I els demana que donin a la religió el lloc que li correspon en les comunicacions de massa.

Per acabar, Joan Pau II ha manifestat que "el seu desig més ardent és que els medis catòlics i cristians puguin col·laborar de manera constructiva amb els mitjans de comunicació cultural, vencent les dificultats en bé del missatge religiós." L'Església, afegeix en conclusió, "invita a prendre seriosament en consideració les exigències de la col·laboració ecumènica i interreligiosa en els mitjans de comunicació."

XINA

Deu nous bisbes foren ordenats el 1988

"Sang nova" a la conferència episcopal xinesa

HONG KONG.— L'esdeveniment més remarcable de l'Església de Xina en aquest any 1988 ha estat la consagració episcopal de deu nous bisbes que han aportat "sang nova" a la Conferència episcopal catòlica de Xina. Aquests ordenaments han estat un dels més nombrosos en aquests últims anys, sense l'aval de Roma, per l'Església de Xina.

Els nous bisbes han vingut de sis províncies: cinc de Shandong, un de Hebei, un altre de Zhejiang, un altre de Yunnan i de la província de Liaoning. Mentre aquestes ordenacions són il·lícites segons el Vaticà, les notícies locals revelen que estan considerats pels seus fidels com a excel·lents sacerdots. D'altres membres del clergat han estat també elegits bisbes en diverses parts del país l'any 1988 i es creu que encara n'hi haurà d'altres que s'ordenaran.

No hi ha hagut cap millora pel que fa a la restauració de les relacions sino-vaticanes, però l'elevació al cardenalat el passat juny de monsenyor Joan-Baptista Wu Cheng-chung, bisbe de Hong Kong, indica un desenvolupament favorable. S'espera del cardenal Wu, l'elecció del qual ha suscitat reaccions positives tant per part de la Xina continental com de Taiwan, que jugui un paper clau i que serveixi de pont entre la Santa Seu i l'Església catòlica de Xina. Després del seu retorn de Roma on ha rebut la birreta de cardenal,

monsenyor Wu ha confirmat que les negociacions entre representants del Vaticà i la Xina estan en marxa des de principis de l'any 1988.

Aviat una renovació en la cimera de la jerarquia

La Conferència episcopal i la Comissió Catòlica Administrativa de l'Església de Xina (CCCAC) no tenen president des de la mort, el febrer de l'any passat, de monsenyor Zhang Jiahsu, bisbe (patriòtic) de Shangai. Els dos llocs actualment són ocupats per monsenyor Joseph Zong Huaide, bisbe (patriota) de Jinana i Zhoucun, el qual és president de l'Associació dels catòlics patriotes de Xina, una associació reconeguda pel govern.

S'espera una renovació en la cimera de la jerarquia aquest any, amb motiu de la reunió del Col·legi episcopal. (En una entrevista feta el passat desembre a l'agència APIC, monsenyor Jin Luxian, nou bisbe patriòtic de Shanghai, va declarar que en un futur, la Conferència episcopal jugarà amb l'elecció del nou president, un paper més gran, en detriment de l'Associació patriòtica. Ens ha confiat que no té l'ambició de ser escollit com a cap dels bisbes xinesos, perquè ja hi havia prou feina a fer a Shanghai i al seminari de Sheshan).

«EL MESTRE ÉS AQUÍ I ET DEMANA!»

(Jo. 11,28)

«MARIA ASSEGUDA ALS PEUS DEL SENYOR, N'ESCOLTAVA LA PARAULA»

(Lc. 10,39)

EXERCICIS ESPIRITUALS

Segons mètode de S. Ignasi, en règim d'internat i silenci

Organitza: LUMEN DEI

DATES: 25 - 26 DE FEBRER

S'ENTRA EL 24 A LA TARDA

LLOC: SANTUARI "MARE DE DÉU DE LA GLEVA"

INFORMACIÓ: TEL. 219 21 20
BARCELONA

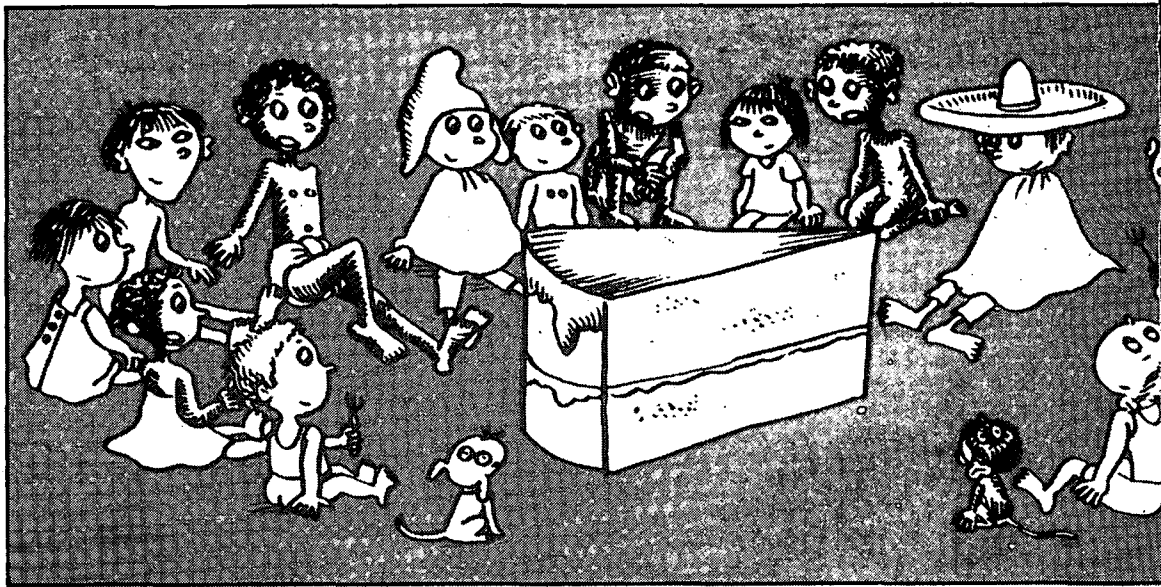
RECESSOS EXTERNS ELS TERCERS DIUMENGES
DE MES A LA TARDA

LA SOLUCIÓ ÉS COMPARTIR

LA SOLUCION ES COMPARTIR

CAMPANYA XXX - 1989

Amb l'ajut proces

"MANS UNIDES 75 projectes a

Mans Unides està coordinada directament amb la Campanya Mundial contra la Fam, la qual té el seu origen en la crida feta el 1955 per la Unió Mundial d'Organitzacions Femenines Catòliques. Des del 1960 compta amb el suport de la F.A.O.

Aquesta organització rep projectes elaborats sobre el terreny per comunitats o grups de tots els països subdesenvolupats. Tan bon punt aquests projectes són estudiats i aprovats pels tècnics de mans Unides, es fan arribar els fons directament, és a dir, sense intermediaris, als responsables de la seva realització. Això suposa una disminució de les despeses i un augment d'eficàcia.

Els fons provenen de la col·lecció que mans Unides realitza cada any el segon diumenge de febrer, de subscripcions fixes i de donatius esporàdics.

La C.E.E., el govern espanyol i la Generalitat de Catalunya han cofinançat alguns dels projectes de Mans Unides.

En aquest reportatge presentem 6 dels 75 projectes que Mans Unides a Catalunya confia finançar amb la col·lecció d'enguany. Del suport i solidaritat dels catalans depèn que aquests projectes esdevinguin una realitat. Per a donatius podeu adreçar-vos a qualsevol Caixa d'Estalvis o a les delegacions de Mans Unides a Catalunya.

Centre de Salut a Vijayarai, a l'Índia

A la Campanya anterior es va iniciar un Centre de Salut a Vijayarai, centre de 16 pobles i unes 70.000 persones que estan mancades d'assistència mèdica i quan la necessiten han de ser traslladades amb carreta de bous a l'hospital

d'Eluru, situat a 15/30 km. d'aquests pobles. El Centre esmentat es va iniciar amb alguns serveis i per a aquest any ens demanen finançament per poder construir dues petites sales on es puguin allotjar aquells malalts que necessitin tractament continuat. S'haurien de construir 2 petits pavellons pels quals calen 2.500.000 ptes.

Escola Tècnica de La Calera, a Xile

L'Escola Tècnica Femenina Teresa Brown Ariztia està situada a la ciutat de La Calera, al mig de la cordillera de la costa, a 115 km de Santiago, la capital. És zona agrícola i minera i per tant les joves es desenvolupen en aquest nivell i la preparació a què poden aspirar és de nivell mitjà i tècnic; és per això que aquesta escola ha tingut un creixement accelerat. L'escola és gratuïta i la subvenció de

Aquest cap de setmana, dies 11 i 12, se celebra la Jornada anual de la Campanya contra la Fam que impulsa "Mans Unides". Enguany es compleix també el 30è aniversari d'aquesta organització no governamental d'ajut al Tercer Món.

Mans Unides treballa a dos nivells: d'una banda finançant projectes concrets de promoció humana al Tercer Món i, d'una altra, informant l'opinió pública i les institucions del nostre país pel que fa a l'autèntica realitat de les nacions subdesenvolupades.

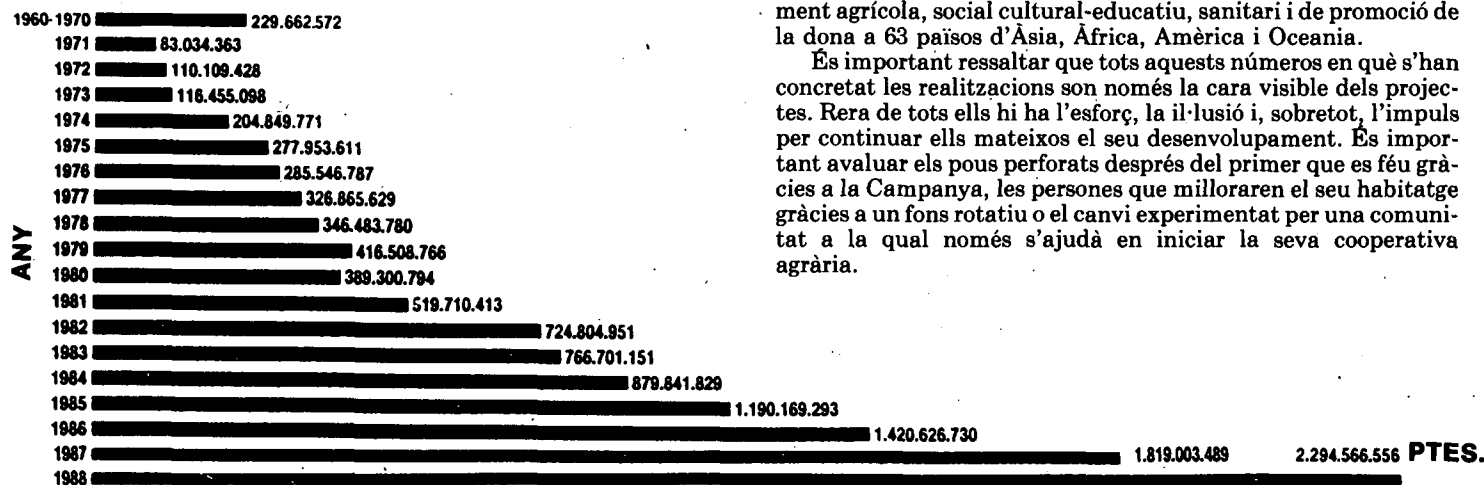
l'Estat només cobreix els sous i la Seguretat Social. Per això el seu manteniment i creixement s'han de buscar per altres camins. Per aquesta raó sol·liciten ajuda a MANS UNIDES per construir dues aules tallers per al desenvolupament adequat de les activitats pròpies de l'ensenyament tècnic professional. Es necessita 1.619.750 ptes.

Cooperativa de dones de Lubumbashi, al Zaire

Lubumbashi és, després de la capital, la ciutat més important de Zaire. Té les segones mines de coure més importants del món, i malgrat això la població es mor de fam, tant a la ciutat com a la resta del país. El clima és tropical. Les malalties pròpies del clima, les ai-

Evolució de la recaptació

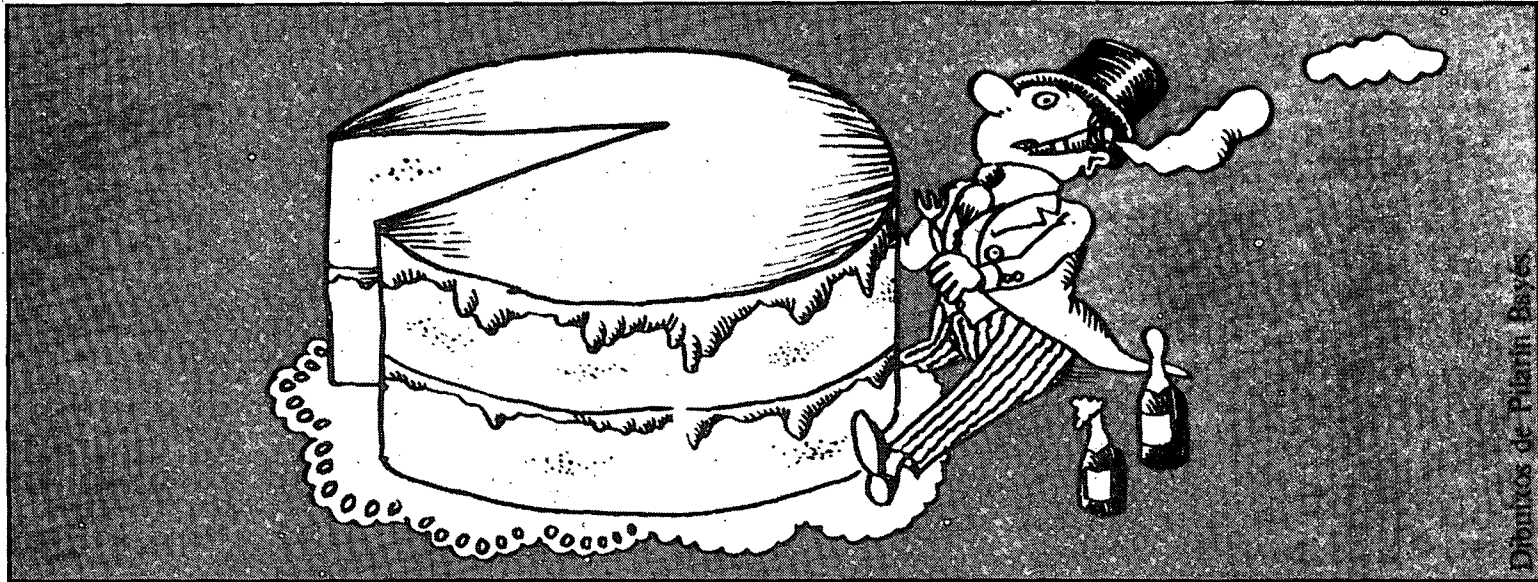
La Campanya contra la Fam ha anat creixent des d'un primer any (1960), en el qual no s'arribà al milió de recaptació, fins a la Campanya XXIX de l'any 1988, que s'assoliren els 2.294 milions

Fons transferits al Tercer Món: més d'11.500 milions de pessetes.
Projectes finançats (totalment o parcialment): prop de 7.000.
Comunitats beneficiàries: 4.400 de 63 països d'Amèrica, Àsia, Àfrica i Oceania.
Persones beneficiàries: més de 5 milions.

De la solidaritat i suport dels catalans a la de Costa d'Ivori.

dent de Catalunya

"confia finançar al Tercer Món

gües no potables i la falta de medicines són la causa principal de mortalitat, sobretot de la població infantil. Aquesta situació ha posat en marxa una organització formada per unes 150 dones mares de família, que veien morir els seus fills a causa de la situació que hem dit abans. Fan punt de mitja, gairexet i altres treballs manuals. En aquestes moments volen ampliar el seu treball amb una fleca, per la qual cosa necessiten un local amb forn que els permeti la venda de tots aquests productes. La compra del local suposa una despesa de 3.500.000 ptes.

Projecte agrícola de Chalatenango, al Salvador

Chalatenango és una província del Salvador, limítrofa amb Honduras. El clima és temperat, i

hi ha boscos i sabanes. Al N. hi ha la serra de Metapán Alotepeque; el riu més important és el Lempa. Els productes agrícoles que s'hi cultiven són: cereals, mongetes, canya de sucre, hortalisses i cafè. La zona manca de bons serveis educatius i mèdics. El salari, per a qui en té, és molt baix: unes 225 pessetes diàries. Com tot el país, sofreix una economia de guerra amb totes les conseqüències. Però potser els més afectats per la misèria són els pagesos, i molts han estat expropiats de les seves parcel·les. L'Associació DAD-PAZ (Desarrollo de Áreas Discriminadas, a través de Proyectos de Autogestión Zonal) vol ajudar a pal·liar aquesta situació, mitjançant l'impuls d'un programa de conreu de grans bàsics en cooperació; amb això es podrien garantir unes mínimes condicions de vida de la població que, afectada per la guerra,

veu que cada dia disminueixen les seves possibilitats de subsistència. La comunitat camperola hi aportaria la mà d'obra. Cal una inversió inicial de 3.125.000 ptes.

La Llar de l'Amistat és un centre social fundat l'any 1979 a Zahle, a la plana de la Békaa. Actualment comprèn diverses institucions que tracten de millorar la situació en què es troben les poblacions locals, conseqüència de la guerra que afecta aquest país des de fa 13 anys, i a la qual s'ha afegit els últims tres anys una crisi econòmica sense precedents. El poder d'adquisició ha quedat reduït al no-res; els salaris resulten irrisoris, l'atur ha augmentat considerablement, les condicions socials, sanitàries, escolars es degraden, i el Govern es veu impotent de posar remei a tantes calamitats. A més de l'acció social que la Llar de l'Amistat du a terme entre les famílies de Zahle i els seus entorns, actualment vol crear petites llars d'acolliment per als orfes de la guerra, reagrupats en un "poble". Procuraran que els infants d'una mateixa família quedin junts. Han sol·licitat a diverses organitzacions el finançament d'una d'aquestes "llars" i MANS UNIDES desitja col·laborar en allò que li han demanat. Convinirà disposar de 7.775.000 ptes.

Projecte d'habitatge de Kalol, a l'Índia

El projecte començat l'any passat tendeix a millorar el problema de l'habitatge, especialment entre les classes menys afavorides, quasi tots habitants de barraques i tuguris als suburbis de la ciutat. Un aspecte important del projecte és que tots els beneficiaris es comprometen a pagar el cost de les cases en un termini de 15 anys, i que les quantitats corresponents a les devolucions anuals es faran servir per mantenir els nens i nenes dels internats. El Banc Cooperatiu del Districte hi aporta també, aproximadament, un 30% del cost de les cases. Es necessiten 300.000 ptes.

TOMÀS PUNTI

Resultats definitius de la campanya del 87/88

Delegació	Recaptació neta
Barcelona	137.007.962 ptes.
Girona	22.929.212 ptes.
Lleida	12.254.542 ptes.
La Seu d'Urgell	4.731.932 ptes.
Solsona	8.841.754 ptes.
Tarragona	16.047.163 ptes.
Tortosa	12.827.200 ptes.
Vic	14.035.947 ptes.
Catalunya (total)	228.667.688 ptes.*

* aquesta xifra representa un augment del 21,6% respecte a la campanya anterior. (Inclosa l'aportació de les comarques aragoneses i valencianes que formen part dels bisbats catalans).

Contribució dels ciutadans europeus

NORUEGA	1.567
SUECIA	1.167
SUÏSSA	1.033
R.F.ALEMANYA	868
HOLANDA	845
IRLANDA	772
DINAMARCA	391
G.BRETANYA	372
FINLÀNDIA	331
ÀUSTRIA	297
BELGICA	291
FRANÇA	148
CATALUNYA	33

La xifra fa referència a l'aportació per persona i any en ptes. Font: OCDE. Dades de 1985.

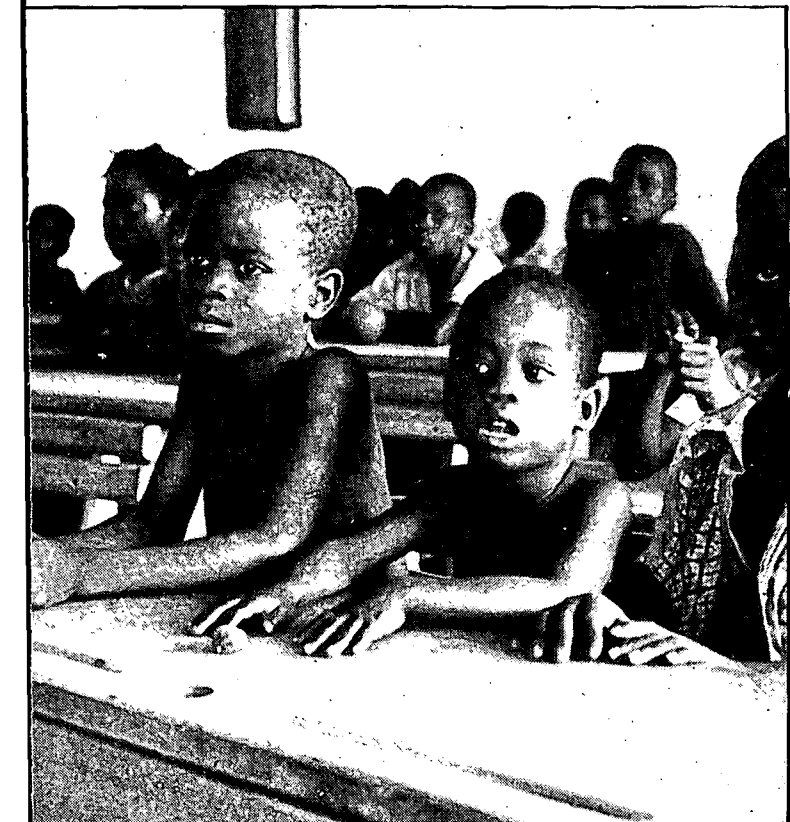
* Actualment —1989— l'aportació dels catalans ha crescut fins a situar-se sobre les 70 ptes., lluny encara de la mitjana europea.

Com gasten els diners els espanyols

per a "Mans Unides"	1.819 milions de ptes.
per a "Caritas"	5.576 milions de ptes.
Ajuda de l'Estat al Tercer Món	43.000 milions de ptes.
en tabac	100.000 milions de ptes.
en begudes alcohòliques	150.000 milions de ptes.
en drogues	200.000 milions de ptes.
en jocs d'atzar	2.400.000 milions de ptes.

Dit d'una altra manera: per terme mitjà un espanyol cada mes...

- ☐ es juga 5.000 ptes. (la meitat en les màquines escurabutxaques).
- ☐ es beu 320 ptes.
- ☐ es fuma 215 ptes.
- ☐ dona 12 ptes a "Carites" i 4 a "Mans Unides".

Depèn que molts projectes tirin endavant. En la foto veiem els nens d'una esco-

CALENDARI

Diumenge, 12 de febrer. I de Quaresma. Santa Eulàlia, verge i màrtir, patrona de Barcelona. Sant Damià, màrtir i Bta. Humbelina, verge. El sol surt a les 6,50 i es pon a les 5,21 —Hora solar—. Festa major a Banyeres i Pallejà.

Dilluns, 13 de febrer. Sant Benigne, prevere i màrtir. Santes Fusca i Maurà, màrtirs.

Dimarts, 14 de febrer. Sant Ciril i sant Metodi, bisbes; sant Valentí, prevere i màrtir. Festa major a les Cabanyes, Navarces, Ribes de Freser i Serrateix.

Dimecres, 15 de febrer. Sant Fausti i santa Jovita, germans màrtirs. Santa Georgia verge.

Dijous, 16 de febrer. Sant Onèssim i sant Fausti, bisbes i santa Juliana, verge i màrtir.

Divendres, 17 de febrer. Els set sants fundadors dels Servents de Maria i sant Ròmul, màrtir.

Dissabte, 18 de febrer. Sant Simeó i sant Eladi, bisbes; sant Silvà i sant Secundi, màrtirs.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

12 de febrer. Diumenge I de Quaresma. Lectures: Primera Dt 26,4-10, S 90, segona Rm 10,8-13, tercera Lc 4,1-13.

13 de febrer. Dilluns de la I setmana de Quaresma. Lectures: Primera Lv 19,1-2.11-18, S 18, segona Mt 25,31-46.

14 de febrer. Dimarts. Sant Ciril i sant Metodi, patrons d'Europa. Lectures: Primera Fets 13,46-49, S 116, segona Lc 10,1-9.

15 de febrer. Dimecres de la setmana I de Quaresma. Lectures: Primera Jn 3,1-10, S 50, segona Lc 11,29-32.

16 de febrer. Dijous de la setmana I de Quaresma. Lectures: Primera Est 14,13-5.12-14, S 137, segona Mt 7,7-12.

17 de febrer. Divendres de la setmana I de Quaresma. Lectures: Primera Ez 18,21-28, S 129, segona Mt 5,20-26.

18 de febrer. Dissabte de la I setmana de Quaresma. Lectures: Primera Dt 26,16-19, S 118, segona Mt 5,43-48.

Litúrgia de les Hores
Setmana I

Diumenge, 12. I de Quaresma. Propi del temps.

Dilluns, 13. Propi del temps.

Dimarts, 14. Sant Ciril, monjo i sant Metodi, bisbe. Patrons d'Europa. Festa.

Dimecres, 15. Propi del temps.

Dijous, 16. Propi del temps.

Divendres, 17. Propi del temps.

Dissabte, 18. Propi del temps. Vespres I de demà.

D'ACÍ I D'ALLÀ

No hi ha pecats petits,
per aquell que estima

La persona de consciència grollera té per no-res qualsevol pecat, considerant-los cosa humana. Sempre creu tenir bona consciència. El pecat no li fa ni fred ni calor. Qualsevol pecat li sembla petit. En canvi, el sant o la santa, que passen diàriament llargues estones abismats en la contemplació de Crist clavat en Creu que ens allibera dels nostres pecats amb la seva pròpia sang, no comprenen ni entenen que puguin donar-se pecats petits en relació a l'amor que Déu ens té.

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

Sants Ciril o Metodi

Els patrons d'Europa

Ara que es parla tant de la unitat europea és interessant de saber que el dia 14 de febrer l'Església celebra la festivitat de Sant Ciril, monjo, i de Sant Metodi, bisbe. Els dos sants, que eren germans, foren proclamats l'any 1981 Patrons d'Europa, junt amb sant Benet. I això per la seva missió evangelitzadora, formativa i cristiana del món occidental.

Sant Ciril, anomenat de Tessalònica, ciutat de Macedònia d'on era fill, va morir a Roma l'any 867, i se'l considera pels seus mereixements, apòstol de Rússia, on és venerat amb especial devoció.

Sant Metodi va morir a Moràvia l'any 885 seguint fidelment les petjades del seu germà Ciril, influït sens dubte per l'afinitat afectiva i espiritual de Ciril.

Ambdós foren acollits, gràcies al seu saber i a la seva pietat, pels Sants Pares de l'Església de l'època, Nicolau I el Gran, Adrià II i Joan VIII.

Ciril va idear un alfabet anomenat "ciril·lic" en honor seu, que configurà la identitat nacional del poble eslau davant el món llatí i grec, faceta aquesta molt important, per tal com va traduir a l'eslau els textos evangèlics i litúrgics de ritu romà. L'alfabet ciril·lic s'empra encara avui a Rússia, si bé una mica modificat. Això dóna una idea de la gran importància del fet i de la tasca portada a cap pels seus creadors. Evangelitzà una part tribal dels anomenats "khàzars" i

juntament amb el seu germà Metodi dugueren la Bona Nova als territoris de Bohèmia i Moràvia a instàncies del duc Rotislav.

Ciril morí poc temps després d'aquests darrers fets i el seu germà Metodi va continuar la seva tasca. Les trajectòries d'ambdós per l'Església d'Orient i Occident els feren mereixedors del reconeixement de llur santedat.

Les icones que avui veiem a les esglésies orientals —llegim en la darrera Carta de Taizé— "són com finestres que s'obren a les realitats del Regne de Déu i les fan presents en la nostra

pregària sobre la terra; fan entrellucar els humans ja resuscitats, transfigurats". Aquestes icones representen com una visió dels qui ens han precedit i que des de segles venerem els fidels amb respecte i amor.

Els sants d'un període, d'una època determinada, ho són de tot temps, perquè com diu el papa Joan Pau II "no envellixen, no són personatges del passat, homes i dones d'ahir, sinó homes i dones del demà, de l'esdevenidor evangèlic de l'home i de l'Església, testimonis del futur" (2 de juny de 1980, a Lisieux).

PIETAT CAMPAJÓ

ADULTS EN LA FE

La missió fonamental
de l'Església és
l'evangelització

JOAN GUITERAS i VILANOVA

Notícia per a l'home, perquè només vol i busca per a ell la seva realització plena. Per això, tal vegada, la qüestió més decisiva per al futur de la fe entre nosaltres serà el comprovar si l'home és més humà quan se'l "divinitza" i se'l deixa sol, com a amo i senyor de la seva existència, o quan aprèn a viure des de la fe en el Déu alliberador de Jesucrist. És aquí on els creients ens hem de sentir urgits a "evangelitzar".

La necessitat de salvació

Una cosa és clara: que Déu i l'home no s'exclouen, no són antagònics. En realitat, l'home assoleix la seva plena afirmació en Déu. Un home no arrelat en Déu —tal com pretenen certs corrents del pensament— és un ésser amb risc de desintegrar-se. Hi ha signes que parlen de la necessitat d'arrelament. Manca sentit, esperança i al·liberació.

Hi ha la qüestió de la ciència. No és cert que només existeixi el que es pot comprovar. L'home és molt més que el que les ciències en diuen. L'home dóna explicacions de les coses, però no assoleix d'explicar-se a si mateix. Resolem problemes, però surten nous enigmes. Resten interrogants: l'origen, el sentit, el terme de l'existència. Es diria que el progrés modern només ha fet créixer la necessitat de ser il·luminat per una altra llum.

Podem ser una gent que consumeix, que satisfà les seves necessitats, que tot ho judica segons li és útil, però ens adonem que necessitem un altre pa. Es troba la solució de determinats problemes, però en surten de nous, sovint més greus i perillosos per a la humanitat. ¿A què ha d'aspirar l'home? Es presenta un problema d'esperança. Vers on anem amb tot el nostre desenvolupament? Estem segurs del què volem? Sabem orientar tot el nostre poder cap al nostre bé? Però, sabem potser quin és el nostre últim bé? D'alguna manera, el desenvolupament actual està urgint la necessitat d'una meta final per a l'home.

Els esforços humanistes no sembla que assoleixin més humanitat per a l'home. Llavors tot es debat entre dos pols: el sentit del poder de l'home i l'angoixa inseguretat.

Entre el poder i l'angoixa

L'home és poderós. Però, li servirà per construir una verdadera humanitat o per destruir-la. La culpa, el sofriment, la mort no són pas encara realitats resoltes. Al contrari, pot augmentar-les i aguditzar-les. A més a més del poder, no necessita aquest home la confiança en quelcom que el transcendeixi, li permeti disposar degudament del món i l'ajudi a trobar-se amb el seu propi bé?

L'home actual té angoixa. Sap que pot equivocar el seu destí i perdre's. Però l'angoixa no se supera amb angoixa. Cal obrir-se a la fe en una realitat major que ell. ¿No seria tot diferent si s'arrelés de nou en l'Absolut i orientés tota la seva ciència, tècnica i poder adherint-se a aquest Déu de Jesucrist que només busca la seva plena realització? ¿No necessita que enmig de tanta amenaça brilli finalment aquesta promesa de veritable salvació?

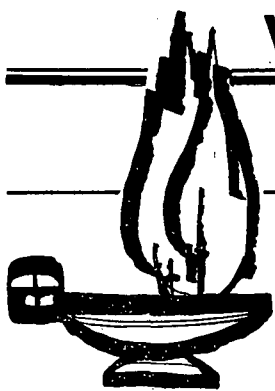
És aquí la trinxera en la qual es fa l'evangelització.

Estimar les consecucions i valors culturals

Cal reconèixer, perquè són certs, els valors de la nostra cultura. Tot allò que és positiu té capacitat d'orientar vers l'evangeli.

Hi ha un denominador molt valuós en la defensa de l'ésser humà i el refús de tot el que va contra l'home. Això serveix de peanya, sovint al refús de Déu. Amb tot, sigui el que sigui de determinades realitzacions d'aquest important principi, aquí hi ha un veritable punt de trobada entre la descreença i la fe. Textualment: **Si la descreença refusa Déu és perquè refusa tot el que creu que nega l'home. Però, això és precisament el que busca o ha de buscar tota la fe autèntica ja que el cristià no té altra raó de ser que l'afirmació de l'home, la seva salvació plena i total.**

Des d'aquesta afirmació s'arriba a una conseqüència. **Evangelitzar el món és mostrar de la manera més convincent i real que el Déu de Jesucrist és Bona**

Celebrar la Fe

• El pas del desert

És un tema clàssic del primer diumenge de Quaresma, parlar del desert. Tota la litúrgia de la Paraula d'avui hi fa referència directament o indirectament: els israelites, que passen de l'opressió d'Egipte a la llibertat de la terra promesa a través del desert, per voluntat de Déu; el just, que passa pel desert confiat en la protecció del Senyor; Jesús, que és conduït durant quaranta dies pel desert, i allunya el diable amb la fidelitat a la Paraula de Déu; l'Església, que renova la fe en aquesta Paraula que està sempre a la vora: al cor i als llavis.

"PROFESSIÓ DE FE DEL POBLE ESCOLLIT"

El text de la professió de fe que acompanya l'ofrena de les primícies està íntegrament referit a la donació, per part de Déu, de la terra promesa. L'israelita es presenta com algú que cultiva la terra que Déu li ha donat. El seu gest, per tant, és un acte de fe en un esdeveniment que roman: l'acció de Déu present enmig del poble.

Lectura del llibre del Deuteronomi (26:4-10)

Moisés digué al poble: "El sacerdot rebrà de les teves mans la cistella on portes les primícies dels fruits de la terra, i la deixarà davant l'altar del Senyor, el teu Déu. Després, a la presència del Senyor, el teu Déu, declararàs: "El meu pare era un arameu errant que baixà amb poca gent a l'Egipte per viure-hi com a foraster. Allà es convertiren en un gran poble, fort i nombros. Els egipcis ens maltractaren ens oprimiren i ens imposaren una feina dura. Llavors vam cridar el Senyor, Déu dels nostres pares, i ell escoltà el nostre clam i tingué en compte la nostra opressió i el nostre treball forçat. El Senyor ens va fer sortir d'Egipte amb mà forta i amb braç poderós, enmig de senyals, de prodigis i d'un gran pànic, ens va introduir en aquest lloc i ens va donar aquest país que regalima llet i mel. Per això he portat aquestes primícies dels fruits de la terra que vós, Senyor, m'heu donat".

Després deixa aquells fruits davant el Senyor, el teu Déu, i adora'l".

"ESTIGUEU VORA MEU EN ELS PERILLS, SENYOR"

L'elecció d'aquest salm es deu, principalment, a la seva presència en l'evangeli de les temptacions. Però ha esdevingut un salm típic de la Quaresma. En efecte: el camí de la renovació cristiana és un camí de desert, que tots podem fer confiants en la presència de Déu. Aquell que va estar amb el seu poble, Israel, està també amb nosaltres, el nou poble de Déu.

Salm 90:1-2,10-11,12-13,14-15 (R.: 15b)

Tu que vius a recer de l'Altíssim i passes la nit a l'ombra del Totpoderós, digues al Senyor. "Sou la muralla on m'emparo, el meu Déu, en qui confio".

R. Estigueu vora meu en els perills, Senyor.

No et passarà res de mal, ni s'acostarà a casa teva cap desgràcia, perquè ha donat ordre als seus àngels de guardar-te en els camins. R.

Et duran a les palmes de les mans perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres, trepitjaràs lleopards i escurçons, passaràs sobre lleons i serpents. R.

"Ja que ell s'ha fet tan meu, jo el salvaré, el protegiré perquè coneix el meu nom. Sempre que m'invoqui, l'escoltaré, estaré vora d'ell en els perills, el salvaré, i tothom l'estimarà". R.

Aquests elements poden semblar a algú que estan lluny de la nostra experiència. ¿És així?

Tot just l'any passat, un alemany d'Hamburg ha estat el primer home que ha travessat a peu el desert del Gobi, al nord de la Xina. Els xinesos donen a aquest desert el nom de "la terra on no hi ha ombres". Aquiles Moser —aquest és el nom del que ha fet l'experiència— ha recorregut de 50 a 60 quilòmetres diaris, a peu, durant 14 dies, per anar des de la ciutat de Turfan fins l'oasi de Dunhuang. Heus ací la seva declaració, al terme del seu pelegrinatge: "Mai no m'havia sentit tan proper a Déu".

Una altra perspectiva, menys espiritual, però també interessant per al nostre tema: les imatges que tots hem vist, diverses vegades, de la prova París-Dakar. El desert és el lloc de la prova, de la "temptació", lloc de ruïna per alguns i de triomf per a un grup. És una prova de resistència, feta —en aquest cas— en equip.

La nostra Quaresma —imatge de la nostra vida des d'una de les perspectives reals— pot assemblar-se a totes aquestes experiències. És una aventura espiritual de cadascú, en la qual pot trobar-se encarat amb la presència de Déu. És una prova de resistència, és a dir, de perseverància en la fidelitat a l'Evangeli. I, sobretot, és una imitació de Jesucrist, feta en comunió amb el mateix Esperit.

• És un pas

Cap de les lectures bíbliques, i cap de les experiències citades, considera el desert com el lloc de permanència. Hom arriba a un oasi, o a la meta, o a la victòria que anuncia la victòria pasqual, o, sobretot en la primera lectura, a la terra promesa que permet portar al Senyor les primícies dels fruits de la terra.

Això és important per la celebració de la Quaresma —per quant és temps de desert— i sobretot és im-

portant per a la vida cristiana: cal tenir ben clar l'objectiu. La litúrgia de la Quaresma ha introduït al mateix temps l'evangeli de les temptacions i del desert al primer diumenge, i el de la transfiguració al segon. I una vida cristiana que centrés tota la seva visió en l'esforç del desert, sense la perspectiva de l'oasi, tindria el risc de posar l'home en el centre. El desert és pas.

• ... "Per això..."

I, malgrat tot, el desert és important, i àdhuc necessari en el sentit espiritual. Si per "desert" entenem trànsit, lluita, prova, creu, fidelitat, és clar que només amb aquestes condicions s'arriba al terme. És el "per això" que trobem en la primera lectura d'avui: perquè el poble d'Israel va travessar el desert, conduït per Déu, "per això" pot portar les primícies al Senyor. Un text que repetim durant els dies del Triduum Pasqual diu: "Crist per nosaltres s'ha fet obedient... per això Déu l'ha exalçat".

La Quaresma d'enguany podria ser una invitació a prendre consciència del "per això" de les celebracions de l'Església. ¿Per què la celebrem, la Quaresma? ¿Per què participem a la missa? ¿Per què demanem el perdó dels pecats? El Senyor ens ha salvat i ens ha fet homes nous, en l'Església, que celebra el misteri de Crist. Ell ens dona la possibilitat de viure en comunió amb ell, en renovació constant, i l'Esperit, en els nostres cors, impulsa la nostra fe. **Per això** nosaltres, units a l'acte de fe de l'Església, celebrem el misteri de Crist, que és comunió, perdó, reconciliació. La fe que celebrem és el "misteri de la fe", això és, la Pasqua de Crist. La fe que ens porta a celebrar és la fe de l'Església, de la qual nosaltres participem, cadascú, segons ens ha estat donat, i segons lliurement, sota la gràcia de Déu, cooperem.

"PROFESSIÓ DE FE DEL QUI CREU EN JESUCRIST"

La lectura d'aquest fragment ajuda a actualitzar la primera lectura i l'evangeli alhora, en la nostra situació. Com per als israelites, la nostra fe recolza en un esdeveniment: el misteri pasqual de Crist, que ens ha introduït a tots els qui creiem en ell en la "terra" de la salvació. Com ho féu Jesucrist en el desert, la paraula de Déu ha d'estar en els nostres llavis i en el nostre cor, si volem participar de la seva victòria.

Lectura de la carta de Sant Pau als cristians de Roma (10:8-13)

¿Què diu l'Escriptura, germans? "Tens la paraula molt a prop teu; la tens als llavis i al cor". Aquesta "paraula" és la fe que proclamem: si amb els "llavis" reconeixes que Jesús és el Senyor i creus de "cor" que Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts, seràs salvat, perquè la fe que ens fa justos la portem al cor, i la professió de fe que ens duu a la salvació la tenim als llavis. Diu l'Escriptura: "Cap dels qui creuen en ell no serà defraudat". Aquí no hi ha cap diferència entre jueus i no jueus: uns i altres tenen el mateix Senyor, que enriqueix tots els qui l'invoquen, perquè "tothom qui invocarà el nom del Senyor serà salvat".

"L'ESPERIT EL CONDUÏA PEL DESERT, ERA TEMPTAT"

Estem acostumats a escoltar aquesta narració en el primer diumenge de Quaresma, cada any. És l'exemple i el misteri de la quarantena de Jesús. Sant Lluc destaca el ca-

ràcter itinerant d'aquests dies: l'Esperit "conduïa Jesús pel desert durant quaranta dies", com Déu va conduir el seu poble quaranta anys vers la terra promesa (vegeu 1.ª lectura), i com l'Esperit condueix avui l'Església durant quaranta dies vers la celebració de Pasqua. Les temptacions, a Lluc, culminen en el Temple de Jerusalem, en el lloc sant on només Déu ha de ser adorat. La victòria de Jesús anuncia la seva victòria pasqual, després que el diable haurà perdut la seva "oportunitat", que ha estat la traïció del deixeble i la persecució dels adversaris. La nostra fidelitat a la Paraula i la penitència ens permeten participar de la victòria de Jesús.

Evangeli segons sant Lluc (4:1-13)

En aquell temps, Jesús, ple de l'Esperit Sant, se'n tornà del Jordà, i durant quaranta dies l'Esperit el conduïa pel desert, i era temptat pel diable. Durant aquells dies no menjava res i a la fi quedà extenuat de fam. El diable li digué: "Si ets Fill de Déu, digues a aquesta pedra que es torni pa". Jesús li va respondre: "Diu l'Escriptura que l'home no viu només de pa". Després el diable se l'endugué amunt, li ensenyà en un instant tots els reialmes de la terra i li digué: "Et puc donar tot aquest poder i la glòria d'aquests reialmes; tot m'ha estat confiat a mi, i ho dono a qui jo vull; adora'm i tot serà teu". Jesús li respongué: «L'Escriptura diu: "Adora el Senyor, el teu Déu, dona culte a ell tot sol"». Després el conduí a Jerusalem, el deixà dalt la cornisa del temple i li digué: «Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix des d'aquí; l'Escriptura diu que "ha donat ordre als seus àngels de guardar-te" i que "et duran a les palmes de les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres"». Jesús li respongué: «Diu l'Escriptura: "No temptis el Senyor, el teu Déu"».

Esgotades les diverses temptacions, el diable s'allunyà d'ell, esperant que arribés l'oportunitat.

LA BÍBLIA A L'ABAST

El do de la redempció

En iniciar les pràctiques quaresmals, la litúrgia ens fa cantar el salm 50 com a salm responsorial de la missa. El venerable "Miserere" —**Compadieu-vos de mi, Déu meu**— és el salm penitencial per excel·lència. El salmista escriu el seu acte de contrició posant a flor de llavis els sentiments del seu cor davant del desastre del pecat i de la proverbial misericòrdia de Déu, expressió de l'amor diví. El salteri ens diu que aquest salm és de David quan anà a trobar-lo el profeta Natan després d'haver-se unit amb Betsabé (v. 1. Cf. 2S 12:1-15). Si David no és el seu autor —la qual cosa sembla deduir-se per l'examen intern del text—, sí que el salmista que el va redactar es mostra un home enfonsat en una situació de pecat, que demana a Déu que el perdoni i que l'ajudi a convertir-se per tal de retrobar la joia interior malmesa pels seus pecats. Bella pregària, doncs, per a la comunitat creient que es disposa a enfil·lar el camí de la quaresma —camí de conversió— per arribar a la digna celebració de la Pasqua. Havent escoltat l'oracle de Joel: **Convertiu-vos al Senyor, el vostre Déu; ell és benigne i entranyable, lent per al càstig, ric en l'amor, i es desdieu de fer el mal** (2:13), la comunitat eucarística clama: **Compadieu-vos de nosaltres, Senyor, perquè hem pecat** (antífona del responsori). Tots som conscients de la nostra condició de pecadors. De pecadors que, en som, no per expressió d'humilitat, sinó per manifestació simple i pura de la nostra realitat: som pecadors perquè pequem. Hi ha, doncs, en la nostra consciència un pòsit de pecat i de mal que cuita asfixiar-nos. Li hem posat nosaltres, però no ens el traurem de sobre per nosaltres mateixos. S'ha encastat de tal manera en el nostre cor i en la nostra naturalesa, que, capgirant els plans i l'ordenació del Creador, ens ha

Pregària de redempció

(Salm 50 -H. 51-: 3-4. 5-6a. 12-13.

14 i 17 R.: cf. 3a)*

JOSEP M. ARAGONÉS

convertit en una mena d'éssers estranys, impotents de redimir-se. Per això al costat del sentiment de culpa i del reconeixement del nostre pecat, ens cal confessar amb convicció que únicament Déu ens podrà alliberar d'aquesta nova situació de misèria nostra. És el que diu el salmista —i nosaltres amb ell—: **Déu meu, creu en mi un cor ben pur, feu renéixer en mi un esperit ferm; no em llanceu de la vostra presència, ni em prengueu el vostre esperit sant** (vv. 12-13). Creats a imatge i semblança de Déu per la insuflació del seu esperit —del seu alè—, el pecat ens ha desfigurats i, segons l'expressió de sant Pau, ofega en nosaltres l'esperit de Déu (Cf. 1Te 5:19). Qui ens tornarà la imatge primitiva? El do de Déu de la redempció que Jesús ens porta amb el seu misteri pasqual.

La magnanimitat de Déu

Torneu-me el goig de la vostra salvació, que em sostingui un esperit magnànim (v. 14). "Ve del pecat la tristesa", afirmava el bisbe Torras i Bages. Per això necessitem el do del perdó per tal de fugir de la tristesa del mal. I per a disposar-nos a rebre el perdó de Déu, entrem al temps de l'exercitació quaresmal. Ara és l'hora favorable, ara és el dia de la salvació, ens dirà sant Pau en la segona lec-

tura (2C 6:2). Acudim, doncs, amb confiança a la magnanimitat de Déu i implorem el seu perdó: **Compadieu-vos de mi, Déu meu, vós que esteu tant; vós que sou tan bo, esborreu les meves faltes; renteu-me ben bé de les culpes, purifiqueu-me dels meus pecats** (vv. 3-4). Puguem confiar en la grandesa de l'amor de Déu. Enfront del nostre desamor i de la nostra maldat, Déu manté sempre amb absoluta fidelitat i la immensitat del seu amor i de la seva bondat. No sols no ens paga amb la mateixa moneda amb què nosaltres hem intentat de pagar-lo, sinó que ens acull tal com ens troba i ens renta i ens purifica. Ho hem cantat en l'antífona d'introducció d'aquesta missa del Dimecres de Cendra: **Vós us apiadeu de tot hom, Senyor, i no abomineu res d'allò que heu creat; vós aparteu els ulls dels nostres pecats perquè puguem penedir-nos i ens perdoneu, Senyor, Déu nostre** (Sa 11:24.25.27). És el que ens fa dir el salmista, a l'hora de demanar el perdó de Déu: **Vós que esteu tant; vós que sou tan bo... compadiu-vos** (v. 3). I la bondat i l'amor de Déu s'han manifestat d'una manera plena i definitiva en el misteri pasqual de Jesucrist. **Déu va tractar com a pecador aquell que no havia experimentat el pecat, perquè en ell nosaltres poguéssim ser justos** segons la justícia de Déu (2C 5:21). La

quaresma que hem iniciat, ens prepara per arribar a la digna celebració del misteri pasqual, revelació de l'amor i la magnanimitat de Déu.

Som pecadors

Amb la imposició de la cendra hem manifestat la nostra condició de penitents. Som pecadors i la litúrgia d'aquest Dimecres de Cendra ens ha imposat el vestit dels pecadors que es preparen per a la gran reconciliació pasqual. Amb el salmista penitent també nosaltres confessem el nostre pecat. Ara reconen les meves faltes, tinc sempre present el meu pecat; contra vós, contra vós sol he pecat, i he fet el que és dolent als vostres ulls (vv. 5-6). Una de les finalitats de la quaresma és també la de preparar els penitents per al dia del gran perdó. Pel pecat ens hem exclòs de la plena comunió amb Déu i amb els germans. Es precis que hi tornem, però que hi tornem per la porta gran, que és la porta del perdó de Déu que ens administra l'Església. I la clau que pot obrir-nos els batents de la portalada del perdó és la contrició i la confessió dels nostres pecats. És precis, doncs, que reconeguem els nostres pecats, la nostra condició de pecadors. Que com el Fill Pròdig, lluny de la casa paterna, tinguem sempre present el nostre pecat, perquè la contrició, que és un impuls i un guiatge de l'amor, ens posi en marxa cap a la casa del Pare. I és avui que ens comencem a moure en aquesta direcció. Ho fem en companyia de Jesús i de la comunitat dels germans. Per això demanem a Déu que ens obri els llavis i que per la confessió i la joia del perdó i la pau retrobada proclamem la seva lloança enmig de l'Església (v. 17). Que si hem estat pecadors, per Crist i en l'Església hem entrat de nou a la casa de la comunió, i de nou som fills amb el Fill.

* Dimecres de Cendra.

CULTURA CIENTÍFICA

El cervell i l'ànima humana

40. Fisiologia de la consciència

La facultat de conèixer com a propi allò que hom percep, fa o entén és la que distingeix l'ésser humà de qualsevol altre del nostre planeta. Aquesta facultat que anomenem "consciència", com ja vam fer notar, no pot explicar-se com una pura impressió subjectiva o un "epifenomen" que sorgeix quan un sistema nerviós és prou complicat. Però això no vol pas dir que les manifestacions de la consciència no depenguin de certes condicions orgàniques o físico-químiques accessibles a les investigacions. Els fenòmens que hem explicat de percepció subliminar, defensa perceptiva, alteració de la consciència per les drogues i hipnotisme, mostren que l'exercici de la consciència depèn d'estímuls externs i de mecanismes orgànics que estan al seu servei i que fins i tot poden alterar-ne el funcionament. El cas de les malalties mentals que arriben a fer perdre l'ús de la raó, i per consegüent l'autèntica consciència, al pobre dement, reafirmen també la dependència que té l'estat conscient respecte del bon funcionament del sistema nerviós central. Hi ha, doncs, una fisiologia de la consciència, és a dir unes funcions del nostre cervell que ens permeten l'exercici d'aquesta meravellosa facultat de conèixer-nos i sentir com a propi allò que percebem, entenem o fem. I això, és clar, no vol pas dir que aquestes funcions expliquin el fet de l'existència de la consciència; seran, només

mecanismes que en possibilitaran l'exercici. Elles no són la consciència. Ara bé: què se'n sap d'aquesta fisiologia de la consciència?

Consciència i estat de vetlla

Quan vam parlar del son, de la son i del somni vam fer notar que s'havia descobert que en la regió hipotalàmica anterior del diencèfal hi havia una zona, dita "centre de la son", que més pròpiament cal anomenar "centre de vetlla", òrgan encefàlic que ens manté desperts i que és el que s'inhibeix quan ens posem a dormir. Evidentment aquest centre és de gran importància per a la consciència: quan està inhibit no tenim consciència, o només molt esmorteïda; quan actua en plenitud de funcions ja ens adonem del que fem, sentim o pensem. Caldrà dir, doncs, que és el centre on resideix la plenitud de la consciència? En bona lògica és clar que no podem pas treure aquesta conclusió; de la mateixa manera que, per exemple, una lesió d'una part de la medul·la espinal pot originar paràlisi muscular d'alguna part del cos, essent que no n'és el centre motor primari sinó només lloc de pas de la transmissió que ve del cervell, anàlogament podem pensar que el centre de vetlla no inhibeix una condició per a l'exercici de la consciència, sense ser, però, el punt únic de partida d'aquesta facultat. I que hi ha raons per pensar així ho demos-

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Teologia de Catalunya

tren els dement: quan estan desperts no tenen pas inhibit aquest centre encefàlic i, no obstant això, poden seguir ben bé sense consciència del que fan. Hi haurà doncs, algun altre punt del cervell que en sigui l'autèntic centre?

A l'estat actual de la ciència cal dir que hom no pot donar una resposta definitiva a aquesta pregunta. Sembla que un punt únic causant del nostre estat de consciència no existeix. Hi ha moltes àrees del cervell que corresponen a actes conscients, que si bé també poden interpretar-se, en hipòtesi, com a llocs de trànsit de la transmissió cap a la consciència; no es veu pas vers on convergrien. Ara com ara hem de dir que la ciència no ha trobat un centre determinat per a la més important de les facultats humanes.

Com actua la consciència

Si la consciència es manifesta en moltes regions del cervell, què hi ha en aquestes zones cerebrals que ens faci ser conscients del que sentim o fem? Tampoc no podem respondre a aquesta pregunta. Només podem dir que hi ha una meravellosa coordinació entre totes aquestes àrees del cervell de manera que una suma de per-

cepcions provinents d'un objecte es tradueix sempre en una unitat de captació de la cosa. Per exemple, la imatge que tenim del nostre cos: la síntesi de les sensacions actuals i el record de les passades ens dona un esquema corporal tan ben implantat en nosaltres que fins i tot aquells que pateixen l'amputació d'un membre conserven la consciència del seu cos sencer i de vegades proven de fer servir el membre perdut, inútilment, és clar. Un altre exemple és l'harmonització que fem dels diversos sentits per al llenguatge depenent del pensament: hem après a donar el mateix sentit a mots escrits o escoltats i a fer servir els músculs per parlar i dir aquelles mateixes paraules; la de coses que ens coordina la consciència quan mantenim una conversa!

Però on més es veu la unitat de la consciència és en la realització d'actes voluntaris. Hom se sent responsable de tot allò que fa lliurement, com si procedís d'un punt únic: el "jo". I què és aquest "jo" del qual cap persona amb seny no es pot desprendre? Aquí hi ha un gran misteri per a la ciència: si volem moure un braç ho fem tranquil·lament traient l'energia per a fer-ho de la que hi ha emmagatzemada químicament en les nostres cèl·lules; no la podem crear, però: què ho fa que aquesta energia química passi a mecànica? Quin impuls físic desencadena la sèrie de reaccions que implica el mo-

viment que fem? L'acte de voler no és cap mena d'energia "material" i n'hi ha prou amb voler, per a fer allò que és al nostre abast. La consciència no coneix pas els detalls de l'execució; només mana i quin mecanisme tan complex que s'engega! L'única cosa que percep la consciència és que allò que volia fer s'està fent. Què ha passat en el nostre cervell?

Aquest problema és dels més cabdals en el tema que estem tractant. Hi haurem de tornar més endavant. Fem notar només ara que el domini de la consciència en el nostre cos és amplíssim; fins i tot actes que el sistema nerviós executa automàticament podem fer-los conscients: respirar, per exemple. I l'educació del propi cos pot ampliar el nombre d'aquests actes; els ioguis han aconseguit dominar certes activitats viscerales, com el ritme cardíac. I per una altra banda algunes activitats conscients poden afectar el funcionament d'altres inconscients; una llaga d'estómac prové moltes vegades d'un trastorn emotiu. I inversament l'hàbit adquirit pot permetre'ns fer maquinalement, sense tenir-ne consciència, allò que requereix en un principi consciència de l'acte: caminar, guiar un cotxe... Per què es desenganxa la consciència del que fem, permetent-nos així una més gran llibertat mental? Les preguntes sobre el tema són moltes i de resposta no gens fàcil.

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1,20

Com cada any proposem als nostres lectors unes **REFLEXIONS QUARESMALES EXTRAORDINÀRIES**. La seva lectura pausada i atenta, pot portar-vos a una profunda reflexió sobre temes majors de la vida cristiana. Enguany són a cura del prestigiós teòleg català Dr. Josep M. Rovira i Bellosó, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. La Quaresma del 1989 és una oportunitat a l'abast, per aprofundir la fe i comprometre'ns a viure-la amb generositat i alegria.

JOSEP M. ROVIRA i BELLOSO

Prof. Teol. Facultat de Catalunya.

L'home davant el seu Déu

Em plau escriure cinc comentaris quaresmals, entorn de l'evangel·li, tot seguint l'Any litúrgic, com solia fer-ho fa més de deu anys.

Els diumenges de Quaresma són el marc on apareixen una sèrie d'actituds de l'home davant Déu: La responsabilitat de caminar vers la justícia de Déu malgrat la temptació (1er. Diumenge); la transfiguració de la vida quotidiana a la llum del Regne (2on); la terrible acció del mal (3er); el perdó i la gràcia del Pare que renova l'home i el món (4t i 5è, amb les figures del fill pròdig i de la dona adúltera).

I. LA TEMPTACIÓ

1. ¿Què és la temptació?

¿No és veritat que la vida és camí? Caminem vers la justícia. En principi tothom ho vol això. Tot caminant, però, comencen les proves.

La temptació es presenta com una barrera en el camí. O com una cruïlla en la qual cal encertar el sentit recte i deixar el camí perdut.

Tot home és sotmès a prova. Jesús i nosaltres. En la temptació es mostra l'home que cada un és. Però cada un és temptat segons la seva condició: Jesús és sotmès a prova en tant que Fill de Déu. "Si ets el Fill de Déu...". Nosaltres som posats a prova en tant que deixebles seus.

2. Què s'hi juga en la temptació

La primera responsabilitat de Jesús —el seu primer pas envers la justícia— consisteix a acceptar que en la seva persona i en els seus actes s'hi juga un destí, és a dir, la possibilitat de promoure el bé i la vida, trencant la inèrcia que porta envers l'error, el mal i la mort. En la nostra història humana hi juguen —no

pas il·lusoriament— el bé i la Vida, com a alternatives a la finitud, al mal i a la mort. Qui accepta aquesta responsabilitat, en comptes de banalitzar la seva existència, estén el sentit de la Quaresma.

3. La seducció exterior i el desig no encertat

El desig mal orientat provoca temptació. El desig de Crist, però, apuntava fermanent al Regne de la Justícia, de l'Amor i de la Pau. El seu cor era sa. La seva voluntat, en tant que desig humà totalitzador, s'unificava amb la voluntat d'amor del Pare. La seva personalitat restava unificada interiorment. Aquestes qualitats de Jesús no l'allunyen de la nostra experiència: ens fan veure que Ell era en tot semblant a nosaltres excepte en el pecat.

No és pessimisme dir que el nostre desig, en canvi, apareix dispers i, fins i tot, seduit. El sedueixen "la concupiscència de la carn, la concupiscència del poder i l'ostentació de la riquesa" (1 Jo 2, 16). L'home esdevé ric, superb i carnal. El desig que ve de dins de l'home ha trobat aliats poderosos en la vida exterior.

4. Les temptacions de Jesús

Jesús és endut per l'Esperit, però simultàniament és temptat pel diable. És temptat a partir d'una situació viscuda: la seva fam. El tempta el suggeriment de fer miracles en profit propi: "Digues a aquesta pedra que es torni pa".

Jesús talla la temptació amb la paraula de Déu: "No solament de pa viu l'home". Tota paraula que surt de la boca de Déu expressa el sentit de la vida de l'home: quina és la seva situació en el món; com pot arribar a ser, com ha de ser.

La segona temptació ofereix a Jesús "el poder i la glòria". ¿Que no la té Jesús "la glòria del fill unigènit" (Jo 1, 14)? ¿Que no la té la potestat de predicar amb autoritat pròpia (Mc 1, 27) i de fer signes o miracles? Certament: Jesús és el Senyor.

Però Jesús és temptat per un altre poder i per una altra glòria: no la que ve del Pare, sinó la que ve de l'abisme de fosc del mal: "Et donaré tot aquest poder i la glòria d'aquests reialmes, perquè m'ha estat donat a mi, i ho dono a qui vull". La lletra d'aquestes paraules s'assembla al que diu Jesús: "Així com el meu Pare ha disposat del Regne a favor meu, així també jo en disposo a favor vostre" (Lc 22, 29). Però Jesús parla d'un Regne que ve del Pare, que ell ha rebut i que ens donarà a nosaltres!

Per rebre el Regne de mans de Jesús no valen la mentida, ni el cop de colze, ni la opressió del débil, ni la violència. Cal, precisament, superar les temptacions de mentir, d'oprimir, de ser violents. Cal la fam i la set de la justícia fins a patir persecució per causa de Jesús.

La tercera temptació ¿no és per ventura el que diem popularment "temptar Déu"? Demanar l'auxili dels seus àngels, no sols en profit propi sinó per tenir cura de la vida que un mateix ha de vedlar. Per això Jesús diu simplement: "Ha estat dit: 'No temptaràs el Senyor, el teu Déu'".

5. Allò que diuen les temptacions de Jesús

La veritat de les temptacions de Jesús no s'ha de buscar en un literalisme ingenu com si les coses haguessin passat exactament i puntualment en l'ordre i de la manera que ho explica Lluc. L'evangelista fa una dramatització, basada sobre el que Jesús experimentà en

la seva vida real:

El Poble esperava un Messies que saciés la seva gana (Jo 6, 15. 26ss). Però l'Ungit per l'Esperit mostra que està ben decidit a no servir-se de Déu —donador del Pa de la Vida— per obtenir el pa de la fleca. Jesús, que experimentà el refús i l'amenaça de mort per part dels seus (Jo 7, 1-4), podia ser temptat amb "el poder i la glòria" d'ací baix; amb l'ambició de servir-se de la seva condició de Fill en profit propi. Ell però, tot superant la temptació, exhortarà els deixebles a no fer servir Déu en favor dels interessos propis i particulars.

Aquest és el context real de les temptacions de Jesús. Elles intenten adulterar i malmetre la imatge de l'autèntic Messies i Fill de Déu: La temptació de fer prodigis en benefici propi vol trencar la solidaritat amb l'home sofrent; la temptació de posseir el poder i la glòria d'aquest món vol malmetre l'adoració en esperit i en veritat a l'únic Déu i Pare; la temptació de fer-se veure amb ostentació —com un Messies màgic que fa meravelles— vol trencar el realisme de l'èxode pasqual: el pas que consisteix a donar vida a tothom, tot deixant la pròpia.

6. Les nostres temptacions

També a nosaltres ens assalten les proves que sofrí Jesús: les incomoditats materials, la manca de "poder i glòria" mundans, l'anomenat "silenci de Déu"... Sobre d'aquesta experiència de vida ressona la bona notícia de Jesús: Qui persevera fins a la fi, superant les proves, trobarà la justícia del Regne de Déu.

Tres peticions del Parenostre demanen la superació d'unes temptacions calcades de les que sofrí Jesús: a) que no manqui per a ningú el pa que sacia la fam mate-

rial i el pa sobresubstancial que dona la vida de Déu; b) que vingui el veritable Regne, el que ve del Pare a través de Jesús fins a nosaltres; c) que el Pare sigui reconegut, santificat, adorat i mai utilitzat en profit de causes mundanes i a benefici d'interessos humans.

7. El pa, la fe i l'amor de cada dia

Al final resta una paradoxa: Crist no ha vingut a repartir pans sinó a comunicar la fe amarada d'esperança i d'amor mutu. Però en el Regne del Pare ningú no ha d'estar mancat de pa.

Cal puntualitzar: La Bona Notícia de Jesús, no són prodigis ni benestar material. Però Crist no sols anuncia un amor vagarós sinó que comunica realment l'amor de Déu als homes. Aquest amor no és palpable, però és real i mobilitza el nostre amor per tal que a ningú no li manqui el pa, ni la dignitat, ni la llibertat.

La fe s'assembla a unes mans que s'obren per rebre el do de Déu: Només els qui, amb la fe i per la fe, es disposen a rebre aquest amor saben com crema, com és de punyent i de real l'amor amb què Déu ens "contagia".

La temptació tendeix a adulterar la realitat. Ens fa veure com a bona una cosa que no ho és. Ens fa veure com a il·lusòria la realitat més fonda, més sòlida.

Per això, la temptació principal consisteix a desconfiar de l'Amor que Déu ens té: és el moment fosc en què l'home pensa que és impossible que l'Amor més gran se'n hagi manifestat i comunicat a través de Jesucrist. Tanmateix l'Amor gratuït, real, sencer, però traduït a cada circumstància de la vida, és el principi i fonament del ser cristià.

Com aquest Amor transfigura la nostra vida ho veurem el diumenge vinent.

Ho denuncia el Secretariat Diocesà de Marginació

El tancament de pensions deixa ancians sense aixopluc

Barcelona es prepara per a les Olimpíades del 92. S'arreglen els carrers, s'ultimen les obres de la vila olímpica, es netegen les façanes de les cases antigues, es construeixen nous hotels de 4 o 5 estrelles... Però, la secció del Raval del Secretariat Diocesà de Marginació de Barcelona ha denunciat a l'opinió pública i al Síndic de Greuges el tancament progressiu de pensions en els barris del districte de Ciutat Vella per part de l'Administració. Mentre la ciutat corre una cursa maratoniana per esdevenir un model d'acollida i d'urbanitat, moltes persones dormen al carrer.

Cada dia hi ha més persones que dormen al carrer.

El problema no és que es tanquin moltes pensions il·legals o en mal estat, que no compleixen els requisits —això és positiu—, sinó que no s'ofereixin alternatives de nova residència amb una mínima garantia d'estabilitat. En el millor dels casos, es dona als afectats una indemnització de 7.000 pessetes o se'ls traspassa a altres pensions, assegurant l'estada sols per un mes. Es deixa que en aquest termini busquin ells mateixos la solució.

Les pensions que fa uns mesos costaven 400 ptes/nit, avui es paguen a 1.000 ptes/nit, quantitat molt elevada respecte al que cobra un pensionista. A més a més, la reducció del nombre de pensions ha arribat a tal extrem que una entitat del Secretariat Diocesà de Marginació fa un mes va lliurar uns 60 vals per dormir a pensió, i solament 13 dels beneficiats aconseguiren trobar places lliures en un sol dia!

Però el problema s'agreuja per la manca de respecte a la persona, que té el dret a no ser desarrrelada del seu entorn i lloc de residència de molts anys. Aquests fets afecten de manera més seriosa els "transsejts sense residència". Ells aconseguixen de vegades reunir alguns diners per dormir alguna nit en pensió. Tanmateix, en l'actualitat, a conseqüència de la reducció del

On es pot anar?

nombre de pensions i l'encariment del seu preu, es veuen abocats a dormir al carrer. Dormir al carrer és perillós per la violència i degradació que comporta: inseguretat, robatoris, baralles, violacions, fred, brutícia...

La veu del sense veu

La secció del Raval del Secretariat Diocesà de Margina-

ció s'ha interessat vivament pel problema —pretén ser la veu dels qui no tenen veu—, i després de conèixer-lo a fons, ha pres diverses iniciatives per sensibilitzar els ciutadans i les institucions. Va treure un full groc, que es va distribuir especialment a les parròquies i comunitats cristianes de Barcelona, que denunciava la situació del tancament de les pensions. El full va ser tingut en compte pel que deia i per les expectatives que obria. Ara, prepara un altre full de característiques semblants a l'anterior. També va exposar la situació al Síndic de Greuges.

La secció del Raval està formada per les següents entitats: Centre Obert Joan Salvador Gavina, Centre Villa Teresa, Centre Obert Arrels, Casal Menjador d'Estiu, L'Hora de Déu, Ekumene, Associació cívica "Dit i Fet", Conferències de Sant Vicenç de Paül, Comunitat Germanetes Oblates, Comunitat Religioses Filles de la Caritat, Comunitat Religioses del Sagrat Cor, Comunitat Religioses Sant Joan de Déu, Equip Jesuïtes Quart Món, Parròquia Sant Agustí, Parròquia de la Mercè, Parròquia de Sant Pau del Camp,

Parròquia de Santa Mònica i Parròquia del Carme.

L'objectiu d'aquestes entitats és donar respostes justes i urgents al problema plantejat. Han elaborat una sèrie de propostes d'aplicació immediata que farien menys dur, en cas d'aplicar-se, la situació de marginació dels afectats i paliaria la duresa de la manca de lloc per dormir a Barcelona.

Les propostes són:

—Obrir les estacions del metro, si més no, en aquests mesos de fred.

—Aturar el tancament de pensions mentre no es pugui donar una solució raonable, justa i

definitiva.

—Que l'Administració adquireixi les pensions necessàries d'entre les tancades, les habiliti i les posi a l'abast de les possibilitats, sovint nul·les, dels afectats.

—Que s'incentivi de manera seriosa i eficaç la col·laboració amb institucions privades, moltes d'elles amb una llarga experiència de servei en aquests barris.

S'han llançat unes propostes, la tasca a fer és immensa, però l'important és que això és un inici i aquest inici dona esperança.

NÚRIA ORIOL PALAREA

El bisbe Casaldàliga proposat per al Nobel de la Pau 1989

El bisbe català Pere Casaldàliga ha estat proposat per al Premi Nobel de la Pau 1989. Aquesta candidatura ha estat reforçada pel també Premi Nobel de la Pau, Adolfo Pérez Esquivel.

Segons Pérez Esquivel, el treball realitzat per aquest bisbe, durant vint anys, en favor dels drets de les comunitats indígenes i dels camperols de l'Amazònia brasilera són motiu suficient per presentar Casaldàliga al Nobel.

Pere Casaldàliga és des del 1971 bisbe de Sao Felix, al Mato Grosso, Brasil.

Va néixer l'any 1928 a Balsareny (Bages). Religió claretiana, va ser ordenat sacerdot al Congrés Eucarístic del 1952 a Barcelona.

Com a sacerdot, va passar per Sabadell, Barcelona, Barbastro, Guinea Equatorial, Madrid, per acabar a l'Amazònia brasilera l'any 1968, amb l'objectiu de fundar la missió claretiana a Sao Felix.

Des d'aleshores no ha tornat mai al seu país... ni tan sols a l'enterrament de la seva mare.

Casaldàliga ha escrit poemes, assaigs, diaris personals. Tots ells reflecteixen el combat del bisbe en favor dels drets humans, dels drets dels treballadors, dels drets dels pobles...

El suport de Casaldàliga a la Teologia de l'Alliberament i a la revolució sandinista, li han suposat un enfrontament directe amb el Vaticà, que ha culminat, recentment, amb un "monitum" (advertència) de Roma sobre els seus escrits i la prohibició que el bisbe viatgi a Nicaragua.

HEM OBLIDAT AQUESTS AMORS

IMMACULADA + CREU = EUCARISTIA

Troba'ls amb l'Espiritualitat Montfortiana
Recomanada per JOAN PAU II
CENACLES D'ORACIO
Apartat 913 08080-BARCELONA
Tel. 318 08 29

Full Jove

Extra Música

Reunits a Barcelona cantautors, lletristes i compositors

També en l'Església, la música dels joves l'han de fer els joves

El IIencontre de música jove d'església ha significat un pas més en la recerca i l'encoratjament per un nou cant cristià d'avui. L'encontre ha servit també per posar damunt de la taula, el passat, el present i el futur, amb el diàleg, en la teoria i la pràctica, d'aquesta música jove cristiana.

Va començar amb l'acostumada benvinguda, pregària i presentació. Immediatament s'inicià el diàleg. Era la ponència d'Albert Taulé, prevere i compositor. Es titulava *Entre la guitarra i l'orgue, 1963-1989*.

Hi va distingir en aquests 25 anys de recerca, 3 èpoques. Una primera de traducció i adaptació d'altres cançons, amb pocs compositors catalans, però remarcables com Jaume Arnella o Soler Amigó. Una segona època de creació pròpia. I una tercera, que és l'actual, amb un cert desig d'invenció per part de sectors molt concrets. Mossèn Taulé acabà dient: *Us encoratjo a seguir. Teniu moltes coses a dir i la gent espera molt de vosaltres.*

Més tard va declarar a Full Jove que darrerament copsava com els joves creients s'aparten de la música litúrgica i accepten poca exigència en el text. Però va donar el seu suport a la música religiosa actual, inclosa la dels joves cristians. Mossèn Taulé divideix la música religiosa en sàvia o litúrgica (objectiva) i popular: pròpiament religiosa (subjectiva) i secular (de defensa dels valors humans).

Cantar el gran al·leluia

Després, mossèn Xavier Morlans va començar la seva ponència preguntant-se si quan comença el ritme, s'acaba la fe i si és possible pregar a ritme de bateria, o millor, pregar sense ritme. Va respondre afirmant que la fe és la mateixa arreu del món i que els joves creients d'avui necessiten expressar el seu seguiment a Jesucrist amb música ritmada. Com un llenguatge més de relació amb Déu. I així cantar el gran al·leluia tot compartint la resurrecció del Crist. En aquest sentit, mossèn Xavier Morlans va dir que li agrada la música que l'emociona.

En un to molt directe, va qüestionar-se el destí d'aquesta música jove d'església: és i ha de ser per a tots els joves. L'exemple que no ens trobem davant d'una utopia, n'és el grup U2, els membres del qual són profundament cristians. I va acabar animant l'auditori a expressar la seva

Malgrat que la música era enllaunada, Kairoi va tenir molt bona acceptació.

fe amb el propi llenguatge musical de la bateria i la guitarra elèctrica.

Com un gran concert

Però el concert de la tarda va ser certament, el gran fi de festa de l'encontre. Precisament fou al llarg del concert, que es varen comptar un total de cinc-cents assistents.

Va començar a actuar Ictys (Jesús el Crist de Déu Fill Salvador) amb Miguel Angel Diport. És la seva música molt íntima (T'estimo), però oberta i encoratjadora. Va seguir la coral Talitha-kum, amb la seva música (Povello) que diu com el nom del grup, aixeca't i ressuscita. Shabat del Poble Nou, va engrescar encara més l'auditori amb el seu tema Somos. Shabat vol dir dissabte, festa, alegria, com diu en Pere Rosell, que volen que sigui la seva música. Va seguir Kerigma (missatge llançat al vent, missatge proclamat), amb el tema Dime de perdó i lloança al Senyor.

Luis Alfredo va iniciar la segona part del concert. Ell és un cantautor uruguaià, que resideix a Barcelona des de fa sis anys. Amb l'experiència que li dona haver viatjat molt i conegut molt món, produeix i anima músics. Ho fa des de la seva condició de creient. Canta que hem de baixar Déu dels núvols, i creure en un pobre home que mori penjat a la creu. Reclama un món nou, més just i solidari, amb les possibilitats molt personals que li dona la música de cantautor. I en el concert va cantar que tot el que és, té i sap, és de Crist. Va acabar cridant benaventurats.

I agrair-ho tot al Senyor

També es varen encendre tots els focus amb els grups de la parròquia de Santa Gemma. Ells tenen l'experiència dels Festivals de

l'Amistat, que cada Nadal organitzen a la seva comunitat. Per això cantaren que l'amistat cal cercar-la en els germans i en el Crist. I així agrair-ho tot al Senyor que també estima. El seu darrer tema Cristo va entusiasmar de valent.

Entremig de les actuacions, Jordi Ticó, Laura de la Vega i Francesc Rufas, van mostrar com es pot evangelitzar amb el gest. Amb els seus quatre mims, en defensa dels valors humans, demostraren la seva experiència teatral.

Kairoi (temps oportú, temps d'esperança), va donar com sempre el testimoni més valent: ens cal més fe, més coratge, per dir que Crist continua morint, però que és viu en cada jove cristià. I Maria, la Mare de l'amor més clar, ens hi ajuda.

Per això, en acabar l'encontre cantant el Parnostre de Kairoi amb les mans alçades, agafades unes amb altres i tots dempeus, demanavem que vingui el vostre Regne.

Valoracions dels músics cristians

Heus aquí el que pensen els músics d'església, del moment

Responsables de la música jove d'església varen ser presents en l'encontre. D'esquerra a dreta Toni Torrellas, Xavier Morlans, Luis Alfredo i Joan Faner.

que viu el cant cristià i encara del futur que s'avança. Totes les respostes són de testimonis que viuen quotidianament el present difícil i aventurat de la música cristiana.

Mn. Albert Taulé, compositor: **Hi ha molts grups de joves que cultiven la música. Per tant, això és viu, encara que els joves s'apartin de la música litúrgica.**

Mn. Xavier Morlans, cantautor: **L'Esperit Sant continua bufant en aquesta dimensió eclesial. Però cal anar cultivant-la i calen persones preparades que treballin per aquest àmbit cristià.**

P. Joan Faner, salesià, Muscal Don Bosco: **Cada vegada més els joves canten sense fer distincions entre música litúrgica o no. Això és bo i en el futur també.**

P. A. M. Vilarrúbies, claretà, Casal Claret: **El treball de la música jove d'església està a mig fer i hi ha molts camins. El futur consistirà en una tasca de selecció, perquè els mateixos joves cristians, cerquen que la lletra sigui de compromís.**

Germà Toni Torrelles, marista, Kairoi: **El camí iniciat és bo:**

hi ha moltes llavors, ganes de cantar, comunicar-se i una raó per seguir Jesús. Però calen més espais de trobada i de música.

Luis Alfredo, cantautor i productor: **Hi ha un gran interès, expectativa perquè quelcom succeixi, i molts talents. Però el nivell és molt superable en l'àmbit musical.**

Margarida Quesada, Música jove: **Els joves cristians accepten de més bon grat, la seva música i el seu ritme, en el qual Jesús també hi cap per evangelitzar.**

Jordi Ticó, teatre i mim cristià: **Veritablement hi ha molts joves que volen evangelitzar a través de la veu i el gest. Llàstima que molts caiguin en l'anonimat. Endavant!**

Miguel Angel Diport, Yctys: **És important com a introducció a d'altres tipus de fe més profunda. Veure cantar els joves el Parnostre assenyalant que hi ha quelcom que ha de florir.**

Pere Rosell, Shabat: **Hi ha quelcom que està canviant: la música pot expressar quelcom més. El futur és engrescador: joves que es preparen, grups que sorgeixen en els barris i tot un camí de treball molt bo.**

Miguel Angel Carreto, Kerigma: **Els joves cerquen quelcom més que la música que s'escolta actualment. Hi volen trobar un missatge i els seus sentiments.**

Jordi Muñoz, Parròquia Sta. Gemma: **La música jove cristiana pot ser un vehicle molt important d'expressió de la fe. Cal potenciar l'evangelització dels joves a través de la música.**

Oscar Alberdi, Talitha-Kum: **Ens trobem en un moment molt dolent perquè la qualitat és molt baixa. El futur és bo perquè hi ha un jovent musical, cristià i seriós, que vol professionalitzar-se per evangelitzar.**

JOAN D'ARQUER I TERRASA

Decàleg del músic cristià

1. Obrir camins a l'expressivitat de la fe.
2. Creure en un Crist sempre jove i atraient.
3. Tenir esperança en la pluralitat musical de l'Església.
4. Experimentar l'evangeli a ritme de bateria.
5. Dinamitzar-se i dinamitzar amb un nou cant cristià d'avui.
6. Confiar en els propis recursos musicals.
7. No tenir por de cantar que Crist ha estat bo amb un mateix.
8. Carregar-se de paciència per ser músic cristià.
9. Actualitzar constantment el Magnificat de Maria.
10. Agrair i ser agraït amb el públic.

Des de fa 16 mesos

Israel manté tancada la Universitat catòlica de Betlem

A la tardor de 1987, totes les universitats de Cisjordània (un dels territoris ocupats per Israel), van ser tancades per ordre oficial de les autoritats israelianes. Des del 9 de desembre del mateix any, després de la revol·ta de la intifada, les escoles dels territoris ocupats van seguir una sort idèntica. Més de 300.000 nens i joves es van veure afectats per aquestes mesures, que van colpejar, igualment, la Universitat catòlica de Betlem, la primera que va ser tancada i una de les 6 universitats de Cisjordània i Gaza. L'esperança que es reobriessin les escoles i universitats ben aviat era molt minsa. "Hom no es fa cap il·lusió" va declarar el germà Richard Böhi, secretari de l'Associació en favor de la Bethlehem University (ABU) a Neuchâtel.

La Universitat catòlica va ser fundada el 1973 amb l'ajut del Vaticà i el suport de Pau VI, per mantenir una èlite intel·lectual cristiana i una Església local en els llocs que van veure el naixement de Crist. La Universitat catòlica de Betlem, amb 1.600 estudiants inscrits, va viure dies difícils, seguint la sort de les altres 5 universitats i de les escoles en general. Les escoles primàries i secundà-

ries no van poder donar normalment el curs. "Les autoritats van anar tan lluny que durant les episòdiques reobertures, impedi- en fer els deures a domicili" testimonia el secretari de l'ABU.

La qüestió de seguretat, un pretext

El motiu per tancar aquestes escoles i les universitats en particular, segons les autoritats militars d'ocupació, era l'agitació política del campus. "Un arma de doble tall —estima el germà Richard Böhi—, en la mesura que els estudiants, privats dels seus estudis, són al carrer. Tenen més temps per dedicar-se a la revol·ta dels territoris ocupats. En realitat —revela el secretari de l'ABU— la qüestió de la seguretat invocada per Israel és un pretext. El que vol aquesta país és impedir que es creï una èlite palestina."

Va haver-hi una manifestació folklòrica palestina organitzada per la Universitat Catòlica de Betlem, i va ser reprimida i prohibida pels militars. "La finalitat d'Israel és destruir la identitat palestina" —admeten molts observadors dels territoris ocupats.

Cursos adaptats a les necessitats de la població

Les conseqüències de la tancada d'aquestes universitats són greus. Els estudiants perden enormement el temps, i els sacrificis financers són immensos per a les famílies, a causa del retard acumulat després d'aquests 15 mesos. A més d'aquests problemes se n'hi afegeix un altre: "Aquells que havien d'acabar normalment els seus estudis, hauran de compartir-los amb els nous estudiants que arribaran. No hi haurà places suficients" —explica el secretari de l'ABU.

Els cursos dispensats a la Universitat Catòlica de Betlem per 142 professors (21% religiosos, 60% laics cristians, 19% mussulmans) estan molt adaptats a les necessitats de la població: Hi ha la Facultat de Ciències i de Medicina, s'ensenya l'administració i tot el que respecta a Turisme (formació de guies, etc.). També hi ha una escola d'infermeria i una escola normal. D'uns 1.600 estudiants, el 41% són dones i un 31% es decia- ren cristians.

C.C.

Les conseqüències de la tancada d'aquestes universitats són greus.

Els mesos de juny i setembre

Pelegrinatges a Lourdes

El Consell Pastoral dels Santuaris de Lourdes invita els seus pelegrins a sentir-se "pedres vives de l'Església de Jesucrist". Organitza del 26 de juny a l'1 de juliol i del 15 al 20 de setembre el 106è i 107è pelegrinatge a Lourdes, el centre marià més gran del món cristià.

Lourdes, amb dues basíliques que tenen capacitat per a 30.000 fidels, amb els tres hospitals i altres centres d'irradiació espiritual, és un símbol del que pot ser el món actual: un gran temple espiritual de fe i de caritat sincera, mercès a l'esforç de cada un dels que ens diem cristians i que visitem Lourdes amb verdader esperit de fe, i intentem voler viure plenament el nostre baptisme.

I per obtenir aquest objectiu ens proposem tres etapes a aprofundir: 1ª. Fer-nos reconèixer i sentir la nostra dignitat de cristians; 2ª. Fer pendre consciència del nostre baptisme i 3ª. Fer-nos sentir "pedres vives de l'Església de Jesucrist", treballant amb zel per la cristianització del nostre món.

JAUME ARMENGOL

Sant Flavià, un màrtir romà, venerat a Verdú

Aquesta història comença l'any 1606 quan a Roma va descobrir-se les catacumbes de sant Pretextat. Entre les moltes despulles de cristians allí dipositades, hi havia les del nostre màrtir amb la inscripció, "Sant Flavià, màrtir, 28 de gener".

Per aquell temps, monestirs i parròquies freturaven per atresorar quantes més relíquies possibles. El monestir de Santes Creus en rebé moltes, procedents de les esmentades catacumbes de Roma i el pare caputxí Bernat Clarassó Terés, de Verdú, obtingué de Santes Creus, les de sant Flavià per al seu poble. Des d'aquest cenobi, els jurats Nicolau Prim, Antoni Ricart i Joan Guiam les traslladaren a Verdú "...vetllant-les dia i nit..." i arribaren a la vila, el dia 27 de setembre de 1628.

Les relíquies (fèmurs i altres ossos) "...venien guardades en una arca de fusta lligada amb tres cordes i segellada amb tres marques..." Foren obertes el dia 15 de gener de 1629 en presència del poble i del delegat del senyor Bisbe de Solsona i les traslladaren a: "...un reliquiari de fusta molt ben treballada ben daurada i revestida de damasc vermell amb cinc vidrieres i tres panys o forrellats..."

Les claus d'aquest reliquiari, les guardaven —aleshores— una el Vicari Perpetu, (amb ofici de Rector ja que aquest títol el tenia el Bisbe de Vic) els capitans de sant Flavià i el síndic de l'Ajuntament. Aquests tenien altres tres claus que servien per obrir i tancar el reliquiari —una espècie de sagrari— que contenia l'arca amb les relíquies.

La reunió d'aquestes tres claus per extreure'n el reliquiari cada any al dia de la seva festa (28 de gener) per exposar-les a la veneració dels fidels constituïa una cerimònia d'aquelles ancestrals que els veïns no es deixaven perdre.

En fórem testimonis fins abans de la guerra. Quan es feia el darrer toc de campanes anunciant el solemne ofici, sortia tot el clergat revestit de la sagristia amb el tern vermell i daurat de sant Flavià —que encara es conserva avui— i en el presbiteri esperaven l'Ajuntament. En arribar aquests i presidits per la bandera del Sant, es dirigien junts

en processó vers l'altar de Sant Flavià. El senyor Rector posat dalt damunt la mesa de l'altar, obria amb la seva clau un pany de la porta al temps que el síndic avançava fent-li lliurament de la seva i de la del batlle i obertes les relíquies, en processó solemne es dipositaven a l'altar major.

Una joia arquitectònica

L'altar de Sant Flavià era una vertadera joia arquitectònica que fou cremat als inicis de la revol·ta. Aquest, va ser construït l'any 1636 per Pere March, d'Igualada, amb contracte amb els capitans de sant Flavià Joan Miqueló i Antoni Serret, pel preu de 400 lliures.

Se salvaren de la crema la imatge central i les relíquies gràcies a l'enginy de Vicenta Sambola, muller de l'agutzil, que residia a la planta baixa de l'ajuntament, la qual donà les relíquies a Joan Tous que les va amagar a casa seva. Com que, entre altres feines, era l'encarregada d'obrir i tancar l'enllumenat públic, per aquest afer, deixà la vila a les fosques, el temps suficient perquè el veí Antoni Rius es carregués a coll la imatge del Sant embolcallada de roba fins a casa seva on restà emparedada fins passada la revol·ta.

Actualment la capella de Sant Flavià que ocupa l'absidiola de la nau dreta del temple, està presidida per la referida talla del Sant i les seves relíquies dipositades dins d'una arca de fusta noble, sostinguda per una plataforma que descansa damunt de dos pilarets de pedra.

Malgrat el temps, la vila continua amb la tradicional cerimònia del trasllat i prega el Sant amb el cant polifònic dels goigs que li canta:

Puig Verdú per major glòria,
per patró vos senyalà
al devot que us té en memòria
teniu-lo de vostra mà.

R. BOLEDA I CASES

Importants millores a la Biblioteca de la Caixa de Sabadell

Es contemplen la potenciació de les sales de lectura i la introducció de les noves tecnologies

La Biblioteca de la Caixa de Sabadell, creada l'any 1928, fou instal·lada d'antuvi a l'edifici principal de la mateixa Institució, fins que el seu creixement aconsellà traslladar-la l'any 1965 a l'edifici de l'antiga Escola Industrial, en el qual foren instal·lats així mateix tots els altres serveis de l'Obra Cultural.

Amb el transcurs del temps, la pròpia dinàmica d'aquests serveis ha aconsellat una nova ampliació i remodelació de la Biblioteca, tot respectant l'estructura de l'edifici històric que l'acull, que, com és sabut, fou construït l'any 1910 per l'arquitecte Jeroni Martorell, autor també de l'edifici de la Caixa. És així que aquelles necessitats funcionals, per una banda, i el respecte degut al patrimoni arquitectònic de la ciutat, per l'altra, han conduït a plantejar l'ampliació a l'àmbit de l'annex de l'edifici, el qual acollia antigament l'Escola de Cosidores —complement de l'Escola Industrial—, ampliació que ha de permetre un millor funcionament de la Biblioteca tant pel que fa al major espai disponible com a la racionalització dels seus serveis.

Potenciació de les sales de lectura

Coincidint amb la celebració dels seus seixanta anys d'existència, s'han emprès les obres d'ampliació que ara finalitzen. A la zona al·ludida de l'annex s'obre una nova porta al carrer amb accés directe a la Biblioteca, tot mantenint l'entrada actual de l'edifici, que quedarà al servei del públic que accedeixi als locals de les entitats, Aules i Auditori que hi són instal·lats.

L'entrada a la Biblioteca pel carrer d'En Font, a l'altre extrem de l'edifici, compta amb un pati enjardinat —en el qual és prevista una rampa per a minusvàlids— que dona a un vestíbul distribuïdor, on s'atendran les consultes al públic, abans d'entrar a la Sala de Lectura: en aquest vestíbul podran consultar-se els catàlegs i demanar els llibres que

siguin d'interès pel lector; si aquest només vol tramitar el préstec de llibres, podrà fer-ho allí mateix i entornar-se'n tot seguit, mentre que si desitja consultar els volums demanats accedirà a la Sala de Lectura pròpiament dita, que quedarà exempta d'altres servituds. D'aquesta manera, la Sala de Lectura queda reservada exclusivament per a la seva funció, sense interferències d'altra mena, alhora que comptarà amb major espai i comoditat —d'acord amb les normes per a Biblioteques—, i amb la instal·lació d'una nova zona dedicada a la lectura de diaris i revistes, separada de la sala general.

Una altra innovació és que la Sala de Lectura pròpiament dita quedarà reservada per als lectors adults, ja que el mateix vestíbul distribuïdor s'accedeix, per una entrada independent, a una nova Sala destinada a la instal·lació, amb caràcter provisional i fins que calgui, de la Biblioteca Infantil i Juvenil.

En resum, doncs, es comptarà amb dues Sales de Lectura —la d'adults i la infantil—, atès que els interessos d'uns i altres usuaris són diferents, com també ho són els llibres que han de consultar. En ambdues Sales s'hi instal·laran sengles serveis de fotocòpies en règim d'autoservei, equipaments que agilitzaran les necessitats dels lectors.

Introducció de noves tecnologies

Pel que fa als serveis administratius, tant de Biblioteca com d'Obra Cultural, queden concentrats a la nova zona construïda a l'entresolat del vestíbul, a la qual s'accedeix a partir d'aquest: Direcció, Secretaria i Servei de Catalogació es trobaran situats en aquest àmbit. Així mateix, es millora la comunicació amb el dipòsit de llibres degut a la seva proximitat als taulells de petició, factor que reduirà el temps d'espera entre la petició del llibre i la seva entrega al lector, contribuint així a una major fluïdesa del servei.

Un altre factor decisiu en la millora general del servei el constituirà la implantació de noves tecnologies. Per una banda, la instal·lació de càmeres i monitors de televisió, alarmes i telefonia, ajudarà a resoldre els problemes de vigilància, control i seguretat de l'edifici; per altra banda, la

disponibilitat de fotocopiadores d'autoservei, ja esmentades, facilitarà el seu ús als lectors i donarà més fluïdesa a les consultes.

S'ha de fer esment especial de la pròxima instal·lació de sistemes informàtics de catalogació i consulta, així com altres de consulta de microformes. El servei informàtic seguirà la pauta marcada pel programa SICAB —Sistema d'Informació per a Catàlegs Automatitzats de Biblioteques— que està implantant al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i que en un futur pròxim ha de permetre la interconnexió de totes les Biblioteques de Catalunya, amb els avantatges consegüents d'homogeneïtzació en la catalogació dels fons, rapidesa en la consulta i ampliació de la informació disponible. Actualment s'està treballant en l'estudi i preparació d'aquestes possibilitats informàtiques, i s'espera que els serveis bibliotecaris de la Generalitat aviat estiguin a punt de permetre la connexió amb la seva central. Aquest programa, específic per a les Biblioteques catalanes, és dissenyat en el format CAT-MARC i, atenent la seva futura implantació, els fons nous que ingressen a la Biblioteca de la Caixa de Sabadell ja es cataloguen d'acord amb les noves normes bibliogràfiques, seguint les descripcions ISBD normatives i fent els encapçalaments de matèries d'acord amb les normes anglo-americanes conegudes amb les sigles AACR2.

Es tracta, doncs, d'una remodelació a fons que suposa posar al dia els serveis de la Biblioteca tant pel que fa a l'aspecte conceptual com el funcional, i que es podria resumir en aquests punts: a) separació física dels diferents serveis; b) millora i major comoditat a les tres Sales de Lectura que ara es defineixen (Adults, Infantil-Juvenil, Sala de Revistes); c) introducció creixent de mitjans informàtics pel que fa a la catalogació, primer, i al préstec, més endavant.

Aquest nou disseny de la Biblioteca ha de permetre acomplir la finalitat que s'imposa —com a resultat dels estudis realitzats oportunament— d'adoptar el model de la Biblioteca Pública de nivell especialitzat per a adults i estudiants, oberta a les necessitats de la ciutat i la comarca i a tots els estudiosos de les temàtiques que componen el seu fons.

RACÓ DEL LLENGUATGE

Nosaltres no som d'eixe món

Canta el poeta i cantant Raimon en la seva bella cançó: Diguem no. Aquest mot, **eixe**, és una forma híbrida i vulgar que pertany al grup de demostratius usats actualment al País Valencià, que són: est, esta, estos, estes; eix, eixa, eixos, eixes. Són mots d'una gran tradició, presents en les obres dels nostres clàssics i recuperats pels poetes de la Renaixença. Els demostratius són uns mots determinants que acompanyen o substitueixen el nom substantiu i ens n'indiquen la situació respecte a la persona que parla o escriu, en l'espai o en el temps.

En castellà tenen molt ben classificades les distàncies corresponents a "este, ese, aquel". Prop del que parla, prop del que escolta o lluny d'ambdós. En català també era així amb aquest, aqueix, aquell, però a la pràctica, el poble ha anat prescindint de la situació intermèdia i ens hem quedat només amb aquest i aquell i totes les seves variacions de gènere i nombre.

Tanmateix fóra convenient mantenir l'ús de les formes aqueix, aqueixa, aqueixos, aqueixes, si més no en el llenguatge epistolar, per evitar confusions. Digueu a aqueixos amics (els d'aquell a qui hom escriu) que seran benvinguts en aquest poble (on viu aquell qui escriu).

En el llenguatge parlat, la s anterior a la t d'aquest i aquests resulta muda sempre que el mot següent comença amb consonant. Si comença amb vocal, la forma singular, aquest, torna a fer sonar l'esmentada **essa**. Així diem: "aquetgos", "aquetnoi", però "aquesthome", "aquestocell". Avui dia, sobretot en els ambients més degradats del llenguatge, s'estén molt el costum de suprimir fonèticament la s d'aquest, encara que enllaci amb un mot començat per vocal. Sentim pronunciar "aquethome", "aquetocell", fins i tot a persones que, per la seva professió i el seu nivell de cultura no haurien de negligir un detall com aquest. He observat aquest defecte en presentadors, actors, locutors, professors de català, i en doblatges de cine i de televisió.

Quan es tracta d'establir la proximitat o la llunyania d'un concepte neutre o d'un conjunt d'objectes heterogenis, tenim els demostratius neutres això i allò, equivalents, moltes vegades, a aquestes coses, aquelles coses. Generalment, quan demanem quelcom proper sense anomenar-ho, fem un gest amb la mà, assenyalant-ho, i diem: dóna'm això; o amb un altre gest més ample: dóna'm allò, si és lluny. Aquests mots representen i substitueixen qualsevol nom substantiu tant si és masculí, femení, singular o plural.

Perles ortogràfiques

Continuació. ...així com als actes organitzats per el Gremi. La seva validesa es d'un any. Tot això, rectificat, ha de dir: ...i també als actes organitzats pel Gremi. Té un any de validesa. Si comptem l'absència de l'accent de **és**, són quatre errors més, que sumats als set anteriors fan onze. I continuarà.

ALBERT PERA

ARQUEOLOGIA

Importants troballes en una tomba maia

La troballa d'una tomba maia amb màscares de jade, ceràmiques i teixits en bon estat de conservació representa el més important descobriment arqueològic que s'ha produït en els últims 25 anys sobre aquesta cultura mesoamericana.

El descobriment s'ha produït a la zona arqueològica de Kalakmul (a l'estat de Campeche, al sud-est del país), i correspon a la tomba d'un alt dignatari maia. Els experts han datat la tomba entre els anys 350 i 500 de la nostra era, per la qual cosa es creu que correspon al període clàssic primerenc de la cultura maia...

La cultura maia es va desenvolupar al sud-est de Mèxic i a Centramèrica, especialment a la que avui és Guatemala, Hondures i Belice, on encara hi ha molts centres arqueològics de gran vàlua que per la seva manca de recursos no han estat estudiats.

Durant els treballs d'investigació i consolidació de l'estructura tercera de Kalakmul, es va descobrir aquesta tomba que ha despertat l'interès d'arqueòlegs i historiadors. A la tomba, s'hi va trobar una màscara facial de plaques de jade, un pectoral fet al mateix temps amb plaques de jade i una altra màscara d'un rostre humà.

A més a més, a la tomba s'hi va trobar una gerra amb una efígie que els arqueòlegs consideren que representa la cara i el tors de l'alt dignatari enterrat, així com un plat policromat, peces de jade amb aixetes i nombroses peces de ceràmica en molt bon estat de conservació.

En una part de la tomba es van trobar teixits en bon estat i aliments solidificats. El seu estudi

contribuirà a conèixer millor la vida quotidiana dels maies.

El doctor William Folan, director del Centre d'Investigacions Històriques de la Universitat Autònoma del Sud-oest, va destacar el gran valor de la troballa perquè "aporta peces maies de vàlua excepcional". També va assenyalar que només s'han trobat màscares de jade a Tikal (nord de Guatemala), Palenque (a l'estat mexicà de Chiapas) i Calakmul, la qual cosa demostra la importància d'aquesta última zona arqueològica que s'està estudiant.

Troben un manuscrit de l'Antic Testament a Egipte

Arqueòlegs egipcis han descobert un manuscrit complet del segle IV anterior a la nostra era que conté salms del rei David i passatges de l'Antic Testament. El manuscrit fou localitzat en una tomba de Ehnasia El Medina, prop de Beni Suef, a 160 quilòmetres al Sud de El Caire.

Nova tanda d'excavacions a Troia

Una nova sèrie d'excavacions, dirigides i finançades pels alemanys, han començat a Troia (és a dir: a les Troies, ja que no'sola hi hagué diverses ciutadelles al turó, sinó també múltiples assentaments a la plana que dominava). La seva il·l·lusió consisteix a trobar inscripcions de l'època homèrica.

Les actuals excavacions són dirigides pel catedràtic de Tubinga, Manfred Korfmann, i el finan-

çament és a càrrec de l'empresa Mercedes Benz, amb un pressupost de 200.000 marcs anuals (13 milions de pessetes) durant un període de cinc anys. A aquesta suma cal afegir-hi 50.000 marcs, que aporta la universitat tubinguesa; després 60.000 marcs de la Societat Arqueològica Alemanya i 10.000 marcs dels promotors de les excavacions troianes.

Les exploracions "pre-troianes" de Manfred Korfmann van permetre descobrir en la badia de Besik l'autèntic port de la ciutat, a la desembocadura del riu Escamandre, set quilòmetres al sud de Troia i no al nord, com pretenien les primeres teories. Més interessant encara és, potser, la descoberta al sud-est del cap Iasitepe d'un cementiri de forasters del segle XIII abans de Crist.

Es un descobriment que reforça indirectament la tesi que la Troia priàmica només fou arrasada i saquejada —cap a l'an 1250 abans de Crist, probablement uns decennis més tard— pels aqueus després que un terratrèmol enderroqués les famoses muralles de la ciutat (el recent terratrèmol d'Armènia ens confirma que aquella és una zona sísmica).

Descobertes peces antigues a l'església de Paüls

En les excavacions que es van començar a l'església de Paüls, (comarca del Baix Ebre), s'han descobert diversos paviments de diferents èpoques i les restes de l'altar del Roser, el qual és d'estil barroc. També s'han localitzat deixalles de ceràmica islàmica.

En aquesta església, que es va eixamplar al 1692 imitant l'estil gòtic, s'ha descobert el mur de tanca de l'edifici antic.

LA SARDANA I LA DANSA

COLLES SARDANISTES. - Com cada any, les festes de la Candelera assenyalen l'inici de la temporada de les competicions sardanistes puntuables pel Campionat de Colles que promou i coordina la Unió de Colles Sardanistes. Concretament, el passat diumenge, dia 29 de gener se celebrà el primer certamen d'enguany a l'Ametlla de Mar. D'altra banda, podem ressenyar el resultat del Campionat de Catalunya 1988 que s'ha estructurat en els següents apartats: Bàsic d'Honor, Centre Nord, Centre Sud, Colla Completa i Revesses. La classificació definitiva de les colles participants en el Campionat s'estableix de la manera següent:

Bàsic d'Honor. - La colla Violetes del Bosc ha reconquerit el títol de Campiona, amb un total de 106 punts, seguida per les colles Xaloc, Llabor de Catalunya, Roure i Tarragona Dansa. Pel que fa referència a les colles juvenils, la primera classificada dins d'aquesta categoria ha estat Brots de Catalunya Dansa; en infantils, la millor puntuació ha estat la de la colla Branca de l'Aigueta; i en veterans, s'ha classificat en primer lloc Arrels Dintre el Bosc.

Centre Nord. - Les millors puntuacions han estat les de les colles Escat Naixent, Llebeig i Petit Repuntejant, en les respectives categories de grans, juvenils i infantils.

Centre Sud. - Igualment, les primeres classificades entre les colles grans, juvenils i infantils han estat les colles Oreig, Brots Catalunya Dansa i Xiroia, respectivament.

Colla Completa. - En colles grans, s'han classificat Xaloc, en primer lloc, i Violetes del Bosc i Roure, empatades a punts en segon lloc; en colles juvenils, la millor ha estat Brots Catalunya Dansa, seguida de Sang Nova; i en infantils, han quedat igualades en primer lloc les colles Xirdia i Petits Repuntejant.

Sardanes Revesses. - La classificació d'aquest apartat l'encapçala la colla "Dolç record", en grans; la colla "Dolça llum", en juvenils; i la colla "Petits Repuntejant", en infantils. A nivell individual, la millor revessaire infantil ha estat Cristina Julià, de Mataró; el primer entre els juvenils ha estat Jordi Alasa, també de Mataró i igualment, en la categoria de grans, el Campió del certamen individual de revesses ha estat el matoroní Jordi Julià.

La festa de cloenda del Campionat de Catalunya de Colles Sardanistes 1988 se celebrarà enguany a Tarragona, durant la propera primavera.

CURSETS. - El dia 22 de gener s'ha iniciat a Ripoll el 18è. Curset d'ensenyament de ballar sardanes organitzat per l'Agrupació Sardanista de l'esmentada població, i que hom preveu de desenvolupar en sessions setmanals, cada diumenge, a dos quarts de dotze del matí, a l'Escola Salesiana de Ripoll; la cloenda del curset tindrà lloc el dia 12 de març de 1989.

D'altra banda, el dia 28 de gener s'inicià un nou cicle d'ensenyament de ballar sardanes al Col·legi del Carme de Caldes de Montbui, promogut per l'Agrupació Sardanista Calderina, amb classes cada dissabte, a les 6 de la tarda.

També a Lleida-ciutat es desenvolupen, actualment, els següents cursets de sardanes: Cada dimarts, a les 8 del vespre, i els dissabtes, a dos quarts de 7 de la tarda, a la seu de la Cooperativa Agrícola Pràctica, carrer Paer Casanoves 37, a càrrec de la Secció Sardanista de l'esmentada Cooperativa. També els dissabtes, a dos quarts de 7 de la tarda, al Col·legi Episcopal, en sessions promogudes pel Grup Sardanista Montserrat; una hora abans també hi ha ensenyament de sardanes al Sioris Club, al seu estatge del carrer Príncep de Viana 33, a càrrec de la colla Clavellina; i a un quart de 8 del vespre, al local de l'Associació de Veïns Orvepart, del barri de Parinyes.

JOSEP VENTURA

Febrer '89

CINEMA

ELS AMOS DEL TEMPS

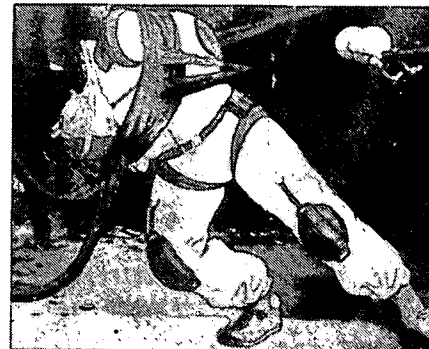
França. 1982.

Director: René Laloux. Dibuixos: Moebius.

Versió catalana: Albert Jané, 1985.

Aventures en l'espai explicades amb els extraordinaris dibuixos de Jean Giraud "Moebius".

•MANRESA, dia 11

DISSABTE 11

LA BISBAL D'EMPORDA, Plaça Major, 16.30 h. Festa de Carnestoltes: Animació amb el grup MITJA NOTA.

MANRESA, Sala Ciutat, 17.30 h. Cinema: ELS AMOS DEL TEMPS. Pel·lícula francesa de dibuixos animats.

REUS, Teatre Bartrina, 18.30 h. Teatre: Grup ÔPAL TEATRE - Obra: Ai, Ai... Aivert!

DIUMENGE 12

ARBÚCIES, Centre Parroquial, 17.30 h. Teatre: COMPANYIA DE TEATRE LA TRE-PA - Obra: LES JOGUINES OBLIDADES.

ARGENTONA, Centre Parroquial, 17 h. Teatre: Grup TEATRE GENT - Obra: EL SOMIATRUITES.

CERDANYOLA DEL VALLES, Ateneu, 12 h. Teatre: Grup JOVENTUT DE LA FARÀNDULA - Obra: LA VENTAFocs.

GAVÀ, Teatre Maragall, 12 h. Teatre: Grup TEATRE DE LA NAU - Obra: ELS MÚSICS DE BREMEN.

MARTORELL, Foment Parroquial i de Cultura, 12 h. Inici de les activitats RIALLES. Teatre: COMPANYIA CURIAL - Obra: LA LLEGENDA DE L'ATLÀNTIDA.

MOLLERUSSA, L'Amistat, 16 h. Teatre: Grup TEATRE MÒBIL - Obra: SING-SING, LA BALADA DELS GERMANS NICOLAU.

MONTMELÓ, Envelat, 12.30 h. Festa Major. Teatre: CESC SERRAT RONDALLAIRE - Espectacle: CONTES BREUS I EXTRAORDINARIS.

SABADELL, Teatre Municipal "La Faràndula", 18 h. Teatre: Grup U DE CUC - Obra: MILES GLORIOSUS.

SALT, Ateneu Saltenc de Can Panxut, 11.30 h. Teatre: Grup TOC DE RETRUC - Obra: RODA, RODA, MOLINET.

SANT CELONI, La Salle, 12 h. Espectacle d'il·lusionisme: Grup LA CAPSA MÀGICA - Espectacle: EL DOS DE CORS.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 450 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Rebre i llegir CATALUNYA CRISTIANA és rebre cada setmana una alenada d'aire cristià de la nostra pàtria i un valuós ajut per romandre en comunió amb l'Església, poble de Déu i cos de Crist, que resa i prega en català, tot i viure'n físicament tan allunyat."

Gaietà Rossell. MÈXIC.

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

TERESINA MALUQUER
RR DOMINICAS ANUNCIATA
CALLE 5 nº 9-80 ZONA 4 (ALTA VERAPAZ)
COBAN
GUATEMALA 10.530.- ptes.

MONTSERRAT CABASES I CANADELL
P.P. 106
KAEDI
MAURITANIA 11.280.- ptes.

ALBERT JOU I PARRAMON
RETREAT HOUSE / 6 KANE ROAD, BANDRA
400050 BOMBAY
MUMBA
ÍNDIA 11.280.- ptes.

R. CARMEL FONT I GOMEZ
SANTA CRUZ CHURCH
P.O. BOX 2830
TUCSON - ARIZONA
EE.UU. 10.530.- ptes.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms.....
Direcció.....Tel.....
Població.....D.P.....Província.....

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto
☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització

Domiciliació: Banc/Caixa.....
Sucursal nº.....
Nº compte corrent.....
Població.....Província.....

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població:.....Data.....
Signatura:.....

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

MODA

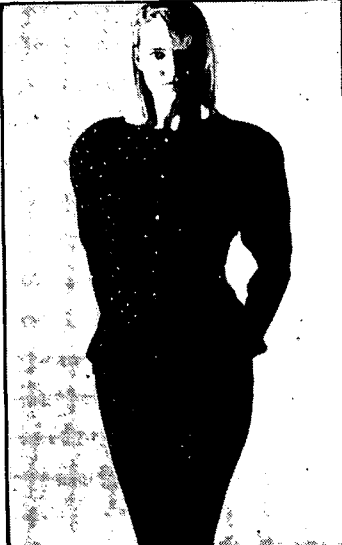
Disseny en el volum

La presència d'Octavio Sardá en el Saló Barnajoia'88 que se celebrà a Barcelona dies enrera, fou un dels atractius que s'oferiren al visitant tant professional com afeccionat. Així, Octavio Sardá presentà una molt important col·lecció en el moment just, poden admirar una oferta de joieria tan àmplia com professional, basada sempre en un disseny personalíssim i ple d'incentiu.

Acnode és el nom que acull la nova línia que Octavio Sardá ha ampliat dins el camp de l'orfebreria, presentant autèntiques peces d'art. En aquestes peces, hi ha tota classe d'objectes i accessoris que van des de dissenys retrospectius a les formes més aerodinàmiques, asimètriques i avantguardistes. La plata i la fusta de palissandre són les matèries que en aquesta ocasió, Octavi Sardá, ha emprat per excel·lència en aquesta sèrie d'objectes de distintes, però sempre atractives tendències.

Conjunt d'arracades, collaret i anell creats per Octavi Sardá que han estat presentats a Barnajoia'88

Moda-Fern ha creat aquest vestit en crêpe de llana negra amb petites llunetes blanques. Mànigues raglà i faldó acompanyat marcant cintura baixa

Torras presenta conjunt en napa color marró, amb ornament de ribets en punt al to. Aquest model ha estat exhibit a Modes'88

Aloha ha presentat a MODES, aquest conjunt de túnica en crêpe, amb cintura lleugerament baixa formant faldó plisat i faldilla en llana negra

Propostes Modes

Puntual a la seva cita amb la moda, el grup MODES dirigit per Paco Flaqué, va presentar la seva col·lecció corresponent a la temporada tardor-hivern'88/89.

Aquest grup format per catorze importants firmes de creadors de moda femenina, va exposar les seves col·leccions que foren particularment admirades per les seves idees noves i originals.

Tota la moda MODES es va veure en passarel·la determinant-se una vegada més, el singular mestratge de tots els components d'aquest grup que, com en edicions anteriors, registraren varietat en l'oferta dins una evolució de moda tinguda

molt en compte:

Unes tendències joves i portables competeixen amb peces de més vestir, a base de talls elegants i teixits de primera qualitat.

Ribets de punt per a peces de pell, petites llunes sobre fons negres o foscos, combinacions de colors llisos i presència de faldons prisats o lleugerament acampanats.

Diverses llargades de faldilla aporten diferents opcions; les mànigues es presenten raglan, muntades baixes o frunzides. Cossos marcats per peces ajustades o per cinturons cenyint la cintura.

Una edició més de MODES apuntada en el calendari dels èxits.

MARIA JOSÉ EJARQUE

COSTUMS I TRADICIONS

La "missa de ferro en mà"

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

El fet que el dia de la Purificació de la Verge, dit popularment de la Candelera no sigui festa, no solament fa passar força inadvertida la seva commemoració, sinó que es vagin perdent molts costums i tradicions propis d'aital ocasió.

Bé és veritat que alguns costums ja s'havien anat deixant pel camí. Com a mostra, l'aviada de colomets o l'ofrena de colomins, en record dels dos que la Verge Maria va oferir el dia de la seva Purificació, ofrena obligada per la llei mosaica.

Segons aquest precepte, les dones que havien infantat havien de purificar-se en el temple, al cap de quaranta dies si era noi, o de seixanta si era nena. Les ofrenes de colomins o tòrtors eren pròpies de la gent modesta, mentre que les parteres riques donaven anyells.

Per tot això, a casa nostra s'havien ofert colomins per part de les dones que infantaven entre el Nadal i la Candelera. També d'altres hi portaven llurs fillots i els deixaven aviar colomets a l'hora del "sanctus".

La missa o l'ofici d'aital dia havia estat molt solemne. Pel que fa a la música, era el darrer dia del cicle nadalenc que s'interpretava música xiroia o pastorívola, per a tornar a la sàcra fins el Nadal següent.

Força més enllà del temps, segons diuen, s'havia celebrat la missa dita del ferro en mà. Joan Amades ho explicava així:

"L'ofici d'avui era de missa de ferro en mà, com ho eren totes les de les festes de la Mare de Déu. Segons costum, totes les persones d'armes que es trobaven al temple a l'hora de l'elevació venien obligades a pujar al presbiteri, posar-se al costat del celebrant i, amb les armes desembeinades, brandar-les i esgrimir-les enlaire. Aquest gest volia significar que estaven disposats a defensar la puresa de la Mare de Déu amb les armes si calia. Sembla que antigament aquest costum era general en tota missa i que així les gents d'armes tractaven de donar a entendre que defensarien fins a la mort la llei de Crist contra les infidelitats i heretgies. Els senyors feudals brandaven les armes davant de llurs vassalls com volent dir-los que els haurien d'imitar si el cas es presentava".

Suposo que ningú no es recorda d'haver vist cosa semblant. És a dir, semblant sí, perquè el costum de treure atxa, per part de congregants, confreres, autoritats i altres persones de renom, a l'hora de la consagració en certs oficis, és encara a la memòria de molta gent no tant vella com jo.

Val a dir, de totes maneres, que la missa de la Candelera algú se la saltava. Uns per haver de treballar i d'altres sobretot les mares que tenien fills petits — per necessitat. Era considerada una de les mitges festes o festa de ganyó, "que els uns la fan i els altres no", segons el savi refranyer.

CUINA

Púding de tonyina Boga Boga

1 llauna gran de tonyina
6 ous
150 gr. crema de llet

1 ceba mitjana
3 tomàquets mitjans
all i julivert

Feu un sofregit: trinxeu la ceba i fregiu-la amb oli fins que tingui un color daurat fosc (no cremat); tireu-hi aleshores els tomàquets ratllats i l'all i el julivert trinxat, deixeu-ho coure tot a foc suau fins que quedi espès. Pot afegir-s'hi un raig de xerès sec. Engruneu la tonyina i escorreu-ho bé.

Talleu el pebrot a trossets molt petits, si és molt gran poseu-ne la meitat. Bateu els ous com per fer truita, barregeu-los amb el sofregit i la tonyina molt escorreguda, el pebrot tallat i la crema de llet, tireu la sal i el pebre, barregeu-ho molt bé i ompliu un motlle llarg untat amb mantega, amb paper de plata en el fons ben untat.

Poseu-ho a coure a bany maria, primer sobre el foc i quan bulli poseu-lo al forn durant una hora. Quan estigui llest deixeu-lo refredar una mica i després tombeu-lo en la plata de servir. Cobriu-lo amb maionesa molt espessa i adorneu-lo amb fulles de julivert. Pot menjar-se tebi o fred.

MARIA GLÒRIA MUNTANYOLA

LLANES ARDILLA

Orientació de punt. Jerseis d'encàrrec.
Teixits de batista brodada i organdí.

Diputació, 405, entre Nàpols i Sicília.
Tel.: 232 65 15 - 08013 BARCELONA

ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

SOLUCIÓ

SOPA DE LLETRES

Per SNOPI

CERCAR 9 ESTACIONS "METRO LÍNIA 1"

SOLUCIÓ

DIAG.: Marina, Clot.
VERT.: Urquiza, Navas.
HORIT.: Urgell, Espanya, Ro-
cafort, Sagrera.

ESCACS

Per JAUME MORA

DIAGRAMA 260

Blanques juguen i guanyen

La posició és de caixa o faixa, i ja se sap: qui pica primer pica dos cops.

Solució al diagrama 259

1... Ce5-f3+, 2 g2xf3 Te8xe2 aban- donen.

RESULTATS

ESPAÑOL-BARCELONA.....	2-2
VALENCIA-ZARAGOZA.....	2-2
SPORTING-BETIS.....	0-0
R.SOCIEDAD-OVIEDO.....	0-0
ATLETICO-LOGROÑES.....	2-0
SEVILLA-ATHLETIC.....	0-0
MALAGA-MURCIA.....	1-3
CADIZ-CELTA.....	1-1
ELCHE-VALLADOLID.....	1-0
OSASUNA-R.MADRID.....	1-0

LA TRAVESSA

1. Sevilla-Ath. Bilbao	X
2. At. Madrid-Logroñés	X
3. Cádiz-R. Celta	X
4. Màlaga-R. Murcia	2
5. Español-Barcelona	X
6. Elche-R. Valladolid	1
7. Valencia-R. Zaragoza	X
8. At. Osasuna-R. Madrid	1
9. S. Gijón-Betis	X
10. R. Sociedad-R. Oviedo	X
11. R. Burgos-R. Mallorca	1
12. Figueres-Castellón	2
13. D. Coruña-Jerez D.	X
14. Mollerusa-Elbar	X
Pleno al 15 (Salamanca-Tenerife):	X

FILATÈLIA

Per ENRIC GRAUPERA

"NUESTRA SEÑORA DE LA ANTIGUA"

Patrona de Guadalajara. Talla del s. XVIII. La data més antiga és el 5 de setembre del 1610, en què el papa Pau V féu la concessió del jubileu perpetu i pleníssim a tots els membres. Una llegenda parla que quan Àlvar Fàñez conquerí Guadalajara, descobrí la imatge dins d'un mur tapat, i en treure-la s'adonà que hi tenia un llantió encès.

JEROGLÍFIC

Per SNOPI

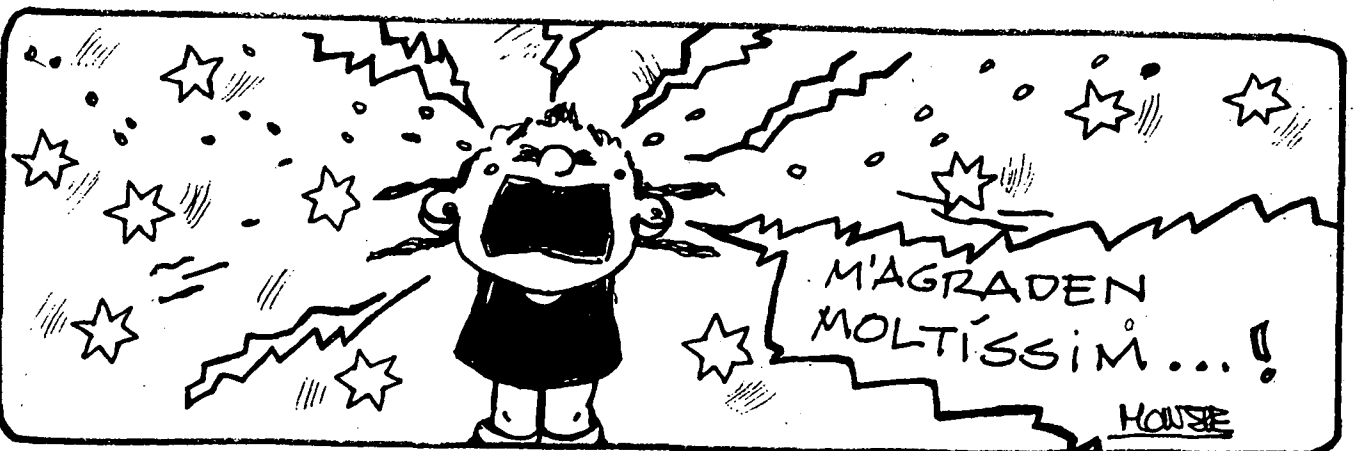
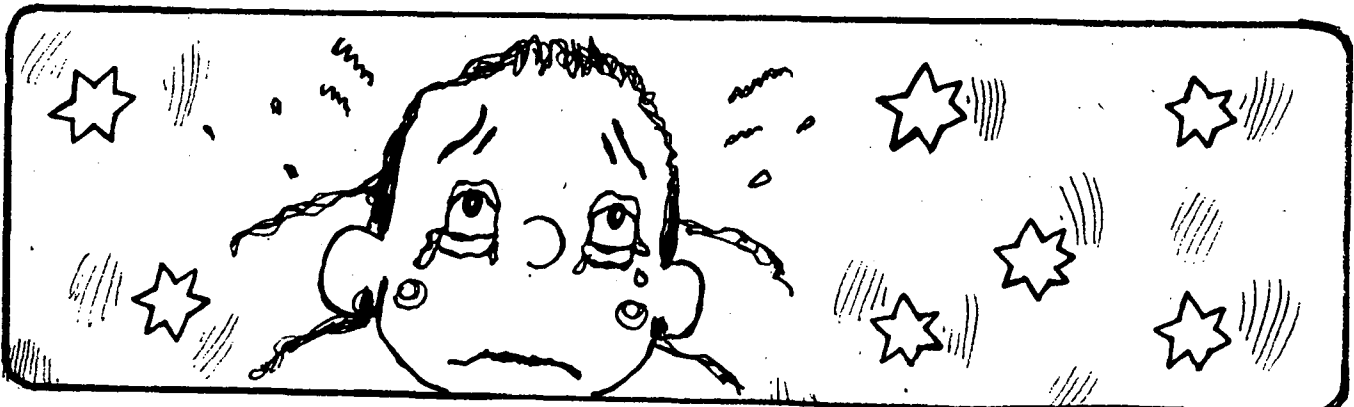
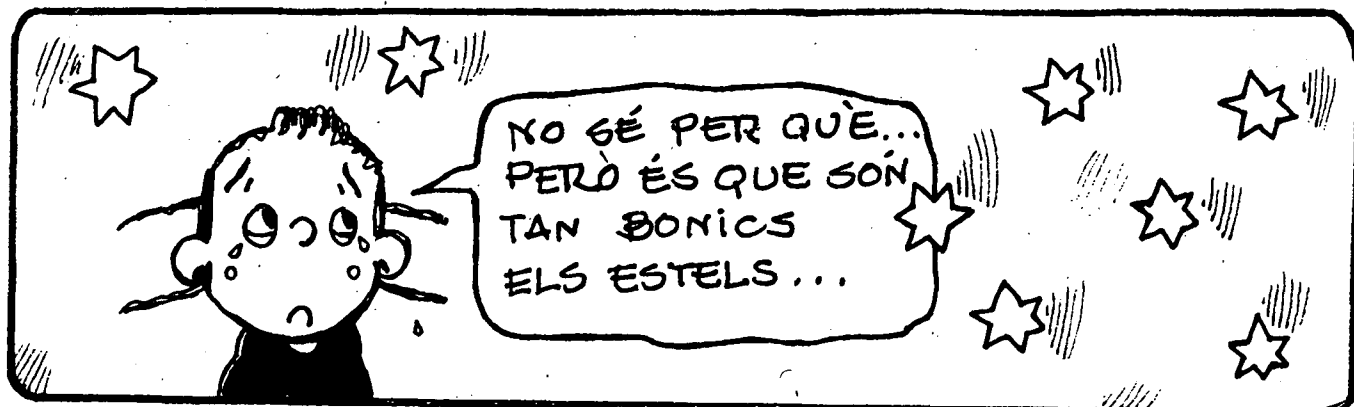
¿QUAN COBRARÀS

L'ATUR?

Solució al 489
MANSOI
M ANS OI

CLASIFICACIONES

1.	REAL MADRID	PJ	PTS	19	32+14
2.	F.C. BARCELONA	PJ	PTS	20	31+13
3.	AT. MADRID	PJ	PTS	20	24+2
4.	GIJON	PJ	PTS	20	23+3
5.	VALENCIA	PJ	PTS	20	23+1
6.	CELTA	PJ	PTS	19	22+4
7.	VALLADOLID	PJ	PTS	20	21+3
8.	OSASUNA	PJ	PTS	19	21+1
9.	SEVILLA	PJ	PTS	20	21-1
10.	ATH. BILBAO	PJ	PTS	20	21+1
11.	OVIEDO	PJ	PTS	20	20
12.	ZARAGOZA	PJ	PTS	20	20+2
13.	LOGROÑES	PJ	PTS	20	19+1
14.	REAL SOCIEDAD	PJ	PTS	19	18
15.	MALAGA	PJ	PTS	20	15-7
16.	CADIZ	PJ	PTS	20	15-7
17.	MURCIA	PJ	PTS	20	15-3
18.	BETIS	PJ	PTS	20	13-5
19.	R.C.D. ESPAÑOL	PJ	PTS	20	12-10
20.	ELCHE	PJ	PTS	20	10-12

L'EXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

N.º 445

Històries d'Eixerits

La dona del feix de llenya

Fa pocs dies, amb els de casa, sortírem en cotxe a fer una excursió. En passar per una ciutat bastant important, travessàrem un pont llarg i bonic, sobre el llit d'un riu sec i pedregós.

Tot d'una vàreig veure que per la voravia del pont, marxava a poc a poc, una dona carregada amb un feix de llenya. Era una dona senzilla, no gaire gran, i el feix no era pas molt gros.

No sé per què em va cridar l'atenció. Devia ser perquè pels carrers de les ciutats no se'n veuen gaires de dones carregades amb un feix de llenya. On l'havia recollida?, perquè prop d'aquella ciutat no se'n veia cap de bosc.

On vivia aquella dona? Per què la volia la llenya? Es que a casa seva tenia una llar de foc o una estufa de llenya? M'hauria agradat aturar-me i preguntar-li: Com és que aneu amb un feix de llenya pels carrers d'aquesta ciutat? Que voleu que us ajudi? Però el cotxe corre que corre, i qui sap on era ja aquella dona.

La mare diu que li féu pensar en el feix de problemes i preocupacions que tenen moltes persones.

L'Eixerit

DIUEN QUE
TOTES LES
ROSES
TENEN
ESPINES...

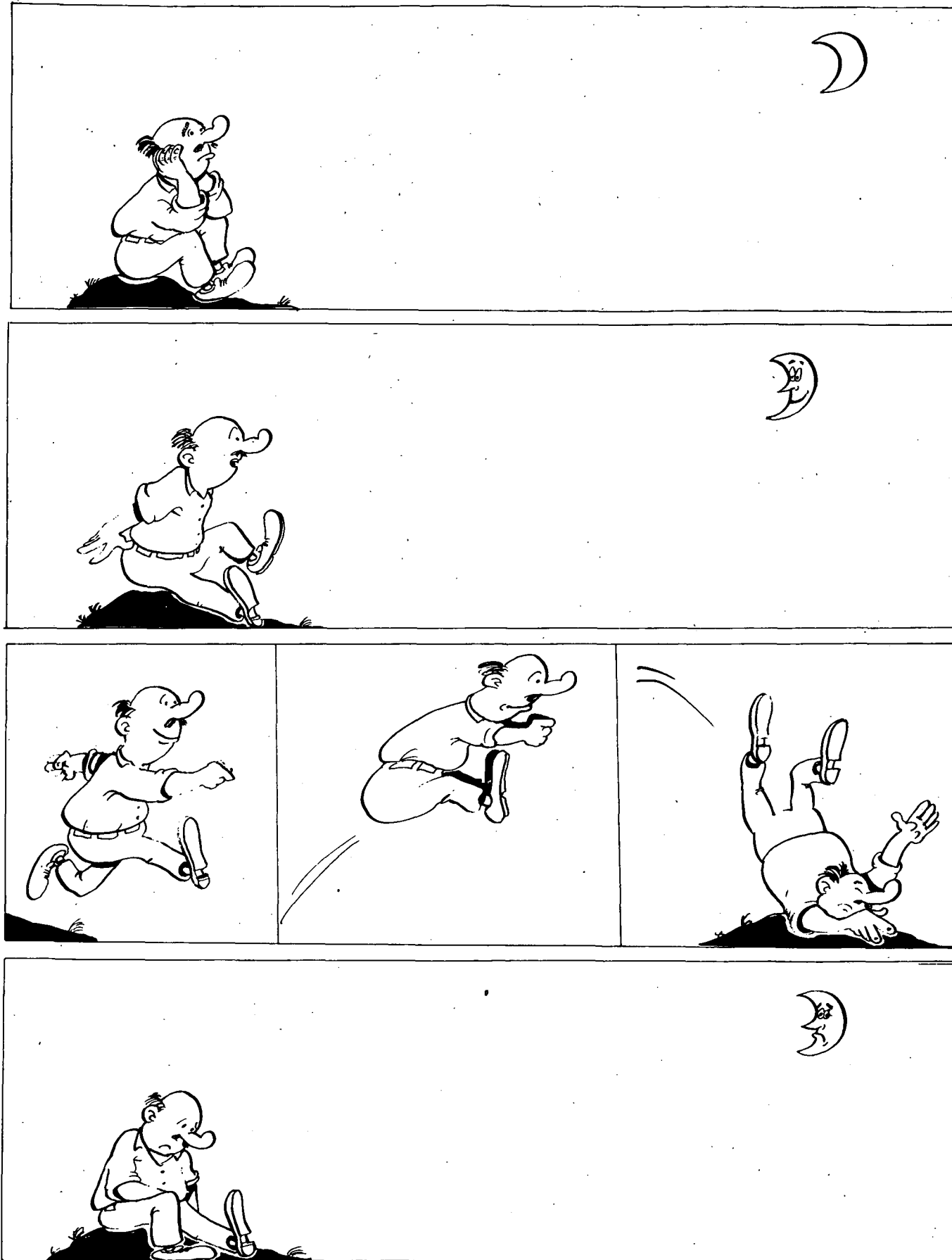

PERÒ JO EM
DIC ROSA I
NO EN
TING CAP
D'ESPINA...

ÉS CERT,
ÉS
CERT.

GALI

Jesús ens parla

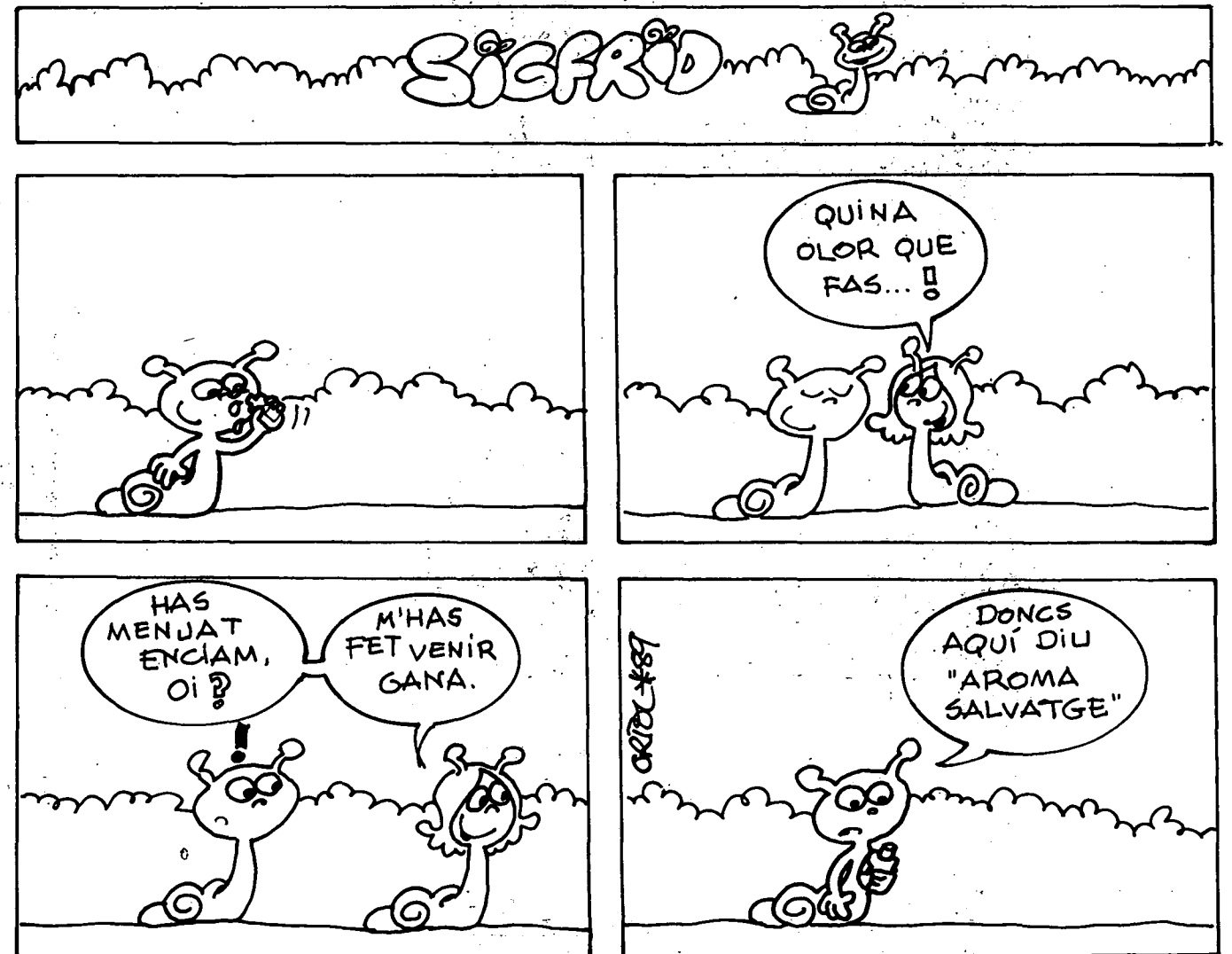
Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Lluc, capítol 4, versets de l'1 al 13 (Lc 4:1-13).

Reflexionem: 1. Jesús és temptat. Ell, obeint la voluntat del Pare, havia escollit per dur a terme la salvació del món, el camí de la prova, del sofriment, de l'adversitat, del dolor i de la mort. Volgué patir allò que nosaltres patim per donar-nos exemple de com hem d'afrontar-ho. Ell, pogué plantar cara als afalacs de l'Esperit del mal, per anar al desert ple de l'Esperit Sant.

2. Ningú no arriba a aconseguir res que valgui la pena, si no és afrontant amb coratge les dificultats. Les dificultats són fora de nosaltres i són també en el nostre cor. Nosaltres sabem per experiència que, en un moment donat, podem fer el bé o podem fer el mal. Nosaltres en el Baptisme, en la Confirmació, hem rebut també l'Esperit Sant, i en el Parnostre preguem perquè no "caiguem en la temptació", i en l'actitud de Jesús tenim l'exemple a seguir.

3. L'ideal de la nostra vida és ser deixebles de Jesús, ser bons cristians. Un noi o una noia que es proposen un ideal no l'assoliran sinó s'ho proposen amb fermesa. Nosaltres, ajudats per Déu, hem d'allunyar el mal de la nostra vida, i emprendre amb decisió el camí del bé.

El Mossèn

DIUMENGE - 12

11.00 Signes dels temps:
"Des del punt de vista eclesial, les diòcesis de Catalunya i les Illes tenen unes relacions d'afinitat i col·laboració cada cop més estretes. Es presenta un reportatge d'aproximació a les diòcesis de Mallorca, Menorca i Eivissa. En l'espai "Evangeli, avui", Jaume Subirana, premi Carles Riba de poesia 1988.

11.30 Matinal a TV3.

13.00 Mati Esports.

14.30 Gol a gol -1-.

15.00 Telenotícies.

15.25 El temps.

15.30 Història de Catalunya.

15.45 Ballesta, les aventures de Guillem Tell -16-.

16.10 Tarda d'aventures exòtiques: "Sota el signe de Roma" (D).

18.00 Gol a gol -2-.

18.15 Basquet.

19.45 Gol a gol -3-.

20.00 Mediterrània.

"Oliveres de plata".

20.30 Telenotícies.

20.55 El temps.

21.00 30 minuts.

21.30 A cor obert. (D):
"El club del misògins".

22.30 Gol a gol -4-.

DILLUNS - 13

12.00 Universitat oberta (D).

12.30 TV3, segona vegada:
"Gol a gol".

13.30 Mag-Magazine.

14.30 Telenotícies.

15.00 El temps.

15.10 Bona cuina.

15.15 Els veïns - Cap 8.

16.05 Simon i Simon:
"Difunts motoritzats" (Rep).

16.50 Universitat oberta (D):
"Fonaments de la ciència".

17.15 Els viatges de Tortillard.

17.40 Dibuixos animats.

18.00 El meu amic Winnetou - 7.

18.25 L'os yogui.

19.10 Juges Xanguet i les maniquins.
"Cap. 16".

19.45 Filiprim.

20.30 Telenotícies.

21.00 El temps.

21.10 Filiprim.

21.15 Bona cuina.

21.15 L'escorçó negre.

22.00 Dilluns, dilluns.

23.05 Allo, allo -2- (rep.)

23.40 Telenotícies.

DIMARTS - 14

12.00 Universitat oberta (D).

12.30 TV3, segona vegada:
"Musical juvenil" - "30 minuts".

13.30 Mag-magazine.

14.30 Telenotícies.

15.00 El temps.

15.10 Bona cuina.

15.15 Els veïns - Cap. 9.

16.05 Simon i Simon:
"Vaig sentir l'assassinat".

16.50 Universitat oberta (D):
"Estadística i informàtica".

17.15 Els viatges de Tortillard.

17.40 Dibuixos animats.

18.00 Exploració i aventures:
"Caiguda lliure" 2ª part.

18.30 Oh, Bongònia!

19.10 Luzie, el terror del barri.

19.45 Filiprim.

20.30 Telenotícies.

21.00 El temps.

21.10 Filiprim.

21.15 Bona cuina.

21.20 Dallas (D):
"Els germans Ewing".

22.10 Crònica 3.

23.30 Telenotícies.

DIMECRES - 15

12.00 Universitat oberta (D).

12.30 TV3-segona vegada:
"Crònica - 3".

13.30 Mag-magazine.

14.30 Telenotícies.

15.00 El temps.

15.10 Bona cuina.

15.15 Els veïns - Cap 10.

16.05 Simon i Simon:
"Llibertat condicional".

16.50 Universitat oberta (D):
"Tecnologia".

17.15 Els viatges de Tortillard.

17.40 Dibuixos animats.

18.00 Ferdinand volador - 1.

18.50 Història de Catalunya.

19.10 Motor a fons.

19.30 Filiprim.

20.30 Telenotícies.

21.00 El temps.

21.10 Sorteig Lotto 6/49.

21.20 Bona cuina.

21.25 Informatiu cinema.

21.55 Cinema 3:
"La passió de viure".

24.00 Telenotícies.

00.15 Motor a fons.

DIJOUS - 16

12.00 Universitat oberta (D).

12.30 TV3, segona vegada:
"Informatiu cinema" -
"Mediterrània".

13.30 Mag-magazine.

14.30 Telenotícies.

15.00 El temps.

15.10 Bona cuina.

15.15 Els veïns - Cap 11.

16.05 Simon i Simon:
"Voli amb coartada".

16.50 Universitat oberta (D):
"Els viatges de Tortillard".

17.15 Els viatges de Tortillard.

17.40 Dibuixos animats.

18.00 Cinc i acció.

19.15 Filiprim.

20.00 Telenotícies.

20.30 Filiprim.

20.35 Bona cuina.

20.45 Basquet -Aris-F.C. Barcelona.

22.15 3 pics i repicó.

23.45 Temps de neu.

24.00 Telenotícies.

DIVENDRES - 17

12.00 Universitat oberta (D).

12.30 TV3, segona vegada:
"Temps de neu/Esports flash".

13.30 Mag-magazine.

14.30 Telenotícies.

15.00 El temps.

15.10 Bona cuina.

15.15 Els veïns - Cap. 12.

16.05 Simon i Simon (rep.):
"Universitat oberta (D):
Els viatges de Tortillard".

17.15 Els viatges de Tortillard.

17.40 Dibuixos animats.

18.00 Ferdinand volador.

18.45 L'os yogui.

19.10 Luzie, el terror del barri.

19.45 Filiprim.

20.30 Telenotícies.

21.00 El temps.

21.10 Filiprim.

21.15 Bona cuina.

21.20 La vida en un xip.

23.00 Cagney i Lacey (D):
"Telenotícies".

23.55 Telenotícies.

00.05 Cinema de mitjanit:
"Karnabal".

DISSABTE - 18

10.00 Sardanes.

10.25 Universitat oberta (D).

12.25 TV3, segona vegada:
"Oh! Bongònia".

14.15 TV3, segona vegada:
"Oh! Bongònia".

15.00 Telenotícies.

15.25 El temps.

15.30 Bona cuina.

15.30 Els Bobobops.

16.00 Dit i fet:

17.30 Basquet NBA.

19.05 La gran vall (D):
"Anubus".

20.00 Futbol:
"València-F.C. Barcelona".

22.00 Telenotícies.

22.20 El temps.

22.25 Bona cuina.

22.30 Pel·lícula:
"L'última sessió".

DIUMENGE - 12

02.00 Música golfa.

03.00 El fugitiu.

03.50 Llarg-metratge:
"El consejero".

05.25 Musical.

06.15 Jazz entre amics.

07.15 Llarg-metratge:
"Aventuras de Juan Quin Quin".

09.00 Informe setmanal.

10.00 El dia del Senyor - Santa Missa.

11.00 48 hores.

11.05 Concert.

11.50 Poble de Déu.

12.20 L'altra mirada.

13.15 Guanyadors:
"Búsqueda más allá del tiempo".

14.30 48 hores.

15.30 El temps.

15.35 Foofur.

16.00 Estrenes TV:

17.45 La pantera rosa.

18.10 Jocs de nens.

18.40 Alf.

19.05 La Piovra - Cap. 7.

20.00 Waku-Waku.

20.30 48 hores.

21.00 A portada.

21.30 El temps és or.

22.35 Diumenge cinema:
"Sueños de seductor".

00.05 48 hores.

00.10 Clàssics en blanc i negre:
"Jo creo en ti".

DILLUNS - 13

08.00 Bon dia.

08.30 Telediari Matinal.

09.00 Al matí.

13.30 3 x 4.

15.00 Telediari - 1.

15.30 Nanny:
"Niños difíciles".

16.30 La tarda.

17.55 Avanç Telediari.

18.00 Els mons de Yupi.

18.30 Terry i els pistolers - Ep 4.

19.00 Dóna-li la volta.

19.30 De pel·lícula.

20.30 Telediari - 2.

21.00 El temps.

21.15 El preu just.

22.55 Jutjat de Guàrdia:
"Harry y la Madama".

23.30 Documents TV.

00.25 Telediari - 3.

00.45 Telesport.

01.00 La Nit.

02.00 La Comèdia:
"La indómita y el millonario".

DIMARTS - 14

08.00 Bon dia.

08.30 Telediari matinal.

09.00 Al matí.

13.30 3 x 4.

15.00 Telediari - 1.

15.35 Nanny:
"Niños perdidos".

16.30 La tarda.

17.55 Avanç telediari.

18.00 Els mons de Yupi.

18.30 El misteri de la flor màgica.

19.00 L'Espanya humida.

19.30 Entre línies.

20.00 Carrer tranquil.

20.30 Telediari - 2.

21.00 El temps.

21.15 Tariro, tariro.

22.20 Sessió de nit:
"Terremoto".

01.00 Telediari - 3.

01.20 Telesport.

01.35 Testimoni.

01.40 La Nit.

02.00 Filmoteca del dimarts:
"El arpa birmana".

DIMECRES - 15

08.00 Bon dia.

08.30 Telediari matinal.

09.00 Al matí.

13.30 3 x 4.

15.00 Telediari - 1.

15.35 Nanny:
"Una jaula vacia".

16.30 La tarda.

17.55 Avanç telediari.

18.00 Els mons de Yupi.

18.30 Els bessons Edison.

19.00 Circ Pop.

19.30 Parlant clar.

20.00 Vida amb Lucy.

20.30 Telediari - 2.

21.00 El temps.

21.15 Els imperis perduts - Cap. 7.

22.15 Cançó trista de Hill Street:
"¿Para qué están los amigos".

23.10 Més estrelles que en el cel.

00.05 Telediari - 3.

00.25 Telesport.

00.40 La Nit.

02.00 Reposicions TVE:
"Comando en el mar de China".

DIJOUS - 16

08.00 Bon dia.

08.30 Telediari matinal.

09.00 Al matí.

13.30 3 x 4.

15.00 Telediari - 1.

15.35 Nanny:
"Un pellizco de sangre de dragón".

16.30 La tarda.

17.55 Avanç telediari.

18.00 Els mons de Yupi.

18.30 L'aldea de l'Arce.

19.00 Sopa d'oca.

19.30 Amb les mans a la massa.

20.00 Mare i fill.

20.30 Telediari - 2.

21.00 El temps.

21.15 La llei de los Angeles - 42.

22.15 Dret a discrepar.

23.45 A mitja veu.

00.15 Telediari - 3.

00.35 Telesport.

00.50 La Nit.

02.00 Producció espanyola:
"Tierra de rastrojos".

DIVENDRES - 17

08.00 Bon dia.

08.30 Telediari matinal.

09.00 Al matí.

09.30 Bressol de llops. Cap. 98.

11.00 Anys daurats, anys amargs - 20.

13.00 Foc salvatge.

13.30 3 x 4.

15.00 Telediari - 1.

15.35 Nanny:
"Los hijos de los otros".

16.30 La tarda.

17.55 Avanç telediari.

18.00 Els mons de Yupi.

18.30 La llanterna màgica.

19.30 Alquibla.

20.00 Els problemes creixen.

20.30 Telediari - 2.

21.00 El temps.

21.15 En família.

22.20 Divendres cinema:
"Coronel Redl".

01.00 Telediari - 3.

01.20 Telesport.

01.35 La Nit.

02.00 Llarg-metratge:
"La tela de araña".

DISSABTE - 18

04.00 Documents TV.

05.00 Arrels:
"Les següents generacions" - 12.

05.50 De pel·lícula.

07.00 Llarg-metratge:
"Trades Horn".

09.00 Nova Gent.

10.00 Calaix de sastre.

13.15 Loteria.

13.30 Suplements - 4.

14.30 48 hores.

15.30 Isidor.

16.00 Primera Sessió:
"Jubal".

17.30 Rockopop.

19.30 Els altres pobles.

20.30 48 hores.

21.05 Informe setmanal.

22.15 Dissabte nit.

23.15 Juncal -Ep. 1.

00.15 48 hores.

00.20 Filmoteca TV:
"Napoleón".

DIUMENGE - 12

9.30 Santa Missa.

10.30 Objetivo 92.

12.00 Estudi Estadi.

14.50 L'Informatiu Cap de Setmana.

15.00 Estudi Estadi.

18.00 Sessió de tarde:
"El péndulo de la muerte".

19.45 Tria el 2.

20.00 L'informatiu cap de setmana.

20.30 Les altres Barcelones - 4.

21.00 Ruta del sol.

21.15 Estudio estadio.

22.30 Debat-2.

23.30 Futbol europeu.

01.00 Apuntes biográficos.

DILLUNS - 13

13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.

13.05 Les altres Barcelones - 4.

13.35 Capitoli - 164.

14.00 Teledues.

14.30 L'Informatiu Migdia.

15.00 Bellesa i poder - 192.

15.30 Okavango. (1).

16.30 De pura sangre.

17.30 Plàstic.

18.30 Avanç de l'Informatiu Vespre.

18.35 La palmera.

20.00 L'Informatiu Vespre.

20.30 Panorama.

21.00 Via olímpica.

21.05 Cine club:
"Tasio".

22.45 La lluna.

00.00 Ultimas preguntas.

00.30 Jazz entre amigos.

DIMARTS - 14

13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.

13.05 Panorama.

13.35 Capitoli - 165.

14.00 Teledues.

14.30 L'Informatiu Migdia.

15.00 Bellesa i poder - 193.

15.30 Okavango. (2).

16.30 De pura sangre.

17.30 Plàstic.

18.30 Avanç de l'Informatiu Vespre.

18.35 La palmera.

20.00 L'Informatiu Vespre.

20.30 Hammer - Cap. 9.

20.00 Via olímpica.

21.05 El espectador.

22.00 Tendido cero.

22.30 Tribunal popular.

23.30 Glasnost.

00.30 La buena música.

01.30 Suplementos - 4.

DIMECRES - 15

13.00 Avanç de l'Informatiu migdia.

13.05 Temes de Catalunya.

13.35 Capitoli - 166.

14.00 Teledues.

14.30 L'Informatiu migdia.

15.00 Bellesa i poder - 194.

15.30 Okavango (3).

16.30 De pura sangre.

17.30 Plàstic.

18.30 Avanç de l'Informatiu Vespre.

18.35 La palmera.

19.30 L'Informatiu Vespre.

20.00 Opera:
"Werther".

23.00 Se ha escrito un crimen:
"Retrato de un difunto".

00.10 Tiempo de creer.

DIJOUS - 16

13.00 Avanç Informatiu Migdia.

13.05 Europa.

13.35 Capitoli - 167.

14.00 Teledues.

14.30 L'Informatiu Migdia.

15.00 Bellesa i Poder - Cap 195.

15.30 Perfils de l'aviació.

16.30 De pura sangre.

17.30 Primera funció.

19.00 Avanç de l'Informatiu Vespre.

19.05 La palmera.

20.00 L'Informatiu Vespre.

20.30 Europa.

21.00 Via olímpica.

21.05 La claror daurada - Cap. 4.

21.30 Todo motor.

22.00 Jueves cine:
"La manzana de Texas".

00.00 Metropolis.

00.30 Suplements - 4.

DIVENDRES - 17

13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.

13.05 Hammer.

13.35 Capitoli - 168.

14.00 Teledues.

14.30 L'Informatiu Migdia.

15.00 Bellesa i poder - 196.

15.30 Perfils de la aviación.

16.30 Documental.

16.45 Futbol:
"Argentina-España".

18.30 Avanç de l'Informatiu Vespre.

18.35 La palmera.

20.00 L'Informatiu Vespre.

20.30 Concierto en directo.

22.30 Prop de les estrelles.

00.30 Domingueros.

DISSABTE - 18

9.30 Sesam Obre't.

10.00 Archie i Sabrina.

10.30 L'últim koala.

11.00 La vida entorn de l'arbre.

11.15 Plàstic.

12.00 Glasnost.

13.00 Tribunal popular.

14.00 135 escons.

14.30 L'Informatiu Cap de Setmana.

15.00 Estadio - 2.

22.00 L'Informatiu Cap de Setmana.

22.30 Miss Marple.

"Un assassinat adormit".

23.30 La salut de les ciutats.

00.30 Diálogos con la música.

01.00 Estadio - 2.

COMENTARIS TV

"SONRISAS Y LAGRIMAS"

D'entrada el títol d'aquest article pot sorprendre. Aquesta pel·lícula es va veure per televisió fa temps. Llavors, per què encapçalar d'aquesta forma l'escrit d'avui? El motiu és molt senzill. En aquesta ocasió, i això també és parlar de la televisió, el que proposo és veure un film concret. Un film que tothom ha vist, que tothom ha sentit, un film que tothom coneix. A més a més té aquesta pel·lícula, entre d'altres, una virtut: agrada a grans, molt grans, petits i molt petits. Fins i tot puc assegurar que si es vol llogar un cap de setmana, fàcilment es veurà el film en més d'una ocasió. I això, possiblement, donarà peu perquè agradin tant les seves cançons, que una molt maca i profitosa activitat familiar consistirà a cantar plegats. Així, doncs, els fills recordaran amb els seus pares quan aquests de petits van anar al cinema a veure per primer cop la pel·lícula i uns i altres descobriren que els seus gustos no estan pas gaire allunyats. I hi ha encara més motius; un d'ells és molt senzill: veient aquesta pel·lícula es gaudeix moltíssim i es pot comprovar que el cinema per tots els públics amb valors és perfectament possible. No només això: aquest tipus de cinema és rendible econòmicament. Es pot dir que tothom repeteix i això succeeix a tot arreu, és a dir arreu del món. De fet jo conec una noia que la ha vista dotze cops i que, a més a més, canta les seves cançons amb la seva mare i els seus germans, tots plegats. I ho fan molt bé.

IGNASI BOFARULL

T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) tel. 200 13 39

Mans Unides

C A M P A N Y A C O N T R A L A F A M

Col.labora-hi

Per ajudar de veritat
contra la fam
en el món.

Si vols fer-te Soci Col·laborador o bé vols rebre més informació, omple aquesta butlleta i envia'ns-la.

Vull fer-me soci ☐ Vull rebre més informació ☐

Nom _____ Cognoms _____

Adreça _____ Tel. _____

D.P. _____ Població _____

Mans Unides
CAMPANYA CONTRA LA FAM

Delegacions a Catalunya: **Barcelona:** Rbla. de Catalunya, 32, 1r., 1.ª - Tel. (93) 318 08 87. **Girona:** carrer Barcelona, 47, 3r. B - Tel. (972) 20 05 25. **La Seu d'Urgell:** Casa del Bisbat - Tel. (973) 35 19 06. **Lleida:** Avinguda Blondel, 11 3.r - Tel. (973) 26 91 04. **Solsona:** Casa del Bisbat. Apt. 35 - Tel. (973) 32 08 76. **Tarragona:** carrer Armanyà, 11 - Tel. (977) 21 09 10. **Tortosa:** carrer Cruera, 5 - Tel. (977) 44 01 73. **Vic:** carrer Sant Just, 1 - Tel. (93) 885 05 00.

FEU TAMBÉ ELS VOSTRES DONATIS A LES NOSTRES DELEGACIONS O A TOTES LES CAIXES D'ESTALVI CATALANES